

Baklada
povežala Rupo in Miren

12

Tržaški župan Dipiazza obiskal
Škedenjski etnografski muzej

4

Na tržaškem knjižnem sejmu se je
predstavila tudi založba Mladika

4

Primorski dnevnik

NEDELJA, 20. DECEMBRA 2009

št. 301 (19.670) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEČAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Ostane upanje v novo priložnost

DUŠAN UDOVIČ

Klavrni rezultat svetovega podnebnega vrha v Koebenhavnu pravzaprav ni presenetljiv. Vseskozi so bile v ospredju napovedi, po katerih pravega uspeha ni moglo biti, saj so bili odpori največjih držav onesnaževalk do kakršnega koli zavezujočega dogovora znani že mesece prej. Nekaj upanja je vzbujal Obama, sicer niti preveč, saj je po enem letu vladanja občutiti tudi objektivne meje njegovega položaja. Teh pa njegova karizma ne more odtehtati, niti v pogajanjih s Kitajsko, ki se na račun omejevanja toplogrednih plinov noče odreči prilagojeni hitrosti gospodarske rasti. Vsem pa je jasno, da je prav od Kitajske in ZDA v največji meri odvisno, kakšna usoda čaka zaradi klimatskih sprememb naš planet.

Več kot upravičeno pa je lahko razočaranje držav v razvoju, ki so od razvitih »iztržile« medlo obljubo o sto milijardah dolarjev pomoči letno do leta 2020, ki pa prav tako kot zaveze o omejevanju toplogrednih plinov ni zavezujoča. Za primerjavo, gre za vsoto, ki je manjša od tiste, ki jo vsako leto porabijo za oboroževanje, kar je prava sramota in kronski dokaz o gluhi sebičnosti, ki ostaja osnovna značilnost skupnosti razvitih držav.

Po enem letu naj bi sledilo nekakšno preverjanje v Koebenhavnu sprejetih dogovorov. In morda je to edino, kar ostaja pozitivnega od propadlega podnebnega vrha: upanje v novo priložnost, kajti ta je bila za pravljena

PODNEBNE SPREMEMBE - Ob razočaranju večine udeležencev konference

Koebenhavn se je včeraj iztekel z medlim dogovorom

Sporazum pravno ni zavezujoč in ne predpisuje števil

VREME - Medtem ko so napovedane še nižje temperature

Zima pokazala zobe

Snežni meteži in mraz povzročili težave v Italiji, naši deželi in sosednji Sloveniji

ITALIJA, SLOVENIJA, FJK - Val slabega vremena, ki je zajel Evropo, ni izpustil Italije in še zlasti ne celotnega območja Furlanije-Juljske krajine in Slovenije, kjer je včeraj snežilo od poznih nočnih ur naprej, prenehalo pa je komaj

popoldne oz. zvečer. Sneženje je zlasti v obalnem pasu in na Primorskem spremljala močna burja, medtem ko so bile temperature povsod pod lediščem. Sneg, ki je pobelil tudi središči Trsta in Gorice, je povzročil precej težav v cestnem

in železniškem prometu, zaradi slabega vremena pa so odpovedali vrsto kulturnih in športnih prireditev. Kljub prenehanju sneženja so napovedane še nižje temperature z nevarnostjo poledice.

Na 3. in 10. strani

KOEENHAVN - Realisti ga ocenjujejo kot edino možno alternativo propadu konference, okoljevarstveniki pa govorijo o katastrofi. Neskončno dolga in skrajno zapeletena podnebna konferenca v danski prestolnici se je po 31-urnem pogajalskem maratonu včeraj popoldne končala s sprejemom pravno nezavezujočega Koebenhavnskega dogovora. Edino, kar - poleg pomoči razvitih revnim državam, ki pa ni novost - določa, je da je treba globalno segrevanje ozračja omejiti pod dve stopinji Celzija glede na predindustrijsko obdobje. Kako in predvsem kdaj, pa ni bilo določeno.

Na 2. strani

V tržaški ribarnici
umetnine Mile Schön

Na 6. strani

Karnival ima
spletno stran

Na 12. strani

Čezmejna baklada
med Mirnom in Rupo

Na 12. strani

Demokratska stranka
kritično o tržaški
občinski upravi

Na 5. strani

Na Tržaškem najvišja
kakovost življenja

Na 6. strani

BOŽIČNA PROMOCIJSKA AKCIJA

Lingerie & Clothes

LC

abbigliamento intimo e mare

OD 20% DO 50% POPUSTA

Vesele Praznike!

GRIGIO PERLA

SESJAN, 41 D - TEL. 040 291441

Zlatarna Tul

Urniki:

od torka do sobote
9.00 - 15.30
non stop

Boljunec - na Trgu

tel. 040.228092

TEAM7

nat spaziocorti

opremiti z naravo

nat_spaziocorti

Trst, via Corti 2 (tik ob trgu Venezia)

od torka do sobote 10-13 e 15.30-19.30 ali pa s predhodno prijavo

tel. 040 9990006 - info@natdesign.it - www.natdesign.it

PODNEBNE SPREMEMBE - Včeraj se je uradno končala koebenhavska konferenca

Mlahav dogovor brez pravnih zavez in brez števil o omejitvi izpustov

Določa le, da je treba globalno segrevanje ozračja omejiti pod 2 stopinji Celzija glede na predindustrijski čas

KOEbenhavn - Podnebni vrh v danski prestolnici se je po dramatičnih pogajanjih in barantanjem do zadnjega trenutka končal z novim dogovorom, ki pa na razočaranje mnogih ni pravno zavezujoč. Z njim so obljubili milijarde za pomoč revnim državam v boju proti globalnemu segrevanju, a le malo storili za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Konferenca, na kateri je sodelovalo 192 držav pogodbenic Okvirne konvencije ZN o podnebnih spremembah (UNFCCC), se je končala s koebenhavskim dogovorom po 31-urnem pogajalskem maratonu. Kot navajajo opazovalci, je dogovor rezultat petkovskega barantanja ameriškega predsednika Baracka Obame z voditelji Kitajske in drugih pomembnih držav v razvoju.

Dogovor so pred začetkom razprave na maratonskem plenarnem zasedanju na petkovem mini vrhu podprle EU, Indija, Južnoafriška republika in še 20 držav. Po prekinitvi, med katero so nekatere države grozile z zavrnitvijo dogovora, pa so odločitev o sprejemu dogovora nato sporočili včeraj, po nadaljevanju plenarnega zasedanja. Če bi dogovor propadel, namreč ne bi mogli uresničiti zavez o finančni pomoči revnim državam.

Dogovor sicer ni pravno zavezujoč in ne vključuje konkretnih števil pri zavezah za zmanjšanje izpustov. Določa le, da je treba globalno segrevanje ozračja omejiti pod dve stopinji Celzija glede na predindustrijsko obdobje, države pa so pozvane, da do februarja prihodnje leto naznanijo svoje zaveze za omejitev izpustov do leta 2020. Ni pa nobenih števil niti glede srednje niti glede dolgoročnih ciljev, torej do leta 2050, in sicer zaradi Kitajske in Indije.

Tudi glede finančne pomoči državam v razvoju v podnebnem boju v dogovoru ni nič novega. Razvite države se zavezujejo, da bodo prispevale 10 milijard dolarjev v obdobju 2010-2012, in naznanjajo cilj, da bodo zbrale 100 milijard dolarjev na leto do leta 2020 iz različnih virov - javnih in

Kljub prevladujoči zeleni barvi, danska prestolnica ni izpolnila upanj

ANSA

zasebnih, dvostranskih in večstranskih, vključno z alternativnimi viri financiranja.

Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je dogovor pohvalil kot »pomemben začetek«, a priznal, da na vrhu niso dosegli vsega, kar so upali. »Mnogi bodo rekli, da gre za pomanjkanje ambicij, vendar pa so veliko dosegli,« je dodal in izpostavil zavezo bogatih držav do držav v razvoju.

»Bodimo pošteni, to ni popoln dogovor,« je ocenil predsedujoči EU, švedski premier Fredrik Reinfeldt, ko je nekaj čez drugo uro zjutraj naznanil, da vrh v Koebenhavnu po dolgih posvetovanjih končno dosegel podnebni dogovor. »Ta dogovor je boljši kot nič, a je pod našimi pričakovanji,« se je strinjal tudi predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso, ki sicer ni skrival razočaranja, da dogovor ni pravno zavezujoč.

Ameriški predsednik Obama je na drugi strani povedal, da so ZDA, Kitajska, Indija, Južna Afrika in Bra-

zilijske države »pomemben preboj brez primere«. Obenem je opozoril, da bo potrebnega še ogromno dela za pravno zavezujoči sporazum. »Daleč smo prišli, a še daljša pot je pred nami,« je opisal izkupiček vrha.

Konferenco v Koebenhavnu, od katere so tako okoljevarstveniki kot številne države, ki jih podnebne spremembe najresneje ogrožajo, pričakovali veliko in zato dansko prestolnico v šali preimenovali v Hopenhagen, so sicer vse od začetka zaznamovala nesoglasja med razvitimi državami in državami v razvoju glede prispevka h globalnemu zmanjšanju izpustov.

Države v razvoju, na čelu s Kitajsko, Indijo in Brazilijo, so ves čas vztrajale, da so za podnebne spremembe zgodovinsko odgovorne razvite države in da morajo zato tudi prevzeti večino bremena za zmanjšanje izpustov in obenem razvijajočemu svetu finančno in tehnološko pomagati pri spopadanju s tem globalnim izzivom.

Razvite države, na čelu z ZDA in EU, pa so skušale predvsem od najpomembnejših držav v razvoju dobiti čim jasnejše cilje glede omejitve izpustov, dolgo časa pa so se ZDA tudi izogibale kakršnim koli konkretnim številkam glede pomoči državam v razvoju.

Okoljevarstvene organizacije so se zato na sklenjen dogovor odzvale kritično. »Koebenhavn je prizorišče podnebnega zločina,« je bil v odzivu na izid vrha kritičen Greenpeace. »Pogajanja v okviru ZN so imela vse sestavine za uspeh, a so propadla,« so ocenili in za slab sporazum okrivili tudi Evropsko unijo, zlasti njeno nepripravljenost, da v pogajanjih uporabi svojo politično moč.

Pogajanja v okviru ZN so z objavo tega dokumenta popolnoma propadla, saj

niso zagotovila sporazuma, ki bi se vsaj delno približal tistemu, kar je potrebno, da ukrotimo podnebne spremembe, so razplet dogodkov komentirali v organizaciji Greenpeace. (STA)

EU - Z 19. decembrom odpravljen vizumski sistem za schengen

Srbi, Makedonci in Črnogorci proslavili odpravo vizumov za EU

BEOGRAD - V Srbiji, Makedoniji in Črni gori so z ognjemeti, koncerti in celonočnimi zabavami na prostem obeležili odpravo vizumov za vstop v območje schengna. Predstavniki držav so dogodek označili za zgodovinskega in pomembno spodbudo na poti v EU državam Zahodnega Balkana, ki so na to čakale skoraj dve desetletji. Notranji ministri Črne gore, Srbije in Makedonije so v skupni izjavi čestitali državljanom in podarili, da gre za močno spodbudo za približevanje Zahodnega Balkana EU.

»Deluje! Srbski državljani lahko res prečkamo mejo brez vizumov,« je včeraj zgodaj zjutraj izjavil srbski zunanji minister Vuk Jeremić, potem ko je prečkal mejo z Madžarsko. Pred polnočjo se je na meji z Madžarsko zbralo več sto srbskih državljanov, da bi kot prvi prečkali mejno črto.

V makedonski prestolnici so na osrednjem trgu postavili velikansko uro, ob kateri je več tisoč ljudi, ki so se udeležili koncerta, odštevalo do polnoči. Ob polnoči pa se je slišalo pokanje ob odpiranju šampanjcev, s katerim so si nazdravili ob odpravi vizumov. Makedonski predsednik Gjorge Ivanov je z bolgarskim kolegom Georgijem Parvanovom z dvigom zapornice na mejnem prehodu Deve Barir simbolično obeležil vizumsko liberalizacijo.

Minuto čez polnoč je včeraj iz Beograda z letalom v Bruselj odpotovala sku-

Mladi Makedonci proslavljajo odpravo vizumov za vstop v schengensko EU ANSA

pina 50 državljanov Srbije, izbranih zaradi izstopajočega humanitarnega ali socialnega dela, ki niso še nikoli potovali v Evropsko unijo. Potovanje je organizirala srbska vlada ob pomoči Bruslja in več veleposlaništev držav EU.

Evropska komisija je julija predlagala odpravo vizumov za državljane Makedonije, Srbije in Črne gore s 1. januarjem prihodnje leto. Slovenija je nato pozvala, naj se vizumi odpravijo že z letoš-

njim 19. decembrom, da bi lahko državljani omenjene trojice v schengen brez vizumov potovali že za božično-novoletne praznike. Oprostitev vizumske obveznosti velja za vse imetnike biometričnih potnih listov, ki bodo lahko v obdobju šestih mesecev v območje schengna odpotovali za do 90 dni. Območje schengna sestavlja 28 držav - vse države članice EU razen Velike Britanije in Irske ter Islandija, Norveška in Švica.

Na Mauritaniji ugrabili italijanska državljana

RIM - Italijansko zunanje ministrstvo je včeraj potrdilo, da sta bila med potovanjem po Mauritaniji ugrabljena 65-letni italijanski turist in njegova 39-letna žena po rodu iz Burkine Faso. Zajeli so ju med vožnjo v turističnem vozilu, ki so ga ugrabitelji ustavili s strelji. Po dosedanjih informacijah naj bi bil par v rokah istih ugrabiteljev, ki so konec novembra ugrabili in še zadržujejo tri španske kooperante. V Italiji se je včeraj razširila novica, da sta italijanska turista v rokah al Kaide, vendar je bilo pozneje pojasnjeno, da bi to bilo možno v primeru, če bi ugrabitelji ugrabljenca prodali teroristični organizaciji.

Eurostar zaradi slabega vremena prekinil promet

LONDON - Eurostar je do danes opoldne prekinil vse povezave, ki jih s svojimi hitrimi potniškimi vlaki opravlja med Francijo in Veliko Britanijo, potem ko je v noči na soboto v predoru pod Rokavskim prelivom zaradi slabih vremenskih razmer ostalo ujetih najmanj dva tisoč potnikov. V petek zvečer se je namreč v predoru med 20.30 in 23.30 pokvarilo pet vlakov, ki so bili na poti iz Pariza v London. Tehnične težave na vlakih je povzročila velika temperaturna razlika med zunanjim hladnim zrakom in toplim zrakom v predoru.

Tajvan včeraj stresel močnejši potresni sunek

TAIPEI - Tajvan je včeraj stresel potres z močjo 6,8 stopnje po Richterjevi lestvici, kar je najmočnejši potresni sunek, ki je letos prizadel ta otok. Sunek je močno zamajal stavbe, najmanj štiri osebe pa so bile ranjene. Žarišče potresa je bilo približno 25 kilometrov jugovzhodno od mesta Hualien, ki leži na vzhodu Tajvana. Območje je zatresel ob 9. uri po lokalnem času, trajal pa je približno 20 sekund. Več ljudi naj bi ostalo ujetih v dvigalih, ponekod pa je prišlo tudi do uhanja plina in do izpada elektrike.

Dve smrtni nesreči na italijanskih železnica

RIM - V noči na soboto je med pravilom proge med Rimom in Cassinom vlak povozil enega od tehnikov iz ekipe podjetja Rete ferroviaria italiana. Vzrok tragedije, v kateri je umrl 57-letni Armando Iannetta, je še predmet preiskave. Druga železniška nesreča se je pripetila včeraj zjutraj v Sassariju na Sardiniji, ko je vlak v predmestju zavozil v skalovje, ki je zgrmelo na progo. Strojevodji ni uspelo ustaviti vlaka in je umrl na mestu nesreče. Na vlaku so bili samo štirje potniki, med katerimi se je samo eden lažje poškodoval.

Za predsednika Veneta bo kandidiral minister Zaia

PADOVA - Severna liga je včeraj sprejela odločitev, da bo kandidat desnosredinskega zavezništva za predsednika Veneta sedanji minister za kmetijske dobrine Luca Zaia. V igri je bil tudi župan Verone Flavio Tosi, ki pa ni ušeljen, ker ni bil izbran, in močno podpira Zaievo kandidaturo.

VATIKAN

Papeža Pij XII. in Janez Pavel II. bliže beatifikaciji

VATIKAN - Papež Benedikt XVI. je včeraj nenapovedano podpisal odlok o herojskih krepostih svojega predhodnika papeža Janeza Pavla II. in ga s tem za korak približal beatifikaciji. Enak odlok je podpisal tudi za papeža Pija XII., ki ga Judje sicer obtožujejo, da v času nacistične Nemčije ni storil ničesar glede holokavsta. Podpis odlokov pomeni, da lahko oba pokojna papeža razglasi za blažena, potem ko bo Vatikan potrdil, da sta storila čudež.

Postopek beatifikacije je tako v končni fazi, po domnevah pa bi Janeza Pavla II. lahko za blaženega razglasili že ob 5. obletnici njegove smrti, torej 2. aprila 2010. Postopek za beatifikacijo Karola Wojtyły so sprožili že dva meseca po njegovi smrti 2. aprila 2005. Tako kratek rok - običajno mora preteči pet let - je določil Benedikt XVI. in s tem odgovoril na pozive vernikov, predvsem iz Poljske, naj Janeza Pavla II. takoj razglasijo za svetnika.

Papež je včeraj tudi razglasil mladega poljskega duhovnika Jerzja Popieluszkaja za mučenika vere, potem ko ga je takratna tajna policija leta 1948 ugrabila in ubila. Status mučenika vere pomeni, da ga lahko papež za blaženega razglasi brez čudeža.

VREME - Slabo vreme s sneženjem včeraj zajelo celotno območje FJK in Slovenije

več fotografij na www.primorski.eu

Sneg, burja in strupen mráz

Temperature povsod pod ničlo, na Višarjah minus dvajset stopinj - Zasneženo portoroško letališče - Velike zamude vlakov
Težave na avtocesti in kritično na Fnetičih - Na Tržaškem brez nekaterih avtobusov - Odpadla vrsta kulturnih in športnih pobud

FJK, SLOVENIJA, TRST - Meteorologi se pri svojih napovedih niso uštel, tako da je bilo včeraj od poznih nočnih ur dalje celotno območje Furlanije-Juljske krajine in Slovenije v primežu snega, ledu in močne burje, ki je pihala s sunki tudi krepko preko sto km/h. Temperature so bile povsod pod ničlo, najnižjo pa so zabeležili na Svetih Višarjah, kjer je živorebrni stolpec zdrknul na minus dvajset stopinj Celzija. V FJK je slabo vreme s snegom, ledom in burjo povzročilo nevšečnosti predvsem v nižinskem pasu: predvsem vlaki so beležili velike zamude zaradi zametov in električnih okvar na progi Benetke-Trst, medtem ko je bil avtocestni odsek Portogruaro-S. Stino di Livenza nekaj časa zaprt zaradi vrste manjših prometnih nesreč. Avtocesta pa je bila po zagotovilih družbe Autovie Venete ves čas prevozna, za olajšanje prometa so sprostili tudi nekatere cestninske postaje, npr. pri Moščenicah. Kritično je bilo na bivšem mejnem prehodu Fnetiči predvsem zaradi zaprtja avtoceste na slovenski strani za težka vozila, ki so jih preusmerjali na regionalno cesto za Sežano (promet na avtocesti so potem sprostili v poznih popoldanskih urah). Za posege, nadzor ter pluzenje in posipavanje cest je bila včeraj na terenu prava množica gasilcev, policistov, pripadnikov civilne zaščite ter uslužbencev družb Autovie Venete, Anas, AcegasAps in Friuli Venezia Giulia Strade z njihovimi vozili.

Sneg je včeraj pobelil tudi vso Slovenijo vse do morja. Največ snega je zapadlo na Vojskem, zasneženo pa je bilo tudi letališče v Portorožu, kjer so zaradi močne burje preusmerili na Ljubljano prvo letalo, ki je moralo uvesti novo linijo med Portorožem in Beogradom. Če ostanemo na Primorskem, sta tu sneg (zapadlo ga je od pet do 25 centimetrov) in burja povzročila velike težave v prometu. Cestne službe so bile na terenu z vso razpoložljivo mehanizacijo ter nenehno čistili in posipavali ceste, vendar je burja ustvarjala zamete. Ceste so bile sicer prevozne z zimsko opremo, oblasti pa so ljudem svetovale, naj se ne podajo na pot brez razloga.

Podoben poziv je včeraj na tržaške občane naslovil občinski odbornik Paolo Rovis, po zagotovilih tržaške prefekture pa včerajšnje sneženje na Tržaškem ni povzročilo težav prometu, le večja previdnost je bila zapovedana voznikom na območju križišča na H v smeri proti Pesku oz. na hitri cesti. Vsekakor je sneženje, ki je otrokom sicer prineslo veselje in zabavo, občanom povzročilo preglavice, zlasti stranske in krajevne ulice oz. ceste v izpostavljenih legah in na kraški planoti so bile problematične za vožnjo. Marsikateri linijski avtobus tudi ni vozil, v teku dneva so večino prog uredili, nekateri avtobusi, ki povezujejo mesto s Krasom in Bregom, pa tudi pozno popoldne niso še vozili. Sneženje je včeraj popoldne oz. zvečer ponehalo, burja pa je še naprej močno pihala in temperatura je ostajala zelo nizka, kar je povečalo nevarnost poledice. Za informacije je na voljo telefonska številka 040-6758575 in to, so nam zagotovili, vsaj do jutri do 6. ure zjutraj.

Zaradi slabega vremena so bile odpovedane tudi številne pobude in prireditve. Tako je že včeraj odpadlo večerno solidarnostno gostovanje v Slovenskem stalnem gledališču, prav tako je bilo odpovedano za danes predvideno poimenovanje velike dvorane na Stadionu 1. maj po Bojanu Pavletiču, ki je bilo preloženo na prihodnjo nedeljo. Odpadla so tudi vsa športna tekmovanja v deželi.

Včeraj povsem zasnežena cesta proti Pesku

KROMA

Gasilci so bili ves dan na delu

KROMA

Veseli malčkov

KROMA

Dodatne težave z burjo

KROMA

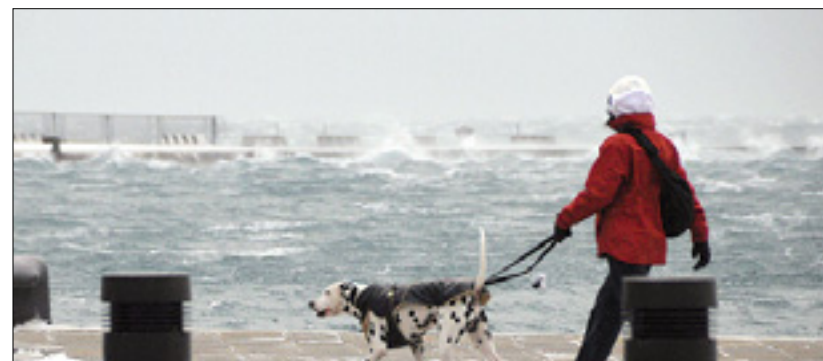
Na Velikem trgu

KROMA

Brez verig ni šlo

KROMA

S psom po nabrežju kot vsak dan

KROMA

Igrišče Zarje v Bazovici

KROMA

Svojim strankam se zahvaljujemo za zaupanje,
vsem pa voščimo vesele praznike in uspehov polno leto 2010

Alternativne energije • Ogrevanje • Sončni sistemi in toplotne črpalke

VISOKA TEHNOLOGIJA ZA DOLGOROČNI PRIHRANEK

termoidraulica
IDEALE

geom. Giancarlo FORAUS

OBRITNA CONA DOLINA 547/1 (TS)

info@termoideale.it

www.termoideale.it

Brezplačna tel. št.
800 913 420

KAVARNA SAN MARCO - Sejem založništva Bobi Bazlen se bo zaključil danes

S svojimi knjigami se je predstavila založba Mladika

Pomen povezovanja s prevodi slovenskih in italijanskih del - Sodeluje dvajset založniških hiš

Tridnevni sejem založništva Bobi Bazlen ponuja ljubiteljem književnosti stojnice in številna srečanja, ki dokazujejo, da je Trst še vedno »literarno mesto«. Kljub burji in snegu, se je včeraj v kavarni San Marco zbralo nekaj najbolj zagriženih bralcev, ki so z zanimanjem prisluhnili debatom in predstavitvam. Dopoldne sta bila med gosti nemški pisatelj Veit Heinichen in založnik Keller, ki izdaja italijanske prevode knjig Nobelove nagrajenke Herte Müller, popoldne so sledile predstavitve nekaterih krajevnih založniških hiš. Nastopila je tudi založba Mladika, ki ima svoj sedež le nekaj dvajset metrov od znamenite kavarne.

Z urednico Nadio Roncelli se je pogovarjal Walter Chiereghin, predstavnik mesečnika Trieste Arte Cultura. Podčrtal je, da ima založba Mladika, ki redno objavlja prevode slovenskih in italijanskih avtorjev, zelo pomembno vlogo, saj povezuje dve tržaški duši, ki se med seboj dopolnjujeta. Z Nadio Roncelli sta se na kratko »sprehodila« po knjižni ponudbi jezikovnega in kulturnega povezovanja, pri čemer sta omenila zbirko Borisa Pahorja Letteratura slovena del Litorale, Kosovelove spise v italijanskem prevodu z naslovom Kosovel a Trieste e altri scritti, antologijo spisov L'altra anima di Trieste Marije Pirjevec. Prav tako dragoceni so slovenski prevodi italijanskih del: pesmi Umberta Sabe so bila pred objavo knjige Pijem to trpko vino slovenskim bralcem nedostopne (v Sloveniji so bila Sabova dela v prevodu Jolke Milič deležna dobrega odziva), roman Pina Rovereda Mandami a dire pa je zaživel s slovenskim naslovom Sporoči mi. Chiereghin in Roncelli sta naštela še druga dela (vključno s knjigo o slovenskem ribištvu Bruna Volpija Lisjaka) in posegli sta še Alice Zen, avtorica fotografskih biografij o Borisu Pahorju in Alojzu Rebulli ter Martina Clerici, Pordenončanka, ki je prevedla Pahorjevo delo Parnik trobi nji.

Predstavili sta se tudi založba tržaške univerze EUT (Giuseppe O. Longo in Silvia Campanili sta podrobneje spregovorila o italijanskem prevodu romana škotskega avtorja Iaina Crichtona Smitha Consider the lilies - Guardate i gigli) in založba Asterios (s knjigo Riccarda Rediva Alda Merini, dall'orfismo alla canzone). Sejem založništva, ki ga organizirata društvi La Brocca Rotta in Palacinka v sodelovanju z 20 založbami, se zaključuje danes s srečanju od 10.30 do večera. (af)

Mladika v kavarni San Marco: Nadia Roncelli in Martina Clerici

KROMA

ŠKEDENJ - Tržaški župan Dipiazza obiskal etnografski muzej

Trst bi lahko dobil osrednji muzej, ki bi imel tudi slovensko sekcijo

Kaplan Jakomin (v ozadju) je županu Dipiazzu razložil, za kaj so nekoč uporabljali posamezne predmete, ki so na ogled v Škedenjskem etnografskem muzeju

KROMA

Spomin na rodni kraj, družino in dom: to je vzbudil v tržaškem županu Robertu Dipiazzu obisk Škedenjskega etnografskega muzeja, ki si ga je tržaški prvi občan ogledal v sredo v spremstvu ravnatelja Dušana Jakomina, občinskih svetnikov Igorja Švaba in Roberta Decarlija in rajonskega svetnika Sergija Petarosa. Jakomin, drugače kaplan za slovenske vernike v Škedenju in vsestranski kulturni delavec, je Dipiazzo povabil z namenom, da se župan prepriča o tamkajšnji stvarnosti, vabilo pa je posredoval občinski svetnik Švab.

V okviru zelo prisrčnega obiska si je župan Dipiazza ogledal Dom Jakoba Ukmarja in muzej, za katerega si ni predstavljal, da obsega vso hišo, ob pogledu na ognjišče, spalnico, posode, dokumente in noše pa je obujal spomine na svoj rodni kraj in družino. Jakomin je gostu orisal razstavljene eksponate in ob tem poudaril, da je muzej med drugim tudi priljubljena destinacija obiskovalcev iz Italije in Slovenije, predvsem študentov. Lani so npr. gostili kar deset avtobusov gostov s Postojnskega. Župan Dipiazza je ob tej priložnosti izrazil željo, da bi v tržaškem mestu nastal velik osrednji etnografski muzej, ki bi obravnaval zgodovino mesta. Muzej bi moral imeti tudi svojo slovensko sekcijo, del katere bi soustvarjal tudi Škedenjski etnografski muzej.

Odpadlo poimenovanje dvorane po Bojanu Pavletiču

Vodstvo ŠZ Bor obvešča, da zaradi izrazitega poslabšanja vremenskih razmer bo današnje poimenovanje velike dvorane stadiona 1. maja v Trstu po prof. Bojanu Pavletiču odpadlo. Preloženo je bilo na prihodnjo nedeljo, 27. decembra, ob 10.30.

Nadškof Crepaldi v DSI

Nadškof Gianpaolo Crepaldi bo jutri zvečer gost Društva slovenskih izobražencev in bo tako nadaljeval tradicijo tržaških škofov, ki že vrsto let prihajajo za božič v slovensko društvo v središču mesta za izmenjavo voščil ob bližnjih praznikih. Nadškof, ki je škofijo prevzel iz rok prejšnjega škofa Ravignanija 4.oktobra, bo tako imel nov stik s slovenskimi verniki svoje škofije. Prvi stik je imel ob umestitvi, nato novembra ob hvaležnici in še ob birmanju v Škedenju, kjer je obiskal tudi dom Jakoba Ukmarja. Srečal se je tudi s slovenskimi duhovniki in sprejel na obisk nekatere posameznike. V Peterlinovi dvorani bo nadškof spregovoril o zadnji encikliki papeža Benedikta XVI. Caritas in Veritate, ki je posvečena socialnemu vprašanju. Sam Crepaldi je sodeloval pri sestavi nove socialne enciklike katoliške cerkve, saj se več desetletij ukvarja s socialnim vprašanjem in problemi dela. Več let je vodil Urad italijanske škofovske konference za probleme sociale in dela, po letu 1994 pa je bil najprej podtajnik in po letu 2001 pa tajnik papeževega sveta Iustitia et Pax pri Svetem sedežu. Nadškofa Crepaldija bo spremljal škofov vikar za Slovence Franc Vončina.

Zbor Hrast v Šempolaju

Šempolajska župnija prireja jutri ob 20.30 Božični koncert. Na koro se bodo predstavili domači pevci šempolajskega farnega zbora, ki jih vodi in na orgle spremlja Ivo Kralj in basist Goran Ruzzier z orgelsko spremljavo Hilarija Lavrenčiča. Glavni del koncerta bo oblikoval MePZ Hrast iz Doberdoba pod vodstvom priznanega dirigenta Hilarija Lavrenčiča, ki je za svoje delovanje prejel že vrsto posebnih priznanj in zlatih uvrstitev na različnih tekmovanjih doma in v tujini. Doberdobski pevci bodo zapeli nekaj sakralnih motivov ter splet božičnih pesmi. Obeta se zanimiv in za šempolajsko župnijo izjemen večer kakovostne glasbe.

Jutri božičnica v Gropadi

Kulturni društvi Skala iz Gropade in Slovan s Padrič prirejata jutri (ob 19.30) v gropajski cerkvi Sv. Roka tradicionalno božičnico. Nastopal bo mešani pevski zbor Skala-Slovan, pod taktirko Hermana Antoniča. Sledil bo družabni večer.

Publikacija o božiču

Združenje Il pane e le rose v sodelovanju z združenjem za otroke Abio prireja jutri ob 17.30 v krožku zavarovalnice Generali (Trg Duca degli Abruzzi 1, 7. nadstropje) predstavitev publikacije Natale d'autore oziroma najboljših božičnih spisov, ki jo je uredil Alessandro Paronuzzi.

Božični koncert na konservatoriju

Na tržaškem konservatoriju Tartini bo jutri ob 20.30 tradicionalni božični koncert v sodelovanju z Glasbeno šolo iz Kopra. Oblikovali ga bodo najbolj perspektivni gojenci

Urad za voziška dovoljenja odprt samo dopoldne

Urad za voziška dovoljenja na tržaški prefekturi bo od 21. decembra do 4. januarja odprt samo dopoldne, od 10. do 12. ure. Od 11. januarja dalje bo spet odprt tudi popoldne (ob ponedeljkih in sredah od 14.30 do 15.30).

30-LETNICA MATURE

Vzdušje kot nekdanj

Tridesetletnico mature so obeležili tudi maturantje trgovske akademije šolskega letnika 1978/79 s sre-

čanjem v agriturizmu (Škerlj pri Bajti). Vzdušje je bilo enako živahno, kot v šolskih klopih, tako da so A-jevci

in B-jevci sklenili, da bodo skušali srečanje ponoviti čimprej. Najkasneje ob 35-letnici mature!

NARODNI DOM - Javno srečanje z Rudijem Pavšičem in Dragom Štoko

Klopovci so spraševali, kam pluje naša manjšina

Vprašanja o mladih, o združevanju, o kriterijih financiranja skupnosti in o kadrovanju

Vsak petek se oglašajo na straneh našega dnevnika, tokrat pa so svoje mlado razmišljanje predstavili v drugačni obliki - v pogovoru s predsednikom krovnih organizacij, z Dragom Štoko za Svet slovenskih organizacij in Rudijem Pavšičem za Slovensko kulturno gospodarsko zvezo. Uredniki mladinske rubrike Klop so se odločili za javno srečanje, na katerega so bili vabljeni predvsem tisti mladi, ki jih zanima *Kam pluje naša manjšina!* Tako je bil tudi naslov petkovskega srečanja (v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico ter Primorskim dnevnikom) v Narodnem domu, ki so ga nadebudni novinarji priredili v prepričanju, da je v manjšini danes premalo javnih pogovorov in da so pri teh mladi vsekakor premalo aktivni.

Pobudo sta tako Štoka kot Pavšič ocenila kot zelo pozitivno, saj kaže neko željo po angažiranju mladih in potrebo po konstruktivnem soočanju znotraj skupnosti. Mlade Klopovce je najprej zanimalo, kako organizaciji investirata v mlade oziroma, kako gojita svoje mlade sile. Gosta sta seveda poudarila, da so mladi vselej dobrodošli in da za njihovo aktivno sodelovanje znotraj manjšine skušata ustvariti čim več priložnosti. Po Pavšičevem mnenju si morajo sicer mladi sami izoblikovati vizijo v tem prostoru, »tudi v konfliktu s starejšo generacijo.« Potožil pa je nad dejstvom, da manjšina prevečkrat stremi po kvantiteti, ki je včasih lahko ovira pri iskanju kvalitete. Štoka pa se je zamislil nad sedanjost, nič kaj rožnato gospodarsko sliko oz. nad prosjačenjem krovnih po prispevkih, ki mogoče odbija mlade od prevzemanja odgovornosti in jih naravnost tlači v apatičnost.

Klopi so jima očitali, da sta kot mafjska šefa, ki sta premalo prisotna na teritoriju oz. zastopata interese skupnosti samo na fotografijah v dnevniku. Primerjavo sta predsednika sprejela kot izzivalno šalo, »saj pri nas ni mafije.« Ko je bil deželni svetnik, je Štoka imel več priložnosti za stik z mladimi kot sedaj, saj imata krovni povsem druge pristojnosti. Sicer sta oba dejala, da se občnih zborov društev skušata vselej udeleževati, vsakodnevni nalog pa imata kar veliko. Pavšič je sicer pojasnil, da nima občutka, da bi se odrekal soočanju, kvečjemu obratno; v igri sta namreč vedno dva, tako da je kritiko obrnil tudi mladim: večkrat pogoša njihovo prisotnost, tako da ga ne čudi, da slabo poznajo dogajanje oz. same akterje v manjšini.

»Ali ste še zmožni se pogovarjati in skupaj sodelovati?« je še zanimalo Klopa. Odgovor je bil pritrdilen, seveda. O združevanju pa Štoka danes ne razmišlja, mogoče v bodočnosti, kdo ve; prihodnost pa si predstavlja samo v luči poštenega, konstantnega in lojalnega sodelovanja s SKGZ. Pavšič pa, ravno obratno, verjame v korak združitve, saj bi bili tako nedvomno bolj učinkoviti, pa tudi porazdelitev finančnih sredstev ne bi bila tako avtomatična oz. včasih celo neracionalna. Štoka se s tem ni strinjal, saj ne gre združevanja vsiljevati: če bo prišlo do njega, pa pač prišlo samo od sebe. No, pogovor je nanesel še k porazdelitvi finančnih sredstev, pri čemer krovni organizaciji nimata zadnje besede, saj o tem odločata deželna vlada in slovenski parlament. Štoka je pripomnil, da bi bili sicer bolj vidni, ko bi nas zastopala ena stranka, saj politika o vsem odloča, Pavšič pa je potožil nad dejstvom, da se v zadnjih 20 letih porazdelitev sredstev ni spremenila; uvesti bi bilo treba kriterije, »ki bi nagradili, kar je dobrega v manjšini, in odvzeli onim, ki niso v koraku s časom.«

In dulcis in fundo kadrovanje oz. občutek, da se manjšino upravlja na amaterski način. Gosta sta si bila edina, da je profesionalnost v manjšini temeljnega pomena. Vodilni kader pa je po Pavšičevem mnenju danes žal šibek, statičen in ne dovolj propluziven. Razlog je poiskal v dejstvu, da so v organizacijah vsi honorirani, le upravitelji ne. Štoka pa je k temu dodal, da je treba naše ustanove nekoliko predramiti; »treba je delati, kajti mentaliteta "saj bo od nekdaj prišlo", je že zastarela.

Ob koncu srečanja so bili mladi prireditelji nekoliko razočarani, saj je bilo tudi tokrat med sicer številnim občinstvom res malo mladih obrazov. (sas)

Štoka in Pavšič sta v petek odgovarjala na vprašanja mladih novinarjev

KROMA

KAVARNA TOMMASEO - Predbožična tiskovna konferenca Demokratske stranke

Desna sredina brez strategije

Trst lahko (spet) zamudi vlak razvoja - Demokratska stranka se bo v letu 2010 pripravljala na občinske volitve 2011

Mesto, v katerem se po statistikah sodeč najbolje živi, nima jasne vizije za prihodnost. Ta je bila poanta včerajšnjega obračuna, ki ga je Demokratska stranka podala na tiskovni konferenci v kavarni Tommaseo. Tržaški predstavniki levosredinske stranke so spregovorili o Trstu in o njegovem političnem in gospodarskem položaju, pa tudi o ohlajenih odnosih med Italijo in Slovenijo. Napovedali so, da bo stranka v letu 2010 trdo delala in se na vse kriptije borila, da bi vodenje tržaške občinske uprave v letu 2011 prevzela leva sredina, ki naj bi upravljala mesto s svežimi idejami in dolgoročnimi načrti.

Pokrajinski tajnik DS Roberto Cosolini, senatorka Tamara Blažina ter deželna svetnika Franco Codega in Sergio Lupieri so poudarili, da ima Trst precej težav s svojo prihodnostjo. Desnosredinska občinska uprava po njihovih ocenah ni kos izzivu, ker naj ne bi imela strategij za razvoj mesta in okolice. Desna sredina naj bi v prvi vrsti podcenjevala nevarnost, da ostane Trst osamljen, in sicer zaradi neprimernih infrastruktur, začeni s slabimi železniškimi povezavami. Krajevna podjetja se medtem v času gospodarske krize soočajo s številnimi težavami, ne nazadnje z vprašanjem bonifikacij in z okoljsko škodo, ki naj bi jo plačala sama podjetja. Kar se tiče žavejskega plinskega terminala, tržaškega župana Roberta Dipiazza zanimajo samo protivrednosti, medtem ko vzbujajo študije o vplivih na okolje in varnosti kar nekaj dvomov. »Dokler bodo obstajali dvomi, plinskega terminala ne smejo graditi,« je dejal Cosolini.

Senco na Trst meče tudi trenutna nizka raven mednarodnih političnih odnosov. Odnosi med Italijo in Slovenijo niso povsem v skladu z evropskim duhom, saj so se zaradi navzkrižnih interesov nekoliko ohladili. V Demokratski stranki menijo, da bi morale Italija, Slovenija in Hrvaška z dogovarjanjem iskati skupno pot na področju energetskih vprašanj. Kritike so letele na italijanskega zunanjega ministra Franca Frattinija, ki je pred časom nasedel provokatorju in nerodno obsodil slovenski kratak film, ki je bil navsezadnje ironičen, s tem pa odnosov s sosedo gotovo ni izboljšal. »Mar je kdo protestiral proti umetniku Bonviju, ko si je izmislil stripe o nemških vojakih Sturmtruppen?« so se retorično vprašali v kavarni Tommaseo.

Trst resno tvega, da zamudi vlak razvojnih priložnosti, menijo v DS, zato se bo stranka potrudila, da bo Trst z upravnimi volitvami leta 2011 dobil dobro vodstvo, kakršno si to mesto zasluži.

Včerajšnja tiskovna konferenca Demokratske stranke

KROMA

NABREŽINA - Učenci OŠ Virgila Ščeka obiskali gasilski dom v Tržiču

Nepozabno jutro bo ostalo zabeleženo v risbah in spisih nabrežinskih šolarjev

Učenci 3., 4. in 5. razreda Osnovne šole Virgila Ščeka iz Nabrežine so preteklega 20. novembra v spremstvu učitelja obiskali gasilski dom v Tržiču (na sliki). Za učence je bila ekskurzija res prava novost, saj so mnogi lahko prvič od blizu videli to pomembno ustanovo, ki je za vse nas zelo potrebna in pomembna.

Učence je v gasilskem domu pričakala gasilska brigada prve delovne izmene. Kot prvi jih je pozdravila vodja brigade gasilec Adriano, ki je radovednim učencem takoj predstavil delo gasilca, nakar je stopilo v živo pravo gasilsko delo. Najprej so vsakemu učencu nataknili gasilsko čelado in vsak se je posamezno podal na visoko gasilsko mobilno lestev in imel krasen razgled nad mestom. Temu je sledila vaja s hidrantom in tudi pri tem opravilu gašenja požara so se preizkusili vsi učenci. Sledil je prikaz postavitve tako poimenovalne italijanske lestve, ki jo je spretno sestavil gasilec Alberto. Kot zadnji prikaz pa je bilo veliko opremljeno gasilsko vozilo, ki je prevzelo vsakega otroka. Pokazali so jim, kaj vse mora imeti gasilsko vo-

zilo, da je res zanesljivo. Pravo presenečenje je bilo, ko so gasilci povabili učence na vozilo, ki jih je z vključeno sireno peljalo po dvorišču. Pred koncem pa še postanek ob malici, ki so jo ponudili gasilci.

ZGONIK - Drevi

Gospel koncert The Harlem Messengers

V Športno-kulturnem centru v Zgoniku bo danes ob 18. uri glasbeni spektakel z naslovom Božič brez meja: na koncertu bo nastopila ameriška gospel skupina The Harlem Messengers of New York City. Koncert, ki ga prireja Glasbeno kulturno društvo DrugaMuzika v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice in pod pokroviteljstvom Občine Zgonik, zaključuje mednarodni glasbeni festival Glasba brez meja 2009.

Vokalno instrumentalno skupino Harlem Messengers sestavljajo različni glasbeniki, ki že vrsto let nastopajo na mednarodni sceni. Njihov repertoar obsega uspešnice »črnske« gospel glasbe, na koncertih pa izvajajo tudi komade žanra Rhythm'n'blues in avtorske skladbe. Na decembrskih koncertih pa se predstavljajo s posebnim "božičnim glasbenim programom", ki bo očaral tudi zgoniške poslušalce. Vstopnice bodo na na voljo uro pred začetkom koncerta pri blagajni SKC v Zgoniku.

Nepozabno jutro za učence OŠ Virgila Ščeka, ki jih zdaj čaka še prijetno in ustvarjalno delo in sicer narisati in napisati prijaznim tržiškim gasilem prijetno zahvalo.

RAZISKAVE - Trst prvi na tradicionalni lestvici gospodarskega dnevnika Il Sole 24 Ore

Najboljše življenje v Italiji imamo ravno v naši pokrajini

Veliko zadovoljstvo župana Dipiazzę in predsednice Pokrajine Bassa Poropatove

Po raziskavi ekonomsko-finančne dnevnika Il Sole 24 Ore imata Trst in njegova pokrajina najvišjo kakovost življenja v Italiji. Rezultate raziskave bo časopis objavil jutri, že včeraj pa so oznanili lestvico, na kateri zaseda prvo mesto Trst, na zadnjem pa je Agrigento.

Tržaška pokrajina je glede na lasko uvrstitev napredovala za pet mest. Na drugo mesto se je, enako kot lani, uvrstil Belluno, na tretjem mestu je Sondrio, sledijo pa pokrajine, ki se po tradiciji uvrščajo v zgornji del lestvice. Na repu je, kot omenjeno, Agrigento, predzadnji pa je Neapelj.

Raziskava dnevnika Il Sole 24 Ore, ki je letos doživela okroglo 20. izvedbo, pri sestavi lestvice kakovosti življenja upošteva šest področij, in sicer življenjski standard, posle in delo, javni red, storitve in okolje, prebivalstvo in prosti čas. Letos je postala raziskava interaktivna in bo od jutri na voljo na spletni strani www.ilsole24ore.com. Bralci bodo tam lahko objavljali fotografije, ki najboljše predstavljajo njihovo mesto, tako da bodo o podobi Italije od severa do juga govorili ne samo statistični podatki, ampak tudi podobe.

»Zame, kot župana, je dejstvo, da je Trst po tako resni raziskavi, kot je tista, ki jo vsako leto naredi Il Sole 24 Ore, prvo mesto v Italiji po kakovosti življenja, razlog velikega zadovoljstva,« je objavilo levice včeraj komentiral tržaški prvi občan Roberto Dipiazza. Zadovoljstvo je še toliko večje, ker je Trst v osmih letih njegovega županskega mandata že drugič osvojil prvo mesto. »S posebnim zanimanjem gledam področje in ugotavljam, da je bila še enkrat nagajena učinkovitost storitev za občane, zato menim, da ta rezultat pripada tudi vsem tistim, ki v naši občini delajo vsak dan na profesionalen in strokoven način,« je dodal Dipiazza.

Enako zadovoljstvo je izrazila tudi predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat, za katero je »kakovost življenja tudi volan gospodarstva«. Pokrajina posveča posebno pozornost okolju, kulturi, prostemu času in kmetijsko-živilski proizvodnji, torej področjem, ki so doživela otipljiva izboljšanja. »Veliko smo vlagali v ovrednotenje Krasa, v promocijo okolja in v specifičnost ozemlja, z razvijanjem konzorcijev proizvajalcev in vzpostavljanjem pravega trga lokalnih proizvodov,« je nadaljevala Bassa Poropat in poudarila dobro sodelovanje z majhnimi občinami, kot tudi skupno delo z županom Dipiazzo, saj ju dejstvo, da pripadata različnim koalicijam, ne ovira, kot se je to dogajalo v preteklosti.

Pogled na mesto, ki po statistiki obeta »najvišjo kakovost življenja v Italiji«

ARHIV

KRUT - V torek, 29. decembra, v Dijaškem domu

Srečanje ob koncu leta

V gosteh moški pevski zbor Fran Venturini od Domja, ženska pevka skupina Ivan Grbec iz Škednja in harmonikarka Neva Kranjec

Zadnji mesec v letu, hladni, a prijeten december, se naglo izteka. Po društvi in združenjih zaključujejo vse tiste nedokončane obveznosti, dejavnosti in pobude. Živahno je torej tudi pri KRUT-u, kjer so pred prazničnim premorom v teku še zadnje delavnice in tečaji. Sredi tedna so se članice in člani na primer še zadnjič v letu kopali in vadili v termalnih bazenih v Gradežu in v Strunjanu; tja se bodo ponovno vrnili na vadbo od meseca marca dalje. Pred njimi pa je sedaj samo še zadnja letna pobuda, in sicer *Srečanje ob koncu leta*, ki ga KRUT prireja v sodelovanju z Društvom slovenskih upokojencev v Trstu, Zvezo invalidov in Podpornim društvom Rojan. Že tradicionalno praznovanje je posebna prilžnost ob koncu leta, ko se srečujejo društveni člani in prijatelji iz Trsta in okolice, z Goriškega in iz Slovenije.

Tako kot vsa zadnja leta, bo tudi tokrat srečanje potekalo v prijaznih in gostoljubnih prostorih Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel v Ulici Ginnastica, in sicer v torek, 29. decembra, od 16. ure dalje.

Da bo vzdušje praznično in razpoloženje kar se da prijetno, bodo zagotovili tudi oblikovalci kulturnega programa. Uvodno se bo predstavil stalni gost krutovih prireditev moški pevski zbor Fran Venturini od Domja, ki bo pod taktirko Ivana Tavčarja izvedel krajši koncert. Nastopila bo tudi ženska pevka skupina Ivan Grbec iz Škednja, za še bolj vedro in glasbeno naravnano praznovanje pa bo poskrbela članica krožka Neva Kranjec s svojo harmoniko.

Tudi letošnje srečanje bo lepa prilžnost za druženje med prijatelji in znanci, ki se bomo vsi skupaj predali čarobnosti decembrskega časa, se poslovili od starega leta, si zaželeli mnogo prijetnih presenečenj in izrekli lepe misli ob prihajočem novem letu 2010.

Da nas ob sproščenem veselju ne bo skrbela pot domov, bomo poskrbeli tudi za prevoz, le najaviti se je treba predhodno, ob vpisu. Čakamo vas, da se čim prej prijavite, vabila so na razpolago na sedežu krožka v Trstu, v Ulici Cicerone 8, tel. 040 360072.

V pričakovanju na prijetno druženje

BIVŠA RIBARNICA - Razstava italijanske modne oblikovalke Mile Schön

Tekstilne umetnine pisanih barv

V obsežnem in za obleke neverjetno svetlem razstavnem prostoru je na ogled več kot 60 elegantnih stvaritev, ki so nastale med letoma 1966-1993 - Razstava bo odprta do 18. aprila

Elegantno vabilo na ogled razstave

KROMA

V prostorih bivše ribarnice so sinoči odprli razstavo 63 oblek znane italijanske modne oblikovalke Mile Schön, ki so nastale med letoma 1966-1993. Razstavo ekstravagantnih kreacij Mile Schön so pripravili Mestni muzeji za zgodovino in umetnost v sodelovanju z občinskim odborništvom za kulturo, ki je na ta način želelo počastiti spomin na pred letom dni preminulo oblikovalko, ki se je s svojim delom vpisala med ikone italijanske in svetovne modne ustvarjalnosti. Pri realizaciji razstave z naslovom *Mila e la notte* je sodelovala tudi družba Brand Extension S.r.l. - arhiv Mile Schön, ki je za to prilžnost posodila večino razstavljenih eksponatov, nekaj oblek pa prihaja iz zasebne zbirke sina Mile Schön, Giorgia Schöna.

V bivši ribarnici je tako na ogled več kot 60 elegantnih stvaritev, ki jih je milanska oblikovalka z dalmatinskimi koreninami in otroštvom, preživetim v Trstu, oblikovala predvsem za večerne prilžnosti. Osrednji razstavni prostor je namenjen izključno tekstilnim umetninam,

ki predstavljajo prave skulpture blaga z izjemnimi barvami in materiali, prav barvna paleta, vzorci in bleščice, s katerimi je ta oblikovalka krasila svoje obleke, pa so svet visoke mode razgibali že v drugi polovici šestdesetih let prejšnjega stoletja. Izbor iz obsežnega skoraj tridesetletnega Schöninega ustvarjanja predstavlja večerne toalete, ki so jih nekoč med ostalimi nosile tudi nekatere zvezde italijanske glasbene in filmske scene. Kot kustosinji sta se pod razstavo podpisali Michela Messina in Lorenza Resciniti, za njeno postavitev pa sta poskrbela Piergiorgio Robino in Nicola Bartoccelli, ki sta retrospektivno razstavo razdelila na več zaključenih sklopov. V prvem sta zajela začetno obdobje Mile Schön in njeno oblikovanje kolekcije kopalk za poletje na Capriju. V nadaljevanju lahko obiskovalec občuduje obleke, ki so nastale v kronološkem zaporedju, zanimiv pa je tudi sklop z naslovom *Viva la mini*, ki prinaša mini krila in mini oblekice. V prostorsko razsežnem in za obleke neverjetno svetlem razstavnem prostoru je mogoče občudo-

DOLGA KRONA

Danes božična tržnica

Kmečka Zveza v sodelovanju z Zadrujo Dolga Krona iz Doline in pod pokroviteljstvom Dežele FJK vabi danes od 10. do 18. ure na božično tržnico v večnamenski center Dolga Krona v Dolini. »Najlepše darilo je koristno darilo« je geslo tržnice, ki bo ponujala več domačih proizvodov, od ekstredeviškega oljčnega olja do vina, sirov, suhega mesa, rib, slaščic, sadja in piva. Poskrbljeno bo za vodene degustacije olja in vina.

Pokušnjo olja bo vodila Marisa Cepak, vina pa Tito Cuccaro. Na sejm bodo sodelovali pridelovalci Fabec, Flego, Fonda, Kocjančič, Komar, Koren, Mahnič, Merlak, Milič, Ota, Pangerc, Campagnolo, Petaros, Sancin, Settini, Slaščičarna Ota, Slavec, Speccogna, Šuber, Vidali, Zahar, Zobec, Konzorcij dop Tergeste in Konzorcij doc Kras-Carso. Konjeniško društvo Dolga Krona pa bo za najmlajše obiskovalce poskrbelo za presenečenje - konjeniški krst.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA,
20. decembra 2009

JULIJ

Sonce vzide ob 7.42 in zatone ob 16.23
- Dolžina dneva 8.41 - Luna vzide ob 10.08in zatone ob 20.19.

Jutri, PONEDELJEK,
21. decembra 2009

TOMAŽ

VREME VČERAJ: temperatura zraka - 3,2 stopinje C, zračni tlak 992,9 mb pa-da, veter 59 km na uro vzhodnik se-vero-vzhodnik, burja, vlaga 55-od-stotna, nebo oblačno, morje močno raz-gibano, temperatura morja 12,3 sto-pinje C.

OKLICI: Bruno Chioatto in Manuela Bravin, Fabio Budicin in Maria Rosa Formentin, Davide Zucca in Michela Guastini, Paolo Quintavalle Bertante in Venera Buribayeva, Mudet Komurcu in Elif Isic, Lorenzo Scrazzolo in Manue-la Coppola.

Lekarne

Nedelja, 20. decembra 2009
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oši-
rek Sonnino 4 Milje - Ul. Mazzini 1/A,
Sesljan.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00
Trg Garibaldi 5 (040 368647), Ul. Stock
9 (040 414304), Milje - Lungomare Ve-
nezia 3 (040 274998).
Sesljan (040 208731) - samo s pred-
hodnim telefonskim pozivom in nuj-
nim receptom.

Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30
Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oši-
rek Sonnino 4 Milje - Ul. Mazzini 1/A.
Sesljan (040 208731) - samo s pred-
hodnim telefonskim pozivom in nuj-
nim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Sonnino 4 (040 660438).

V ponedeljka, 21.,
do četrтка, 24. decembra 2009

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Settefontane 39(040 390898), Oši-
rek Osoppo 1 (040 410515).Boljunec
(040 228124) - samo s predhodnim te-
lefonskim pozivom in nujnim recep-
tom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Cavana 1 (040 302303).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdrav-
stvena služba (od 20. do 8. ure, pred-
praznična od 14. do 20. ure in prazni-
čna od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom,
tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega
podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške
bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 -
991170, od ponedeljka do petka od 8.
do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih stor-
itvah, o združenih tržaskih bolnišni-
cah in o otroški bolnišnici Burlo Ga-
rofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.15, 17.00, 18.45,
20.30, 22.15 »Natale a Beverly Hills«.
ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Loo-
king for Eric«.
CINECITY - 10.55, 13.10, 15.15, 17.25,
20.00, 22.05 »La principessa e il ra-
nocchio«; 11.00, 13.15, 15.30, 16.35,
17.45, 18.40, 20.00, 21.15, 22.15
»Natale a Beverly Hills«; 10.50,
13.00, 15.10, 17.30, 20.00, 22.10 »Io
& Marilyn«; 10.55, 12.50, 14.40,
16.35, 18.25, 20.15, 22.05 »Astro
boy«; 10.45, 12.50, 15.10, 17.30,
20.00, 22.00 »A Christmas Carol«;
11.00, 12.55, 15.00, 20.00, 22.00 »La
dura verità«; 17.00 »2012«; 10.55,
12.45, 14.45 »Planet 51«.
FELLINI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Il
canto delle spose«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giot-

V petek, 18. decembra je na
univerzi v Trstu uspešno
diplomirala iz arhitekture prve
stopnje

Karin Racman

Iz srca ji čestitamo
in ji želimo še veliko nadaljnjih
uspehov

Zaira, Ada, Albin
in teta Vesna

Na univerzi v Trstu je uspešno
dokončala prvo stopnjo študija
arhitekture

Karin Racman

Iskreno ji čestita

SKD Krasno polje
Gročana, Pesek in Draga

Mitja

je razveselil mamo Laro in očka
Boruta.

Z njimi se veselimo

vsi Pud ždjeko

Borutu in Lari se je

Mitja

rodil in vseh nas razveselil.

Srečno!

SKD V. Vodnik in Majenca

to 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Die-
ci invern«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15,
20.00, 22.00 »A serious man«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10,
20.10, 22.10 »L'uomo nero«.
KOPER - KOLOSEJ - 17.30, 20.30
»Avatar«; 11.50, 15.00, 18.10, 21.20
»Avatar 3D«; 12.30, 14.10, 15.50,
17.50 »Jelenček Niko«; 14.00, 16.00,
19.40, 21.30 »Paranormalno«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 15.15, 17.00,
18.45, 20.30, 22.15 »Io e Marilyn«;
Dvorana 2: 14.30, 16.00, 17.30, 19.00,
20.40, 22.20 »La principessa e il ra-
nocchio«; Dvorana 3: 14.30, 16.00,
17.30, 19.05, 20.45, 22.20 »A Christ-
mas Carol«; Dvorana 4: 17.20, 19.00,
22.20 »Dorian Gray«; 14.30, 16.00,
20.45 »Astro boy«.
SUPER - 16.15, 22.15 »Cado dalle nu-
bi«; 18.00, 20.00 »Gli abbracci spez-
zati«.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30,
17.20, 20.15, 22.15 »Natale a Bever-
ly Hills«; Dvorana 2: 16.00, 18.00 »A
Christmas Carol«; 21.30 »Dorian
Gray«; Dvorana 3: 15.00, 16.45,
18.30, 20.20, 22.10 »La principessa
e il ranocchio«; Dvorana 4: 15.50,
17.50, 20.00, 22.00 »Io e Marilyn«;
Dvorana 5: 15.15, 17.00 »Astro boy«;
18.45, 21.15 »Il nastro bianco«.

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO DO-
LINA obvešča, da bodo v obdobju
vpisovanja v otroške vrtce in osno-
vne šole potekali informativni se-
stanki. Informativna srečanja se
bodo odvijala po sledečem razpo-
redu: OV Mavrica Milje - 11. jan-
uarja 2010 ob 16.30; OV Miškolin
Boršt - 11. januarja 2010 ob 16.30;
OV Kekec Boljunec - 11. januarja
2010 ob 16.30; OV Pika Nogavička
Dolina - 11. januarja 2010 ob 16.30;
OV Palčica Ricmanje - 20. januarja
2010 ob 16.30; COŠ »M. Samsa«
Domjo - 8. januarja 2010 ob 17.00;
OŠ »P. Voranc« Dolina - 11. januarja
2010 ob 16.15; COŠ »F. Venturini«
Boljunec - 11. januarja 2010 ob
17.00; COŠ »A. Bubnič« Milje - 11.
januarja 2010 ob 17.30. Tajništvo
sprejema prošnje za vpis vsak dan
od 9.00 do 13.30; ob ponedeljkih do
16.30. Rok vpisovanja se zaključí 27.
februarja 2010.

Na ljubljanski univerzi je
doktorirala iz literarnih ved

Darja Betocchi

Čestitamo ji in ji želimo še mnogo
uspehov

vsi domači

Na fakulteti za arhitekturo
tržaške univerze
je 18.12.2009 diplomirala z
odliko in pohvalo

Sara Carciotti

Za izreden uspeh ji čestitamo

vsi domači.

RAVNATELJI OSNOVNIH IN NIŽJIH
SREDNJIH ŠOL na Tržaškem, Go-
riškem in v Benečiji sporočajo, da so
lestvice suplentov izčrpane. Zato
vabijo vse morebitne interesente z
ustreznimi pogoji za poučevanje, da
predložijo prošnje za poučevanje
neposredno na posamezna ravna-
teljstva.

Čestitke

Na tržaški univerzi je uspešno
dokončala študij arhitekture KA-
RIN RACMAN. Iskrene čestitke in še
mного nadaljnjih uspehov ji želi
družina.

Mali MITJA je na svet prišel! S starši
bo lahko troglasno zapel! Lari in Bo-
rutu čestitajo vsi pri Zboru Jacobus
Gallus!

V mrzlem decembrskem dnevu
je Laro in Boruta ogrel prihod ma-
lega MITJE. Naj mu sopevka nona
Sonja prepeva same nežne melodi-
je. Iz srca ŽPZ Prosek-Kontovel.

Inženirki ELENI MULIC, ki je
sedaj pridobila drugo diplomu v ar-
hitekturi na tržaški univerzi, želijo
vse najboljše mož, starši, brat in vsi
sorodniki.

Da bo v Stajpcah vesel živ žav
sta poskrbela Breda in Armando,
pridružil se jima je namreč mali
VINCENZO. Staršema čestitamo,
novorojenčku pa želimo veselja in
sreče polno življenje. Sosedje.

Za trud in lep uspeh čestitamo
PETRI GRUDEN, nona Marica in
teta Silva z družino.

Izleti

IZLET JAVORNIK Slovensko planin-
sko društvo Trst priredi danes, 20.
decembra, tradicionalni spominski
pohod na Javornik, zbirališče ob 7.30
pri hotelu Danev na Opčinah. Na
razpolago bo društveni kombi, po-
trebne informacije dobite na tel. št.
040-220155, Livio.

KRUT obvešča, da se nadaljuje vpi-
sovanje za ogled razstave v muzeju
Casa dei Carresi v Trevisu, iz ob-
dobja dinastije Ming, »Skrivnosti
prepovedanega mesta«. Izlet bo v so-
boto, 6. februarja 2010. Vse infor-

Praznični
fotoutrip
Okrašene ulice in
izložbe nas opozarjajo,
da se naglo bliža čas
božičnih in novo-
letnih počitnic.
Zagotovo so to
dnevi radosti,
sprostitve, izletov
ali zimovanj, spokoj-
nega življenja v toplem
objemu družine ali pa
»nore« zabave. Vse kar
boš zanimivega ali nena-
vadnega ujel v svoj obje-
ktiv, pošlji na spletno
stran www.primorski.eu,
tako da klikneš rubriko fo-
tografije bralcev. Tvoje
prispevke bomo rade vo-
lje objavili.

V Rimu je 14. decembra na
filozofski fakulteti univerze "La
Sapienza" diplomirala za modne
vede

Petra Gruden

Čestitamo
in ji želimo še mnogo nadaljnjih
uspehov.

Družina in sorodniki

macije na sedežu Krut-a, Ul. Cice-
rone 8/b, tel. št.: 040-360072.
VESELA KLAPA IZ BOLJUNCA vabi
na zanimiv izlet in Silvestrovanje v
Beogradu. Na razpolago je še nekaj
mest. Pokliči na tel. št. 335-6036609.
POHOD V DRAŽGOŠE: Slovensko
planinsko društvo Trst obvešča svo-
je člane, ki se nameravajo udeležiti
spominskega nočnega pohoda na
Dražgoše, 10. januarja 2010, da bo
organizacijski sestanek v torek, 22.
decembra, v Prosvetnem domu na
Opčinah ob 20. uri. Vabljeni.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratova-
le naslednje črpalke:

AGIP: Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1
(univerza)
SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1
Q8: Domjo (Strada della Rosandra),
Ul. D'Alviano 14
TOTAL: , Ul. Brigata Casale, Sesljan
- drž. c. 202 (km 27)
ESSO: Milje - Ul. Battisti 6, Pokra-
jinska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24
AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-
TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km
36
TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4
TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE
TAMAIL: Ul. F. Severo 2/3, Mira-
marski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv.
Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev.
49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Ka-
tinara - Ul. Forlanini, Furlanska ce-
sta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7,
Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Car-
naro - Državna cesta 202 km 3+0,67,
Opčine - križišče, Kraška pokrajins-
ka cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL:Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL:Ul. Brigata Casale, Sesljan
RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Loterija 19. decembra 2009

Bari	72	78	50	22	3
Cagliari	1	63	62	31	67
Firence	1	84	83	29	81
Genova	80	56	29	68	61
Milan	43	6	10	13	45
Neapelj	39	1	48	73	36
Palermo	26	68	3	52	88
Rim	25	3	74	66	37
Turin	4	32	73	83	79
Benetke	20	66	85	48	83
Nazionale	73	53	44	83	64

Super Enalotto št. 152

9	15	17	34	73	83	jolly 67
Nagradni sklad						4.990.814,16 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						106.144.688,17 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
13 dobitnikov s 5 točkami						57.586,32 €
2.260 dobitnikov s 4 točkami						331,24 €
93.010 dobitnikov s 3 točkami						16,09 €

Superstar

15

Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
5 dobitnikov s 4 točkami	33.124,00 €
485 dobitnikov s 3 točkami	1.609,00 €
6.975 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
42.724 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
83.977 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

PRIREJA

BOŽIČNE PRIREDITVE

...IN MIR NA ZEMLJI...

DANES - NEDELJA, 20.12.

OB 9.00
Zbirališče: sprejemni center Naravnega Rezervata doline Glinščice: Pot prijateljstva od Boljunca do Beke (SLO)
Pohod "B3: Boljunec - Botač - Beka brez meja", ki ga prireja kulturno-športno združenje "Le vie del Carso", v sodelovanju z Naravnim Rezervatom doline Glinščice

.....

OB 12.00
Preddverje Kulturnega večnamenskega centra "F. Prešeren" v Boljuncu
Otvoritev razstave "Bila je nekoč ...meja!", ki jo pripravi kulturno-športno združenje "Le vie del Carso"

.....

OB 18.00
Kulturni večnamenski center "F. Prešeren" v Boljuncu
Koncert "...In mir na zemlji" pihalnega orkestra Ricmanje, v sodelovanju z otroškim pevskim zborom OPZ Fran Venturini iz Domja, Mešanimi pevskimi zbori Slovenec Slavec iz Boršta in Ricmanj Fran Venturini iz Domja in Auricolare Vivavoce iz Trsta, ob izrednem sodelovanju tržaskih opernih pevcev Alessandra Švaba in Monice Cesar in tržaške iazz nevk Martine Feri. Vodi: Aljoša Tavčar.

Božič brez meja

ZGONIK - Športno Kulturni Center

nedelja, 20/12/09 ob 18:00 uri

pod patronatstvom Občine Zgonik

ZKB

The Harlem Messengers

of New York City

božični gospel koncert svetovno priznane ameriške skupine

vstopnina 10 € (vstop prost za otroke do 12. leta)

vstopnice bodo na razpologo 1 uro pred začetkom koncerta na blagajni v Zgoniku

GLASSBORO ZMET

Občinska E. D. O. Zgonik

MoyaMuzika

GODBENO DRUŠTVO »NABREŽINA«

vabi na

*Tradicionalni koncert
ob zaključku leta*

Danes, 20. decembra
ob 17. uri v nabrežinski
občinski telovadnici

Gost večera
MePZ Gorjansko

SKD Vesna iz Križa

vabi v
DANES, 20. decembra na
BOŽIČNICO

ob 18.00 uri v Kulturnem domu
A. Sirka v Križu

Na sporedu:
nastop pevske skupine **Katice**
in nagrajevanje tekmovanja
za najboljšo slaščico

SKD F. Prešeren in Dekliška Boljunec

pod pokroviteljstvom Občine Dolina

prirejata v **soboto, 26. decembra 2009, v Boljuncu**

ŠTEFANOVANJE

Ob 14.30 na gorici **LUČANJE**

Ob 18.30 v občinskem gledališču »F. Prešeren« **PRIREDITEV:**

Tamburaški ansambel SKD F. Prešeren
Gledališka šola Studio Art z veseloigro **Krčmarica Mirandolina**
režija Boris Kobal

VABLJENI!

Prireditve

BOŽIČ BREZ MEJA: božični gospel koncert priznane ameriške skupine »The Harlem Messengers of New York City«, danes, 20. decembra, ob 18. uri v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Koncert, ki ga prireja Glasbeno Kulturno društvo DrugaMuzika v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice, je pod pokroviteljstvom Občine Zgonik. Vstopnice bodo

na razpolago 1 uro pred začetkom koncerta.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ obvešča, da danes, 20. decembra, muzikol v Marijinem domu »Moje pesmi, moje sanje« v izvedbi OPZ Anton Martin Slomšek iz Bazovice odpade zaradi bolezni v ansamblu. **GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA** vabi na »Tradicionalni koncert ob zaključku leta« danes, 20. decembra, ob 17. uri v nabrežinski občinski telovadnici. Gost večera MePZ Gorjansko.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM IN VABITA NA NOVOLETNI PLESNI FESTIVAL 2010

**DANES
nedelja,
20. 12.
ob 16.00**

v telovadnici
"Ervatti"
pri Briščkih!

KD SKALA - GROPADA IN KD SLOVAN - PADRIČE vabita vaščane na božičnico, ki bo v ponedeljek, 21. decembra, ob 19.30 v gropajski cerkvi. Sodeluje MePZ Skala Slovan pod vodstvom Hermana Antoniča.

SKD TABOR v sodelovanju z ZSKD in SSG vabi na ogled gledališke predstave Olgica in mavrica (igra Lara Komar, v priredbi in režiji Marka Sosiča) v torek, 22. decembra, ob 16. uri v Prosvetni dom na Opčinah. Vstopnina znaša 3,00 evre.

SKD IGO GRUDEN v sodelovanju z ZSKD in SSG vabi na ogled gledališke predstave Olgica in mavrica (igra Lara Komar, v priredbi in režiji Marka Sosiča) v sredo, 23. decembra, ob 16. uri v društvene prostore SKD Igo Gruden. Vstopnina znaša 3,00 evre.

Društvo slovenskih izobražencev

vabi **jutri** v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3, na

Božično srečanje z novim tržaškim škofom

msgr. *Gianpaolom*
Crepaldijem

Začetek ob 20.30.

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNE DRUŠTEV v sodelovanju z USCi vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Lonjer, Športno kulturni center, v sredo, 23. decembra, ob 20.30, nastopa PZ Tončka Čok-Lonjer (dir. Manuel Purger); Milje, Stolnica, 10. januarja, ob 15.30, nastopa DPZ Kraški slavček-Nabrežina (dir. Mirko Ferlan) in Kvartet Nomos-Trst (umetniški vodja Aljoša Tavčar).

ŽUPNIJA SV. JERNEJA AP. IN MEPZ SV. JERNEJ - OPČINE vabita na Božični koncert v petek, 25. decembra, ob 18. uri v župnijski cerkvi na Opčinah. Koncert oblikujejo: Uopnska mularija - vodi Aljoša Saksida, MIDPS Vesela pomlad - vodi Mira Fabjan, ŽePZ Vesela pomlad - vodi Katja Granier, MoPZ Tabor - vodi Martina Feri, MoPS Sv. Jernej - vodi Mirko Ferlan, MePZ Sv. Jernej - vodi Janko Ban. Solisti: Marta Fabris, Martina Feri, Marjan Štrajn. Pri orglah: David Lenisa, Martina Feri. Božična misel: Alenka Rebula. Povezovalce: Matej Susič. Pričakujemo vas!

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA sporoča, da bo razstava Tanne Kralj »Mandale« na ogled ob delavnikih od 9. do 18. ure, do 10. februarja.

Mali oglasi

DEKLE išče zaposlitev kot varuška. Tel. št. 340-2762765.

DVOSOBNO STANOVANJE delno opremljeno dajem v najem v Štivanu. Tel. št.: 040 - 208989.

KLAVIR YAMAHA mezzacoda, model G2, japonske proizvodnje, črne barve, estetsko in akustično perfekten, prodam za 6.250 evrov. Tel. 040-661178 (ob uri obedov) ali 339-6028301.

PRODAM stanovanje v Sežani in hišo z vrtom in dvoriščem v Šembijah pri Ilirski Bistrici, ima gospodarsko poslopje in parcele po žetli. Cena po dogovoru. Tel. št.: 00386(0)41-345277.

PRODAM štiri zimske gume, mera 165x70 R13, rabljene tri mesece. Cena 100,00 evrov. Tel. 040-200197.

PRODAM STANOVANJE s svetlimi prostori v bližini slovenskega stalnega gledališča, 63mq, s hodnikom, kuhinjo z jedilnico, veliko dnevno sobo, spalno sobo, kopalnico, avtonomno ogrevanje, tretje nadstropje z dvigalom. Cena 95.000 evrov. Pokličite na tel. št. 328-3178555 ali 040-364187 v večernih urah.

Poslovni oglasi

ODDAJAMO V NAJEM na Ferlugih vrstno hišico v kraškem stilu razporejeno na dveh nadstropjih: vhod, kuhinja, dnevna soba, v zgornjem nadstropju kopalnica, dve zakonski spalnici, dnevna soba, garderoba; garaža-pralnica.

Tel.0039-3482256523

Na Opčinah **PRODAMO** dvostanovanjsko hišo v gradnji: vhod, velika dnevna soba, kuhinja, 3 kopalnice, 3 spalnice, velika klet, vrt, 2 parkirišči.

Tel.0039-3482256523

UFFICIO TECNICO IMMOBILIARE prodaja kmečko hišo v Zatrežcu, s pogledom na morje, pritličje: taverna in velika klet, zgornje nadstropje: stanovanje in senik.

NA PRODAJ 23.000 kv.m zemljišč (vinograd, vrt, gozd, pašniki).

Tel. 389-1584620

NUDIM LEKCIJE iz nemščine ter literarnih predmetov.

Elena Cerkenič

+39-040381266

ODPRTA JE NOVA TRGOVINA v središču Proseka: prodaja sanitarnih-ortopedskih artiklov

IL GIRASOLE.

Tel.339-8481964

PRODAM skoraj novo frezo znamke casorzo CU6, štiri pristave, diesel, motor lamborghini, 5 kw. Telefonirati na tel. št. 040-8325096 od 12. do 14. ure.

PROSIM OSEBE, ki hranijo pošto in fotografije svojih dedov in ostalih prednikov iz obdobja 1. svetovne vojne (1914-18), posebno iz Lonjerja, Katinare ter Brega, da pokličejo ob urah obedov na tel. 040-228967 ali 338-3120247.

Osmice

OSMICA je odprta pri Davidu v Samatorci št. 5. Vabljeni! Tel. št.: 040-229270.

OSMICA je odprta v Borštu pri Danelju Glavini z domačo suho hrano. Tel. št.: 040-228421.

OSMICA PRI PIŠCANCIH- Silvano Ferluga vabi na domačo kapljico.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel. 348-8435444.

V MEDJEVASI 10 sta odprli osmico Maurica in Sidonja Radetič. Tel. 040-208987.

DOSJEJI

Naša spletna stran **www.primorski.eu** je po uvedbi prilog bogatejša še za eno novo rubriko, dosjeji. Prvi vsebuje sklop prispevkov in fotografij ob 25-letnici postavitve dvojezičnih tabel na vzhodnem Krasu.

Božična tržnica v večnamenskem centru
na Dolgi Kroni v Dolini

NAJLEPŠE DARILO JE KORISTNO DARILO

v nedeljo, 20. decembra

od 10.00 do 18.00 ure

VSTOP

PROST

**PRODAJA KRAJEVNIH PROIZVODOV
VODENE DEGUSTACIJE OLJA IN VINA
POKUŠNJA VINA, OLJA, SIRA, MEDU, MESNIN, RIB, SLAŠČIC...**

ob 10.30 in 11.30 vodena degustacija olja
ob 15.00 vodena degustacija belega vina
ob 16.30 vodena degustacija rdečega vina

Jahalno društvo **DOLGA KRONA** bo od 10.30 do 12.00
in od 14.00 do 15.30 priredilo krst na sedlu za vse otroke

sodelujejo:

Fabec, Flego, Fonda, Kocjančič, Komar, Koren, Mahnič, Merlak, Milič, Ota, Pangerc, Petaros, Sancin, Settimi, Slaščičarna Ota, Slavec, Speccogna, Šuber, Vidali, Zahar, Zobec, Konzorcij Tergeste DOP, Konzorcij DOC Kras-Carso

**KMEČKA
ZVEZA**

**FRIULI
VENEZIA
GIULIA**
Ospiti di gente unica

**DOLGA
KRONA
DOLINA**
zadruga
cooperativa

V domu na Bukovju Olgica in Mavrica

V torek, 29. decembra, ob 19. uri bo v domu na Bukovju v Števerjanu otroška lutkovna predstava Olgica in Mavrica. V igri, ki jo je zrežiral Marko Sosič, nastopa Lara Komar. Večer prireja društvo Briški grič v sodelovanju z ZSKD in SSG. Vstopnina znaša 3 evre. Predstava bo tudi priložnost za praznično snidenje in izmenjavo voščil.

Pozdrav novemu letu v centru Danica na Vrhu

Kulturno društvo Danica z Vrha vabi na božično-novoletno prireditev Pozdrav novemu letu v torek, 22. decembra, ob 20. uri v športno-kulturnem centru Danica na Vrhu. Kulturni program bodo oblikovali ženska vokalna skupina Danica, moški pevski zbor Srečko Kumar Kojsko in mladinska gledališka skupina Sovodnje z veseloigro Trojčki. Ob priložnosti bodo otroci kulturnega društva Danica razstavljali božične izdelke, ki so jih pripravili med likovno delavnico, ki je potekala v ponedeljek, 14. decembra.

Upokojenci na silvestrovanje z dvema avtobusoma

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško sporoča udeležencem silvestrovanja, ki bo v kleti Dobrovo v Brdih v torek, 29. decembra, da bo prvi avtobus odpeljal s trga Medalje d'oro pri Ulici Catterini ob 16.30, nato s postanki pri vagi blizu pevmškega mosta, v Podgori pri športni palači in v Štandrežu. Drugi avtobus bo odpeljal ob 16.30 iz Doberdoba, nato s Poljan, Vrha, iz Sovodenj in Štandreža. Priporoča se točnost.

Jutri predstavitev Zbornika slovenskega športa

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji v sodelovanju s športnim društvom Sovodnje in športnim združenjem Mladost vabi jutri na predstavitev Zbornika slovenskega športa v Italiji 2009 (avtor Branko Lakovič), ki bo ob 18. uri v občinski telovadnici v Sovodnjah. Sledil bo krajši poseg ob 40-letnici AŠZ Mladost in predstavitve čezmejnega projekta na področju mladinskega nogometa Sovodnje-Mladost-Adria Miren.

VREME - Povsod težave zaradi deset centimetrske snežne odeje

Sneg pobelil Goriško, veliko cest težko prevoznih

Ronško letališče več ur zaprto - V doberdobski nižji srednji šoli ni bilo pouka

Sneg je včeraj ponoči pobelil vso goriško pokrajino in povsod povzročil velike težave v prometu. Zapadlo ga je od deset do petnajst centimetrov, snežna odeja pa je prekrila celo Gradež, kjer je zaradi nizkih temperatur zmrznila laguna. V valiških orad in brancinov je prišlo do množičnih poginov, kar je seveda ribojcem povzročilo veliko gmotno škodo.

Cestne službe so se lotile posipanja cest že ponoči, marsikje pa niso bile ravno uspešne. Največ težav so imeli vozniki, ki so se podali na pokrajinsko cesto med Ronkami, Doberdobom in Devetaki, saj je bila zasnežena do popoldneva. S snegom prekrte so bile tudi občinske ceste v Jamljah, na Poljanah in po Dolu, ki jih je doberdobska civilna zaščita začela čistiti v popoldanskih urah. Ker veliko profesorjev s Tržaškega zaradi snega ni uspelo priti do Doberdoba, je včeraj dopoldne pouk v nižji srednji šoli odpadel. »Starše smo obvestili za težavo, zatem pa so v šolo prišli po svoje otroke,« pravi podravnatelj Večstopenjske šole Dario Bertinazzi, ki je za jutrišnji dan zaskrbljen predvsem za osnovno šolo na Vrhu. Od vremenskih razmer bo odvisno, ali bo šolski avtobus uspel pripeljati otroke v šolo, tako da bo odločitev o pouku padla jutri zjutraj. Sovodenjska županja Alenka Florenin pojasnjuje, da na občini v kratkem pričakujejo nov šolabus, dosedanji pa zaradi svoje dotrajanosti ni primeren za vožnjo po spolzkem oz. delno zasneženem cestišču. »Skupaj z ravnateljstvom doberdobske Večstopenjske šole bomo vremensko dogajanje pazljivo spremljali in v ponedeljek zjutraj presodili, ali bo osnovno šolo na Vrhu treba zapreti. V tem primeru bodo družine obveščene,« pravi Floreninova in pojasnjuje, da so sovođenjski občinski delavci čistili ceste že v zgodnjih jutranjih urah. Uporabili so vso razpoložljivo sol, potem pa so nabavili drugo in nadaljevali z obhodom zasneženih poti.

Marsikdo se je zaradi neočiščenih cest pritoževal tudi v Gorici, pristojni občinski odbornik Francesco Del Sordi pa je kritike zavrnil s podatki o opravljenem delu. »Opolnoči smo začeli posipavati ulice s tremi vozili in šestimi uslužbenci. Od 7. uri so se obhoda mesta lotili še štiri vozila s soljo in dva velika snežna pluga, ki so ceste čistili do 13. ure,« razlaga Del Sordi in poudarja, da je ceste čistili 20 občinskih uslužbencev, vsako vozilo pa je opravilo po 150 kilometrov in po ulicah posipalo 600 stotov soli. Odbornik pojasnjuje, da so očistili vse glavne ulice, stranskih pa niso in po vsej verjetnosti ne bodo uspeli posipati s soljo.

V Števerjanu so prostovoljci civilne zaščite začeli posipavati ceste s soljo že ob 4. uri ponoči. Zaradi nizkih temperatur je ponekod cestišče poledenelo, vsekakor pa je bila zaradi takojšnjega posega civilne zaščite situacija veliko boljša kot v drugih krajih. Vozniki, ki so v dopoldanskih urah iz Števerjana vozili v Gorici, so povedali, da se je takoj opazilo, kje se je začnela goriška občina, saj so bile njene ceste veliko slabše očiščene. Števerjanska županja Franka Padovan je povedala, da bo jutri v osnovni šoli pouk po vsej verjetnosti potekal nemoteno, sicer pa bo to seveda odvisno od izboljšanja oz. poslabšanja vremenskih razmer.

Zaradi zasneženih cestišč se je pripetilo nekaj manjših nesreč. Pri Krminu je manjše tovorno vozilo zapeljalo s cestišča v obcestni kanal in se prevrnilo na

S sankami po štandreškem Klancu (desno); tovorno vozilo v obcestnem kanalu pri Krminu (spodaj); čiščenje pločnika v Sovodnjah (spodaj desno)

EN., PIGIO, M.VOGRIC

bok, k sreči pa voznik ni utrpel poškodb. Dva avtomobila sta po drugi strani trčila v podvozu v Mošu, voznika pa nista utrpela poškodb, saj sta vozila z zelo nizko hitrostjo. Na oddelku rešilne službe 118 so prejeli več klicev ljudi, ki se jim je spodrsnilo. Nekateri so padli na tla, medtem ko so čistili sneg pred hišo, drugim je spodrsnilo na ulici in po stopnicah. Gasilci so okrog poldne posegli na Oslavju zaradi manjšega požara na strehi stanovanjske hiše. Baje so stanovalci hoteli prižgati ogenj v peči, vendar se je pregrej dimnik in pod streho se je vnel požar. Ronško letališče je bilo zaradi snega zaprto ves dopoldan; potem ko so očistili pristajalno stezo, so letališče ponovno odprli nekaj pred 16. uro.

Danes naj bi prišlo do izboljšanja vremena, toda obstaja velika nevarnost poledice. Prometni policisti svetujejo vsem, ki se odpravljajo na pot, naj bodo previdni in naj prilagodijo hitrost razmeram na cesti. (ur)

 več fotografij na www.primorski.eu

VIPAVA - Vreme Zaradi močne burje zaprli avtocesto

Na cestah Severne Primorske so včeraj veljale zimske razmere. Na vseh je bila namreč potrebna zimska oprema, saj je na celotnem območju Severne Primorske po nočnem in jutranjem sneženju zapadlo od pet do 25 centimetrov snega.

Zimsko idilo je pošteno pokvarila močna burja, katere sunki so včeraj dopoldan, predvsem na Vipavskem, dosegali preko 150 kilometrov na uro. Burja je za ves promet zaprla hitro cesto od Ajdovščin do Razdrtega, zgodaj popoldne pa je obveljala zapora tretje stopnje - promet je bil dovoljen le za osebnna vozila, ob omejitvi hitrosti na 40 kilometrov na uro. Cestne službe so imele včeraj na terenu vso razpoložljivo mehanizacijo, tudi njim je največ težav povzročala burja, ki je vedno znova poskrbela za zamete. V popoldanskem času, ko je tudi prenehalo snežiti, se je stanje na cestah nekoliko umirilo, tudi burja je šibila. (tb)

SPDG - Smučarske dejavnosti

Zimovanje in nedeljski tečaji

Po včerajšnjem sneženju ni dvoma, da je zima pokazala zobe. Čas torej za začetek smučarske dejavnosti, ki bo trajala tja do konca marca. Pri Slovenskem planinskem društvu bodo tudi v tej sezoni pripravili niz pobud za mlade in najmlajše člane, ki bi se radi naučili smučanja ali spopolnili znanje. V začetku januarja bo štiridnevno zimovanje na Zoncolanu, že sredi januarja pa se bodo pričeli tradicionalni nedeljski tečaji smučanja, ki bodo potekali v kraju Forni di Sopra in na Žlebeh (Sella Nevea). Ob zaključku sezone, 28. februarja, bo tudi društveno tekmovanje. Tečaji bodo potekali pod vodstvom društvenih učiteljev, zainteresenti pa se lahko prijavijo v poldnevne in celodnevne tečaje. Pri društvu bodo poskrbeli tudi za avtobusni prevoz. 17. in 24. januarja bodo tečajniki vadili na smučiščih v Forni di Sopra, 31. ja-

nuarja in 7. februarja pa v Žlebeh. Priprava tečajev zahteva precejšen organizacijski napor, zato bodo prijavljali, da bodo tečajniki, ki bodo po božičnih počitnicah in sicer 28. decembra med 18. in 20. uro. Prijava bodo sprejemali tudi 8. januarja med 18. in 20. uro, zaključili pa 11. januarja, prav tako med 18. in 20. uro. Prijave bodo sprejemali na sedežu društva, Verdijev korzo 51/int. Sodelovanje v tečajih je vezano na članstvo v društvu. Informacijo o letošnji pobudi so v prejšnjih dneh s posebnim letakom posredovali učencem vseh osnovnih šol na Goriškem. Za predhodne informacije se zainteresenti lahko obrnejo tudi do uradov ZSSDI (tel. 0481-33029) oziroma do članic odbora društva, ki skrbijo za smučarsko dejavnost (Danja - tel. 0481-536104, Loredana - tel. 338-5068432 in Marta - tel. 0481-22164).

Veseli Božič in srečno novo leto vošči pisarna
EXACTA NOMOS s.r.l.

RAZISKAVA - Dnevnik Il Sole 24 Ore o kakovosti bivanja

Goriška pokrajina zdrknila na 14. mesto

Lansko uvrstitev izboljšala le na področju blaginje in okolja - Najslabši rezultat zabeležili pri podjetništvu

Na lestvici, ki vrednoti kakovost bivanja v italijanskih pokrajinah, je Gorica v letu 2009 zdrknila šest mest nižje kot lani. Italijanski finančni dnevnik Il Sole 24 Ore, ki je včeraj objavil prve rezultate že tradicionalne raziskave o življenjskih razmerah (celotna priloga bo na voljo v jutrišnji številki), je lani Gorico postavil na osmo, tokrat pa na štirinajsto mesto. Študija upošteva podatke s šestih različnih področij, in sicer premožnosti občanov, gospodarskega poslovanja in dela, kakovosti storitev in okolja, varnosti, demografskega položaja ter prostega časa. Z upoštevanjem vseh teh parametrov je Gorica v zadnjem letu dosegla 586 točk in izpadla iz skupine najboljših desetih, v katero se je vsekakor v FJK uvrstil le Trst, ki letos vodi lestvico.

Gorica je izboljšala lansko uvrstitev le na dveh področjih, in sicer blaginje in okolja. Po ugotovitvah časopisa Il Sole 24 ore si Goričani lahko privoščijo visoko življenjsko raven, zato so jo na lestvici, v kateri upoštevajo bruto domači proizvod, bančne račune, pokojnine, inflacijo, potrošnjo in ceno stanovanj, uvrstili celo na tretje mesto. Lani je na tem področju Gorica pristala na osmem mestu. Na področju okolja, kjer je ocena odvisna od infrastrukture, ekosistema, podnebja, šolske ponudbe, civilnih tožb in umrljivosti, je Gorica pridobila v letu 2009 kar dvanajst mest in pristala na šesti stopnički.

Najslabši rezultat v primerjavi z lanskim letom je Gorica dosegla na področju podjetništva in dela, kjer je zasedla 78. mesto. Lani se je na tem področju, kjer beleži dnevnik Il Sole 24 Ore podatke o podjetjih, odpiranju novih dejavnosti, zaposlovanju žensk in brezposelnosti, uvrstila na 55. mesto. Gorica je kar dvanajst mest izgubila tudi na področju javnega reda, kjer se je letos uvrstila na 32. mesto. Vanj spada število kraja, ropov, goljufij, aretiranih mladotnikov in zločinov. Tudi goriška demografska slika, ki jo oblikujejo število prebivalcev, mladih, tujcev, univerzitetnih diplomirancev, selitev in rojstev, ni ravno spodbudna. Gorica je zdrknila na 90. mesto (pokrajin je skupno 107), lani pa je bila na 83. mestu. Za trinajst mest (pristala je na 18. stopnički) je ne nazadnje Gorica nazadovala na področju kulture in prostega časa. Pri izračunu le-tega je ekonomski časopis upošteval razne parametre, in sicer število kupljenih knjig na občana, filmskih projekcij, koncertov, gostinskih lokalov, združenj prostovoljcev in športno udejstvovanje. (Ale)

DOBERDOB

Na Gradini film o podnebnih spremembah

V sprejemnem centru Gradina v Doberdobi bo danes ob 18. uri predvajanje filma o klimatskih spremembah »The Age of Stupid«. Predvajanje prireja kulturno društvo Kras Dol-Poljane v sodelovanju z zadrugo Rogos in pod pokroviteljstvom doberdobske občine. Pred predvajanjem bo pozdravil predsednik kulturnega društva Kras Zvonko Frandolič, o filmu bodo spregovorili Nina Štros, vodja kampanj za politike Evropske unije na področju varstva okolja v Sloveniji, in člani WWF iz Furlanije-Juljske krajine.

»The Age of Stupid« je dokumentarni film režiserke Franny Armstrong in producenta Johna Battseka. Za njegovo realizacijo je prispevalo 223 posameznikov in skupin, ki so resno zaskrbljeni za klimatsko stanje. Proglasili so ga tudi za enega izmed najpomembnejših filmov zadnjih let, kot sta ocenili tudi okoljevarstveni organizaciji Greenpeace in WWF.

GORICA - Delegacija SDGZ pri konzorciju CONFIDI

Ne vedo, ali bodo lahko ugodili vsem prošnjam po garancijah

V torek se je delegacija goriške SDGZ udeležila sestanka z goriškim konzorcijem za garancije kreditov CONFIDI. Delegacijo, ki so jo sestavljali Nataša Čavdek, Robert Frandolič, Mario Mucci, Tomaž Mucci in Aljoša Sosol, je vodil predsednik goriškega SDGZ Karlo Devetak. Na sestanku, na katerem so bili prisotni predsednik in direktor konzorcija CONFIDI Pietro Marangon in Pierluigi Medeot, so se člani delegacije seznanili s trenutnim stanjem konzorcija, s številom in skupnim zneskom podeljenih garancij ter z nekaterimi problematikami in priložnostmi, ki zadevajo delovanje konzorcija. Člani SDGZ so še posebno izpostavili težave pri pridobivanju garancij, ki so predvsem vezane na birokracijo postopka. Pri pridobivanju

garancije za kredit je potrebno včasih precej čakati, kar ni v skladu s potrebnimi majhnimi podjetji. Te namreč potrebujejo v tem kriznem obdobju veliko fleksibilnost pri pridobivanju potrebnega kapitala za delovanje in za investicije v podjetje.

Tako predsednik Marangon kot direktor Medeot sta obrazložila, zakaj prihaja do težav, in napovedala bistvene spremembe pri obravnavanju prošenj. Povedala sta tudi, da je kriza botrovala k povečanju prošenj s strani večjih družb, kar je v končni fazi vplivalo na potreben čas za obravnavo posameznih prošenj. V nadaljevanju sestanka sta opozorila tudi na nevarnost, da bi v naslednjem letu ne morali ugoditi vsem prošnjam, saj je skupni znesek garancij

skoraj dosegel zgornjo mejo 75.000.000 evrov; če bi ta prag presegel, bi se moral konzorcij spremeniti v banko. Po drugi strani zgleda, da je v pripravi zakonski osnutek, ki bo zgornjo mejo iz 75.000.000 evrov povišal do 100.000.000 evrov, kar bi konzorciju dovolilo nemoteno delovanje v naslednjih treh letih.

Ob koncu srečanja so predstavniki konzorcija napovedali, da bo v kratkem prišlo do pogovorov za morebitno razširitev konzorcija na Novo Gorico, ki bo možna le, če bo prišlo do spremembe zakona in zvišanja zgornje meje zneska dovoljenih garancij. V tem primeru bo potrebno in zaželeno sodelovanje goriške sekcije SDGZ kot poznavalca slovenskega in italijanskega gospodarskega sistema.

ŠTMAVER - Tradicionalno praznično srečanje s prebivalci Solkana

Luč miru prispela kljub snegu

Kulturni program oblikovali solkanski pevci ter otroški in moški pevski zbor Štmaver - Skavti prebrali poslanico miru

Udeleženci pohoda na domačiji Grad

BUMBACA

Betlehemska luč miru je včeraj kljub snegu prispela iz Solkana v Štmaver. V dopoldanskih urah so bili prireditelji zaskrbljeni za potek prireditve, naposled pa so jo uspeli izpeljati po predvidenem programu.

Pohodniki iz Solkana so se s prebivalci Štmavra, Pevme in Oslavja srečali na bivšem štmavskem kmečkem prehodu, potem pa so skupaj korakali do domačije Grad, kjer je potekal kulturni program. Nastopili so otroški pevski zbor Štmaver, pevci iz Solkana in moški pevski zbor Štmaver, skavti pa so prebrali poslanico miru. Sledila je družabnost z voščili. Po besedah predsednika krajevnega sveta za Pevmo, Štmaver in Oslavje Lovrenca Persoglie je srečanje tudi letos uspelo, komaj zapadli sneg pa je dal pohodu poseben čar. Udeležencev je bilo skoraj 150, nekaj manj kot v prejšnjih letih, a vsekakor veliko glede na mraz in veter, ki je pihal. Betlehemska luč so po družabnosti poneli v štmavsko in pevmsko cerkev, marsikdo pa tudi na dom.

ŠTANDREŽ - Božičnica kulturnega društva Oton Župančič

Voščila s pevskim večerom

Zapeli so otroški pevski zbor domačega društva, zbor Društva slovenskih upokojencev in vokalna skupina Sraka - Marta Zorn je zaigrala igrala na citre

Množično občinstvo, ki je napolnilo dvorano kulturnega doma Andrej Budal, je v petek spremljalo tradicionalno božičnico v priredbi štandreškega društva Oton Župančič. Domače društvo je članom, domačinom in prijateljem ponudilo pester program, ki je temeljil predvsem na pevskih točkah.

Prireditvev je stopila v živo z nastopom društvenega otroškega pevskega zbora, ki je pod taktirko Tanje Gaeta in ob spremljavi Gaie Braini zapel tri pesmice. Po otrocih je bil na vrsti zbor Društva slovenskih upokojencev za Goriško, ki ga vodi Aleš Hoban, v nadaljevanju pa je na citre zaigrala Marta Zorn. Zadnjo točko kulturnega večera je oblikovala moška vokalna skupina Sraka, vodstvo katere je v letošnji sezoni prevzel dirigent Janko Ban. Po nastopu so prisotni nazdravili in si voščili vesele praznike, imeli pa so tudi možnost, da so si ogledali umetnine osnovnošolskih otrok, ki so se udeležili likovnih in glasbenih delavnic pod vodstvom Jane Pečar in Tanje Gaeta.

Otroški pevski zbor društva Župančič

BUMBACA

GORICA - Pomembna novost pustnega društva

Karnival odslej s spletno stranjo

Pustovanje v Sovodnjah tudi prihodnje leto tridnevno

Slovensko pustno društvo Karnival se lahko po novem pohvali z lepo urejeno in oblikovano spletno stranjo, ki so jo predstavili javnosti včeraj v goriškem KB Centru. Prisotne je nagovoril predsednik Karnivala Luka Pisk in poudaril, da je za pripravo spletne strani poskrbel Luka Boškin, ki je med drugim oblikoval tudi društvene božične voščilnice.

»Na spletni strani www.karnival.it je mogoče dobiti novice, urejene po kronološkem redu, dalje pravilnik povorke in loterije, galerijo s fotografijami iz prejšnjih izvedb ter seveda program prihodnjega pustovanja,« je razložil Boškin. Pisk pa je spregovoril tudi o naporih društvenega odbora, da bo prihodnja izvedba povorke po sovođenjskih ulicah uspešna. »V zadnjih letih se naše pustovanje uveljavlja v goriški pokrajini in tudi v Sloveniji. Iz leta v leto je bolj zanimivo in bogato, k našim uspehom pa je nedvomno pripomoglo sodelovanje s Kraškim pustom, s turističnim društvom iz Solkana in z odborom posoškega pusta,« je poudaril Pisk in napovedal, da se bodo povorke, ki bo v nedeljo, 14. februarja, udeležili trije vozovi s Krasa. V Sovodnje bodo namreč prišli pustarji iz Praprota, Križa in s Proske-Kontovela, ki prvič gradijo voz. Udeležbo z vozom - vsak s svojim - sta napovedali tudi gasilski društvi iz Nove Gorice in Šempetra, kot običajno pa bodo z vozom prisotna tudi štiri društva, vključena v Karnival, in sicer kulturna društva Sovodnje, Skala iz Gabrij, Briški grič iz Števerjana in Oton Župančič iz Štandreža. »Pričakujemo udeležbo še kakega voza, sicer pa upamo, da bodo uspeli voz zgraditi v Štavrnu. Z nami sodelujejo že od vsega začetka in so nedvomno veliko pripomogli k uspehu našega pustovanja. Tudi zaradi tega smo Štavrce povabili, naj se vključijo v odbor Karnivala, tako da bo sodelovanje med nami še boljše,« pravi Pisk in opozarja, da gospodarsko krizo občutijo vsa

Z leve Peter Povšič, Luka Pisk in Luka Boškin

BUMBACA

sodelujoča društva, ne glede na to pa bodo dala vse od sebe, da bo sovođenjsko pustovanje uspešno. Gradnja vozu namreč stane od 2.500 do 3.000 evrov, k tej vsoti pa je treba dodati še stroške za kostume.

»Naše pustovanje je uspešno tudi zaradi šotora, v katerem potekajo praznik po povorki in koncerta na pustni petek in soboto. Za tridnevno praznovanje je po drugi strani potrebnega veliko dela, k uspehu prireditve pa s prostovoljnimi delom prispeva okrog 90 ljudi. Večina izmed njih je članov naših društev, vsakič pa se zbere od 20 do 25 oseb, ki priskočijo na pomoč, ker je zanje pust zelo doživet praznik in jim je všeč preživljati prosti čas v veseli družbi,« je razložil Pisk in se zahvalil vsem Sovodenjcem, ki med tridnevnim pustovanjem bolj slabo spijo, kljub temu pa se doslej nihče ni pritoževal. Zahvalne besede je predsednik Karnivala namenil tudi sovođenjskim kara-

binjerjem, ki skrbijo za varnost med povorko, občinski upravi za pomoč pri reševanju birokratskih vozlov, civilni zaščiti, ZSKD, Osmici pri Mačku in vsem, ki pomagajo pri uresničitvi prireditve.

Pisk je sicer bil potrjen za predsednika Karnivala na občnem zboru, ki je potekal pred nekaj tedni. V društveni odbor so bili izvoljeni Peter Povšič, Ladi Boškin, Andreja Pittoli, Robert Juren, Karin Tommasi, Bernard Florenin, Romina Cijan, Mattia Fedrigo, Flavio Primožič in Gregor Brisko. Tridnevno pustovanje se bo pričelo v petek, 12. februarja, z DJ Lovrom in skupino The Legendary Kid Combo, v soboto, 13. februarja, bo nastopila skupina Kingston. V nedeljo, 14. februarja, bo 14. pustna povorka, ob njenem zaključku pa ples s skupino The Maff. V kratkem bodo na prodaj srečke pustne loterije. Zmagovalec prve nagrade bo poletel na enotedenske počitnice v Hammamet v Tuniziji.

MIREN-RUPA - Čezmejna pobuda

Nizke temperature niso preprečile uspeha baklade

Del udeležencev baklade na startu

BUMBACA

V petek je med Mirnom in Rupo potekala že tradicionalna čezmejna baklada, ki jo od padca schengenske meje leta 2007 skupaj prirejajo občina Miren-Kostanjevica, občina Sovodnje, Krajevna skupnost Miren in kulturni društvi Rupa Peč in Stanko Vuk. Kljub nizkim temperaturam - termometer je namreč kazal kakih sedem stopinj pod ničlo - se je v Mirnu zbralo čez 70 udeležencev z obeh strani meje, ki so se z baklami v rokah podali na pot in uspešno izpeljali tretjo čezmejno baklado.

Pohodniki so startali okrog 19. ure pri Grabcu, kjer nekoč bila speljana državna meja. Med štiri in pet ki-

lometrov dolgo progo, ki jih je iz Mirna peljala v Rupo in nazaj, so prehodili v približno 45 minutah. Ko so se vrnili na startno točko, so udeleženci z baklami prižgali kres, nato pa so med pohodom potrošeno energijo nadoknadili z golažem, polento, klobasami, sladicami, vročim čajem in kuhanim vinom. »Pohodnikov zaradi nizkih temperatur morda ni bilo toliko kot lani, kljub temu pa je baklada dobro uspela,« je povedala predsednica društva Rupa-Peč Martina Gereon.

Med udeleženci sta bila tudi sovođenjska županja Alenka Florenin in župan občine Miren-Kostanjevica Zlatko-Martin Marušič.

JUBILEJ - 65-letniki iz treh slovenskih občin

Letos so potovali po Gorenjski, čez pet let bi radi šli na Hawaje

65-letniki v muzeju v Radovljici

FOTO B.K.

Petinšestdeset let je že kar častitljiva starost, ki jo velja praznovati. Tako so se jubilarji iz treh slovenskih občin Doberdob, Sovodnje in Števerjan zbrali in se odpravili praznovati. Logično, ne vsi, samo »ta boljši« in korajžni so že jutraj odpotovali proti Gorenjski. Skozi Most na Soči naprej v Cerkno, kjer so se peš povzpeli na griček, kjer stoji spomenik žrtvam nemških okupatorjev, pred katerega so položili šopek; jubilarji so prisluhnili pripovedi o nemškem napadu na šolo in pričevanju o materi padle mladenke iz Gabrij, ki je pred grobom hčerke z vsakomer spregovorila o njeni žalostni usodi.

Po postanku v Cerknem jih je voznik, doma iz Železnikov, popeljal ravno v svojo rojstno

vas na ogled muzeja o železarstvu. Jubilarji so nato potovali mimo Dražgoš in Kroke na kobilu v Žirovnico. Popoldne so nadaljevali pot v Radovljico na ogled Čebelarkega muzeja in Linhartove sobe. Zatem so se odpeljali spet v Begunje, vendar tu si muzeja talcev niso mogli ogledati, ker ga ravno obnavljajo. Tudi pri Avsenikih niso imeli sreče, da bi si vstopili galerijo in kupili nekaj CD-jev, zato so se odpeljali v Borovnico, kjer jih je čakala zabava z večerjo. Po zaslugi zvez enega izmed jubilarjev so v prijetnem lokalu imeli tudi ples. Trudni, a zelo zadovoljni, so se vrnili domov v pričanju, da se odslej dobijo vsako leto na večerji, ob sedemdesetletnici, kolikor jih bo Bog ohranil, pa bi se radi odpravili na Hawaje. (kb)

JUBILEJ - 75-letniki iz sovođenjske občine

Rojeni v težkih časih

Odraščali so v negotovosti in strahu, a vseeno dočakali kar visoko okroglo obletnico

75-letniki pred spomenikom v Rupi

FOTO E.D.

Leta 1934 se je v Sovodnjah ob Soči, Rupi, Gabrijah, na Peči in Vrhu, v vaseh, ki so po italijanski zasedbi spadale pod občini Miren in Opatje selo, se je rodilo precej otrok. V tisti dobi raznarodovanja Slovencev in hudih vojnih dogodkov so otroci odrasli več let v negotovosti, nelagodju in strahu, a vendar jih je večina preživela in dočakala kar visoko okroglo obletnico. Ob petdesetletnici so se prvič srečali v zelo velikem številu, sledila so še druga srečanja. Zato so se tudi letos odločili, da ohranijo ta običaj s srečanjem na dovolj slovesen način. Zbrali so se pred 11. uro v soboto, 12. decembra, v Rupi pred cerkvijo in si takoj nataknili v gumbnico plaščka rdeč nagelj z roženkrautom in rožmarinom.

Šestindvajset jubilarjev in deset spremljevalcev se je udeležilo maše, pri kateri je jubilarjem žup-

nik Viljem Žerjal najprej pristrčno čestital in jih nato zelo prijazno in spodbudno nagovoril. Po obredu se je številna skupina poklonila v vasi pred spomenikom padlim. Srečanje se je nadaljevalo zelo živahno in mladostno v restavraciji Makorič v Orehovljah pri Mirnu. Jubilarji so tam obujali spomine posebno na medvojno dobo, na slabe življenjske razmere, nevarnosti zaradi vojnih napadov in drugih tudi tragičnih dogodkov ter na velike svetovne spremembe. Skratka, podali so obračun svojega življenja. Od časa do časa pa so pevcu, ki so tudi člani domačega pevskega zbora, dali duška sproščenemu pektju, ki se je pozno popoldne končalo z željo, da se bodo taka srečanja še nadaljevala. Popoldne in drugega dne so nesli cvetje na grobove soletnikov, ki so prerano zapustili ta svet. (ed)

NOVA GORICA Veseli december

Silvestrovanje z Rock partyzani

Mestna občina Nova Gorica bo v leto 2010 zakorakala s prireditvami, ki se začenejo na prvi praznični dan, božič. Na plošča-di med knjižnico in gledališčem je sicer že postavljeno pokrito drsališče, odprto vsak dan med 8. in 23. uro, predvidoma do 10. januarja. Drsanje je brezplačno, drsalke pa izposojajo ob drsališču. Od 25. decembra se Veseli december začenja tudi na Bevkovem trgu. Prireditve, namenjene vsem generacijam, se bodo vrstile vsak dan do 2. januarja. Veseli december se v petek začenja z božičnim koncertom skupine Big Band Nova z gostjo Kristino Oberžan. Dedek Mraz bo najmlajše obiskal v soboto, 26. decembra, ob 16. uri. Vsi popoldnevi od 25. decembra do 2. januarja bodo sicer v znamenju otroško-mladinskega programa z novoletnimi pravljicami in ustvarjalnicami, večeri pa bodo glasbeno obarvani.

Božično novoletni program na Bevkovem trgu je zastavljen tako, da se bodo na stojnicah lahko predstavila številna turistična društva v mestni občini. Ta je za prireditev namenila 15 tisoč evrov (nekaj bo prispevalo tudi novogoriško turistično društvo), za ureditev drsališča in za silvestrovanje na prostem pa 45 tisoč evrov. Pri slednjem občina sodeluje z novogoriško družbo Hit, ki je poskrbel za veliko javno silvestrovanje na Kidričevi ulici s skupinama Rock partyzani in Orlek. (tb)

Jaslice na Sveti gori

V teh prazničnih dneh ne gre zamuditi že tradicionalne, letošne osme mednarodne razstave jaslic v kapeli prikazanja v baziliki na Sveti gori. Franciščanski samostan Sveta gora je v sodelovanju s krajevnim skupnostjo Solkan, tamkajšnjim turističnim društvom in Kulturnim društvom Sabotin iz Štmavra privabil kar 92 razstavljavcev, predvsem iz Slovenije, pa tudi iz Italije in Hrvaške, ki na ogled postavljajo predvsem jaslice iz naravnih materialov, največ jih je iz lesa in iz gline. Razstavo, katere kakovost se je letos precej dvignila, zadnja leta obišče vse več ljudi, tudi preko 10 tisoč, vedno več je, po mnenju gostiteljev, obiskovalcev iz Italije in Slovencev z Goriškega in s Tržaškega. Razstavo bodo odprli danes ob 15. uri, na ogled pa bo vse do 17. januarja 2010, ob delavnikih med 10. in 18. uro, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 18. ure. (tb)

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+
TRŽIČ
ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado
SHELL - Ul. Boito 7
RONKE
SHELL - Ul. Redipuglia 25/a
ERG - Ul. Aquileia 35
ŠKOCJAN
SHELL - Ul. Grado 10
ŠLOVRENC
AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56
VILEŠ
ERG - Državna cesta 351 km 16+250
KRMIN
SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Gledališče

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: v sredo, 6. januarja 2010, ob 20.45 »Cenerentola - il musical« nastopa Planet Musical; informacije pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi 2/a v Gorici in na tel. 0481-383327.

V NOvem OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: v torek, 22. decembra, ob 21. uri izvenabonmajska predstava »La variante di Lueneburg - fabula in musica«, igrata Matteo Setti in Walter Mramor; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-969753).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: danes, 20. decembra, ob 16. uri gledališka predstava za otroke med 3. in 12. letom starosti »Schiaccianoci e il re dei topi«; informacije pri blagajni občinskega gledališča (tel. 0481-630057).
V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 11. in 12. januarja 2010, ob 20.45 Molièerejev »Tartufo«. Igrajo Carlo Ceccchi, Licia Maglietta, Elia Shilton; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-790470).

Kino

V GORICI DANES

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Natale a Beverly Hills«. Dvorana 2: 15.10 - 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.10 »La principessa e il ranocchio«. Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.10 »Io e Marilyn«.

V GORICI JUTRI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Natale a Beverly Hills«. Dvorana 2: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.10 »La principessa e il ranocchio«. Dvorana 3: 18.00 - 20.15 - 22.10 »Io e Marilyn«.

V TRŽIČU DANES

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.20 - 20.15 - 22.15 »Natale a Beverly Hills«. Dvorana 2: 16.00 - 18.00 »A Christmas Carol« (Digital 3D); 21.30 »Dorian Gray« (prepovedan mladim pod 14. letom). Dvorana 3: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.20 - 22.10 »La principessa e il ranocchio«; Dvorana 4: 15.50 - 17.50 - 20.00 - 22.00 »Io e Marilyn«. Dvorana 5: 15.15 - 17.00 »Astro Boy«; 18.45 - 21.15 »Il nastro bianco«.

V TRŽIČU JUTRI

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 20.15 - 22.15 »Natale a Beverly Hills«. Dvorana 2: 18.00 »A Christmas Carol« (Digital 3D); 21.30 »Dorian Gray« (prepovedan mladim pod 14. letom). Dvorana 3: 16.45 - 18.30 - 20.20 - 22.10 »La principessa e il ranocchio«; Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Io e Marilyn«. Dvorana 5: 17.00 - 18.45 »Astro Boy«; 20.30 »Il nastro bianco«.

Razstave

FOTOGRAFSKI KROŽEK ISONTINO - BFI vabi v bar Cichetteria v Ul. Petrarca v Gorici na ogled skupinske fotografske razstave članov ob koncu leta; do prvih dni januarja 2010.

KLEKLJARSKI ODSEK DRUŠTVA JADRO bo ob običajnem vaškem praznovanju za sv. Štefan, 26. decembra, organiziral v jutranjih urah tradicionalno razstavo klekljarskih izdelkov na sedežu v Romljanu.

KULTURNO ZDRUŽENJE NUOVO LA-VORO vabi na ogled skupinske slikarske razstave članov kulturnega združenja Crali na sedežu v Raštelu 72/74 v Gorici med 10. in 12. uro in med 16. in 18. uro do 20. decembra.

V GALERIJU A. KOSIČ v Raštelu je na ogled razstava akvarelov in olj slikarja

Andreja Kosiča; od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

V GALERIJU LA SERENISSIMA v Gradišču bo do 31. decembra na ogled razstava Rea Moreua.

V GORIŠKI PODRUŽNICI ZADRUŽNE BANKE DOBERDOB IN SOVODNJE na Korzu Verdi 55 bo do 31. decembra na ogled izviren izvod Slave Vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvasorja, katero razstavlja lastnik Roman Gergolet.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ je na ogled skupinska prodajna razstava Umetniki za Karitas od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure ter ob prireditvah.

V PILONOVU GALERIJU v Ajdovščini je na ogled razstava risb in slik Zlatka Boureka; še danes, 20. decembra med 15. in 18. uro.

Koncerti

OBČINA SOVODNJE vabi na tradicionalni Novoletni koncert, ki bo v občinski telovadnici v nedeljo, 10. januarja 2010, ob 18.30. Nastopajo dekliska pevsko skupina Bodeča neža, ansambel Nomos in oktet Vrtnica. Sledi skupna zdravica.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v sredo, 23. decembra, ob 20.15 nastopil Zbor opere in baleta SNG Maribor s koncertom Božične pesmi sveta; informacije na tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si.

VEČERNI KONCERTI kulturnega združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici: v sredo, 30. decembra, ob 20.45 bo novoletni koncert Balkan Symphony Orchestra; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, www.lipizer.it.

KONCERTNA SEZONA 2009/2010 V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici: danes, 20. decembra, ob 17.30 Božični koncert avstrijskega pevskega zbora St. Florianer Saengerknaben, Collegium Ennsegg, instrumentalna skupina (zborovodja Franz Farnberger); predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega centra Lojze Bratuž (tel. 0481-531455) od 8.30. do 12.30 in od 17. do 19. ure in na info@kclbratuz.org.

Šolske vesti

RAVNATELJI osnovnih in nižjih srednjih šol na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji sporočajo, da so lestvice suplentov izčrpane. Zato vabijo vse morebitne interese za ustreznimi pogoji za poučevanje, da predložijo prošnje za poučevanje neposredno na posamezna ravnateljstva.

Izleti

SPDG vabi danes, 20. decembra, na izlet na Kucelj. Zbirališče ob 10. uri pri Rdeči hiši. Prevoz z lastnimi sredstvi.

Obvestila

SPDG obvešča, da bo od 17. januarja do 7. februarja 2010 priredilo nedeljske tečaje smučanja v Forni di Sopra in v Zlebeh (Nevejsko sedlo) in poskrbelo tudi za avtobusni prevoz. Prijave bodo sprejemali v ponedeljek, 28. decembra, v petek, 8. januarja 2010, in v ponedeljek, 11. januarja 2010, od 18. do 20. ure na sedežu društva, Verdijev Korzo 51/int. v Gorici.

PD VRH SV. MIHAELA v sodelovanju z župnijo Gavrje-Vrhn prireja tekmovanje Jaslice pri nas doma. Vabljeni k sodelovanju otroci in odrasli, družine in posamezniki, ki se veselijo pripravljanja jaslic. Prijave sprejema Nerina (tel. 333-1706760). Ogled jaslic bo v soboto, 26. decembra, v dopoldanskih urah.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO sporoča udeležencem silvestrovanja, ki bo v kleti Dobrovo v Brdih v torek, 29. decembra, da bo prvi avtobus odpeljal s Trga Medaglie d'oro pri ul. Catterini v Gorici ob 16.30, nato s postanki pri vagi blizu pevskega mosta, v Podgori pri športni palači in v Štandrežu. Drugi avtobus bo odpeljal ob 16.30 iz Dobroba, nato s Poljan, Vrha, iz Sovodenj in Štandreža. Priporoča se točnost.

VSI, ki bi se radi pridružili sovođenjski pustni skupini, se lahko vpišejo v torek, 29. decembra, med 20.30 in 21.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

ŽUPNIJA V MOŠU prireja danes, 20. decembra, med 14.30 in 17.30 v župnijskih prostorih nabirko igrac (v dobrem stanju in ne na baterije) za otroke romunskega sirotišča.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno silvestrovanje v torek, 29. decembra, v vinski kleti Dobrovo v Brdih v prostorni in primerno ogrevani dvorani. Vpisujejo vsak dan od 17. do 19. ure Ivo T. (tel. 0481-882024), Ema B. (tel. 0481-21361), Marija Č. (Podgora, tel. 0481-390697), Rozina F. (Doberdob, tel. 347-1042156); na račun 20 evrov.

FEIGLOVA KNJIŽNICA bo med božičnimi prazniki zaprta od 24. decembra do 3. januarja 2010. 4. in 5. januarja 2010 pa bo odprta od 15. do 19. ure.

OBČINA DOBERDOB obvešča, sprejetje variante št. 8 k splošnemu občinskemu regulacijskemu načrtu. Sklep bo na razpolago v občinskem tehničnem uradu (od ponedeljka do petka med 8. in 12. uro, ob sredah med 15. in 17. uro) do 31. decembra in v tem roku lahko vsakdo pisno predloži doberdobskemu županu svoje opombe in nasprotovanja. Poročilo glede okolja in sinteza bosta na razpolago za obdobje 60 dni na tehničnem uradu.

OBČINA DOBERDOB vabi upokojence ob božičnih in novoletnih praznikih na srečanje z upravitelji v ponedeljek, 21. decembra, ob 16.30 na sedežu občine.

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU obvešča, da bo v ponedeljek, 21. decembra, odprta med 14. in 16. uro, v sredo, 23. in 30. decembra, pa bo zaprta.

Prireditve

KŠD KRAS DOL-POLJANE v sodelovanju z družbo Rogos in pod pokroviteljstvom občine Doberdob organizira danes, 20. decembra, ob 18. uri v sprejemnem centru Gradina v Doberdobu projekcijo dokumentarnega filma »The Age of stupid«.

PRAZNIK MIRU IN PRIJATELJSTVA bo danes, 20. decembra, ob 15. uri v cerkvi v Štandrežu, sledila bo družabnost na trgu pred cerkvijo. Sodelovali bodo župnija Sv. Andreja, rajonski svet Štandrež, OŠ Fran Erjavca, vrtec iz Štandreža, OŠ Ivana Roba iz Vrtojbe, PD Štandrež, KD Oton Župancič, športna društva.

SLOVENSKA OSNOVNA ŠOLA iz Romjana prireja božični koncert, ki bo v ponedeljek, 21. decembra, ob 14. uri v cerkvi Sv. Štefana v Romljanu.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja božičnico v sredo, 23. decembra, ob 20.30 v večnamenskem centru v Jamljah. Sodelovali bodo zbor Združenja staršev otroškega vrtca in osnovne šole Romjan Starši Ensemble, manjša, srednja in večja plesna skupina Kremenjak, harmonikaš Andrej Gropajc in mešani pevski zbor Gorjansko.

GLASBENA MATICA GORICA obvešča, da bodo potekali interni božični nastopi v ponedeljek, 21. decembra, ob 17.30 in ob 18.30 v Tumovi dvorani KB centra v Gorici in ob 16. uri v dvorani KD Jezero v Doberdobu; v torek, 22. decembra, ob 18. uri pa še v Kulturnem domu v Sovodnjah.

KD BRIŠKI GRIČ v sodelovanju z ZSKD in SSG vabi na ogled otroške gledališke predstave Olgica in mavrica (igra Lora Komar, v priredbi in režiji Marka Sosiča), ki bo v torek, 29. decembra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Števerjanu. Vstopnina znaša 3 evre.

KD DANICA vabi na novoletno-novoletno prireditev Pozdrav božično letu v torek, 22. decembra, ob 20. uri v ŠKC Danica na Vrhu. Program bodo oblikovali ženska vokalna skupina Danica, moški pevski zbor Srečko Kumar Kojko in mladinska gledališka skupina Sovodnje z veseloigro Trojčki.

KD SABOTIN, Krajevna skupnost Pevma, Štmaver, Oslavje in vaška skupnost Podsabotin vabijo na srečanje v ponedeljek, 21. decembra, ob 19.30 pri nekdanjem kmečkem mejnem prehodu Štmaver - Podsabotin, da bi nazdravili ob obletnici padca meje in si voščili ob bližajočih se praznikih.

PD VRH SV. MIHAELA v sodelovanju z Združenjem cerkvenih pevskih zborov Gorica vabi na tradicionalno božičnico z naslovom Evro za prijatelja, ki bo na dan Sv. Družine, v nedeljo, 27. decembra, v cerkvi na Vrhu po maši ob 10.30. Nastopajo otroci OPZ Vrh Sv. Mihaela in DVS Bodeča neža.

KONCERTNA SEZONA
2009/2010

BOŽIČNI KONCERT

ST. FLORIANER
SÄNGERKNABEN

Collegium Ennsegg

instrumentalna skupina

Franz Farnberger

zborovodja

Kulturni center Lojze Bratuž
DANES, 20. decembra 2009,
ob 17.30

Predprodaja vstopnic na tel. 0481531445
v jutranjih urah ali po elektronski pošti:
info@kclbratuz.org

ZŠSDI v sodelovanju z AŠD Sovodnje in AŠZ Mladost vabi na predstavitev La-kovičevega Zbornika slovenskega športa v Italiji 2009, publikacije Mladost 40 in čezmejnega projekta na področju mladinskega nogometa Sovodnje-Mladost-Adria Miren, ki bo v ponedeljek, 21. decembra, ob 18. uri v občinski telovadnici v Sovodnjah.

Osmice

KUKUKOVI v Doberdobu imajo odprto ob četrtkih, petkih sobotah in nedeljah: tel. 0481-78140.

PRI CIRILI v Doberdobu je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Poslovni oglasi

SOCIALNA ZADRUGA IŠČE vzgojitelje z višješolsko ali univerzitetno diplomu in izkušnjami na vzgojnem področju za vzgojne servise. Območje goriška pokrajina in Tržič. Odlično znanje slovenskega jezika.

Poslati curriculum v italijanščini na fax 040-232444.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Bojane Faganel daruje Milena 30 evrov za spomenik padlim v NOB v Štandrežu.

Namesto cvetja na grob Bojane Faganel darujeta Marcello Peteani in Andriana Leon 50 evrov za društvo krvodajalcev iz Sovodenj.

V spomin na davno preminulega družinskega prijatelja Franja Rojca darujeta Livija in Ciril Juren iz Rupe 100 evrov za sovođenjsko cerkev, 100 evrov za vokalno skupino Sovodenjska dekleta, 100 evrov za društvo krvodajalcev iz Sovodenj, 100 evrov za športno društvo Sovodnje in 100 evrov za kulturno društvo Sovodnje.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 11.00, Quinto Baresi z glavnega pokopališča v stolnico, sledila bo upepelitev.

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin naše drage

Angele Mizerit vd. Hlede

Posebna zahvala dr. M. Cijanu za vso skrb in pomoč, gospodoma župnika Lazaru in Bolčini ter cerkvenemu pevskeemu zboru F. B. Sedej.

Svojci

ODPIRA

22.
decembra

MAXI
★★★★★
Discount

SOVODNJE OB SOČI
PRVOMAJSKA. 3

Pričakujemo vas na

VELIKEM
OTVORITVENEM
PRAZNOVANJU

v
ponedeljek

21.

DECEMBRA

od 17.30 dalje

Testenine, pršut, meso na žaru,
pivo in vino **ZA VSE**

Velik, ogrevan
ŠOTOR

otvoritvena veselica tudi v
primeru slabega vremena

GLASBA V ŽIVO
med praznovanjem z
VELIKIM KONCERTOM
skupine

XS
EXES

URNIK: OD PONEDELJKA DO PETKA 8.30–13.00/15.00–19.30 – OB SOBOTAH NEPREKINJENO 8.30–19.30

...nov način nakupovanja!

n

nedeljske teme

RAZOČARANJE NA KONFERENCI V KOEBENHAVNU

Svet je v nevarnosti, a o tem še ni prave zavesti

DUŠAN KALC

Če dvignemo pogled preko lastne skleda, za katero tako vneto skrbitmo, da bo vedno polna in da bi iz nje ne zajemal nihče drug, bomo nemara uzrli nekaj, kar v vsakdanji izključni skrbi za lastno ugodje rado uide očem. To je svet neverjetne kompleksnosti. Svet neštetihi ljudi različnih barv, navad in potreb, a podobnih hrepenenj, pričakovanj in upanj. Svet narave, ki je lahko neskončno radodarna in kruto maščevalna, ki ne sprejema zmot ne kompromisov. Je svet znanosti ter neštetihi možnosti in priložnosti, ki jih v svoji slepoti često izkoriščamo tako, da postanejo ovire in nadloge. O tem pričajo spori, ki jih ne znamo zgladiti, vojne, ki se jim ne znamo odpovedati, družbene in gospodarske razlike, ki jih nočemo odpraviti.

V ta svet bi bilo treba pozorneje in bolj zavzeto pogledati z bolj kritičnim očesom in z novo zavestjo. Z zavestjo človeka (družbe), ki počisti okrog sebe smeti, ki jih je nakopičil, ker ve, da bodo tisto mesto za njim uporabljali drugi. Z zavestjo človeka (družbe), ki skuša razumeti, da ni večna in nepremakljiva

točka, okrog katere se vse vrti, temveč da se on vrti v neustavljivem vrtnincu raznoterega dogajanja okrog neke osi, dokler ne omaga. Z zavestjo človeka (družbe), ki ve, da bo tudi on prej ali slej omagal, a da bodo za njim prišli drugi in da bo treba tem drugim prepustiti svet v čim boljšem stanju.

V kolektivnem pogledu ta zavest ni med najbolj trdnimi, kar nam dokazuje širok spekter okoliščin, ki karakterizirajo to našo solzno dolino. V njej se sproščajo strasti v stalnem precepu med možnostmi in hotenji, med dobro vero in hinavščino, med človekoljubjem in koristoljubjem, med racionalnim in iracionalnim. Če splet okoliščin današnjega časa postavimo pod povečevalno lečo, se nekako izkristalizira občutek, da je v današnjem svetu vse skorumpirano, da se da vse, popolnoma vse, kupiti, da ima vse, tudi človekovo dostojanstvo, svojo tržno ceno. In to v globalnih merilih. Globaliziral se je tudi pohlep, ki diktira tempo globaliziranemu izkoriščanju in hromi misel na jutrišnji dan.

V tem času je najzgovornejši primer globaliziranega pomanjkanja pravega občutka za usodo naših zanamcev svetovna kon-

ferenca Združenih narodov o podnebnih spremembah, ki je kar dva tedna brez pravega uspeha premelevala narobna vprašanja o nevarnosti, da se turova, prenaščana s človekovim nebrzdanim onesnaževanjem okolja v imenu napredka (in profitov) upre in pokliče k obračunu štiri jezdece apokalipse.

In to ne bodo tisti štirje naravovarstveniki, ki so našemljeni v »kugo«, »vojno«, »smrt« in »lakoto« prijezdili v ponedeljek pred palačo v Københavnu, da bi pogajalcem iz 193 držav pogodbenic Okvirne komisije za podnebne spremembe UNFCCC pognali kanček skrbi v kosti. Ob gledanju videa štirih jezdecev iz danske prestolnice mi ni bilo povsem lagodno pri duši. Njihov demonstrativni pohod je imel nekaj plašljivega v sebi, kot bi neka mračna senca legla na sij jutranje zarje in jo napolnila z zlemi slutnjami.

Medtem ko je svet, ki je zbral deset milijonov podpisov pod peticijo na spletu, z zahtevu, da bi svetovni voditelji sprejeli pošten in zavezujoč podnebni sporazum, z zadržanim dihom in velikim upanjem zrl v kraljestvo dansko, misleč, da je bil po tolikih pred-

hodnih pogovorih okvirno oblikovan nek možen dogovor o zmanjševanju spuščanja toplogrednih plinov v ozračje, so se delegacije razvitih, manj razvitih in nerazvitih držav dva tedna predajale mešetarskemu in sumničavemu pregovarjanju, medsebojnemu obtoževanju in kupčkanju s sredstvi za pomoč državam v razvoju, ne da bi prišle do dokončnega dogovora. Pogajalci so žal dosegli polovično in vsekakor nezadostno rešitev. Nadaljevanje sledi prihodnje leto v Bonnu. Tekmovanje za iztrženje najbolj ugodnih pogojev je seveda kot običajno potekalo med velikimi. Na eni strani EU, ki se že leta poteguje za popolno ratifikacijo Kyotskega protokola, na drugi ZDA, ki tega protokola niso nikoli priznale in se kljub Obamovim lepim besedam, a pod pritiskom velikih industrijskih koncernov skorajda ne premakne s svojih trdih stališč. Nadvse pomemben protagonist te velike podnebne igre je bila Kitajska, ki je iznesla veliko očitkov Zapadu in ZDA v prvi vrsti, izrekla tudi veliko pripravljenost za zmanjševanje plinskih emisij in za uvajanje alternativnih energetskih virov, v bistvu pa sodi med največje onesnaževalce. V igro med velikimi so stopile tudi večje industrializirane in tranzicijske države, kot so Rusija, Japonska, Indija, Brazilija, Južna Afrika, Mehika in nekatere druge. Kaj pa mali? Afriške in azijske ter polinezijske države so tiste, ki niso tako za preteklost kot za sedanjost najmanjšo odgovornost za spuščanje ogljikovega dioksida v ozračje, bodo pa deležne največje škode, saj grozi Afriki še posebno povečanje temperature, polinezijskim otokom pa, da jih pogoltno ocean.

Koopenhavensko zasedanje naj bi po žal neizpolnjenih pričakovanjih doseglo sporazum, ki bi nadomestil Kiotski protokol, s tem, da bi zaobjel vse države, medtem ko je Kyoto vključeval le razvite države. O tem, kdo, kaj in kako naj naj se odpove dosedanjemu statusu ali privilegijem, nosi takšno ali drugačno odgovornost in izvaja potrebne ukrepe, na dvotedenskem zasedanju ni bilo skupnega jezika.

In medtem ko so v palači, v brk splošnemu izrazu zdrave pameti, da smo v tem svetu tesno vezani eden na drugega in moramo skupaj dogovorno ukrepati, še naprej tehtali vsak svoje interese, so se na trg zginjali desetstisoči naravovarstvenikov in protiglobalistov iz vseh vetrov, da bi izrazili svoje nezadovoljstvo nad priletnim in sebičnim obravnavanjem tako pomembne teme, kot je zaščita okolja pred nadaljnjim pustošenjem. Nekateri, preoblečeni v bele medvede in snežene može, so izražali svojo zaskrbljenost zaradi taljenja ledene skorje in dvigovanja ter kisanja morja, ki ga povzroča višanje temperature planeta. Drugi, v etničnih oblačilih, ali v raznih živalskih preoblekah, so opozarjali na širjenje puščav zaradi vse hujših suš, ali na vse hujša neurja in poplave ter na postopno izginjanje nekaterih ogroženih živalskih vrst. Nad tem morjem protestnikov so se dvigovali številni napisi: »Ni planeta B«, »Narava ne dela kompromisov«, »Hočemo ukrepe in ne bla, bla, bla«. Žal se je množici kot ob mnogih podobnih shodih pridružilo nekaj v črno oblečenih razboritežev in provokatorjev, ki so bili kot običajno povod, da se je danska policija lahko izkazala s svojo grobstvijo in represivnim pristopom. Aretirali so kar okrog tisoč ljudi in še enkrat izpričali, da so protestniki oster trn v peti oblastvenim vrhovom.

Ljudstvu iz Seattle, kot nekateri radi imenujejo protiglobalistična, naravovarstvena, pacifiistična in podobna radikalna gibanja, ni uspelo ne v tem, ne v drugih primerih, da bi njih glas globlje prodril v zavest širše javnosti. Delno zaradi nesposobnosti, da bi svojim humanističnim in pretežno utopiškim idejam vdahnili praktične prijeme, v precejšnji meri pa tudi zato, ker njihove ideje plašijo mogočnejše, ki jih zato skušajo kriminalizirati. Prikazujejo jih na vsemogoče načine. Kot ekoteroriste, ali čisto preprosto kot huligane, ne pa kot gibanje, ki proizvaja neke nove poglede, nove kritične ideje, ki naj bi rešile sodobnega človeka izpod jarma tržne in potrošniške diktature.

Spričo splošne krize, ki ne zadeva samo financ, gospodarstva in politike, temveč je tudi krizo vrednot, so za njeno učinkovito premostitev potrebne nove ideje, novi razvojni modeli in drugačni pristopi. Dosedanja

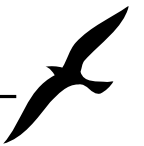
praksa ne pelje nikamor. O tem najzgovorneje priča finančna kriza, ob kateri se je krepko zamajal ves kapitalistični sistem. Sam Obama je svečano izjavil, da se je treba ograditi od ekscesov, ki so sprožili finančno krizo, ter napovedal strožja pravila, ki naj preprečijo špekulacije. Da bi pomagale razkosanemu gospodarstvu spet na noge, so vlade nakazale težke milijarde javnega denarja za pomoč podjetjem in potrošnikom. Kakšen pa je rezultat? Medtem ko se brezposelnost, ki jo je sprožila gospodarska kriza, nadaljuje, tako da v ZDA še vedno vsak mesec izgubi službo povprečno 300 tisoč delavcev, so se nekdanji investitorji spet prebudili in nadaljujejo po isti poti, ki je pred dobrim letom privedla do silovitega in odmevnega finančnega kraha. Z napovedanimi novimi pravili seveda ni bilo nič, obilica javnega denarja v obtoku pa je priklivala stare in nove brezvestne in požrešne vlagatelje. Tako se v ZDA spet vzpenjajo cene nepremičnin in zlasti luksuznih stanovanj ter tudi raznih surovin. Medtem ko so bile nekdaj cene surovin pokazatelj zdravega gospodarstva in so bile odraz ponudbe in povpraševanja, se danes dvigujejo umetno pod pritiskom špekuliranja in virtualne igre z denarjem, ki prinaša nekaterim bajne dobičke, drugim pa grozi z novo finančno eksplozijo.

Da bi bila zbežanost navadnega človeka ob današnjem dogajanju v svetu, ki mu med drugim grozi ekološka katastrofa, še polnejša, velja omeniti še nekaj dejstev, ki resno zaskrbijo. Med njimi dejstvo, da svet kar naprej pretresa vojne. Ob tem ne morem mimo neprijetnega občutka, ki ga vzbuja odločitev Obame, Nobelovega nagajenca za mir, da pošlje ubijati in umirati v Afganistan dodatnih 30 tisoč vojakov, potem ko bi verjetno kazalo reševati afganistansko in talibansko vprašanje na druge načine. Obama, Nobelov nagajenec za mir (pa naj ima od kongresa še tako vezane roke pri odločitvah), prav tako še ni pokazal, kljub čudovitim besedam, s katerimi zna navduševati množice, posebnega poguma pri reševanju izraelsko palestinskega konflikta.

In kaj reči o vedno bolj občutnem družbenem in gospodarskem drobljenju našega planeta? Silovita demografska rast vzbuja nove skrbi. Prav tako odpira nove konfliktualnosti butanje silovitih emigrant-skih valov. Število lačnih v svetu se je povzpelo krepko nad milijardo in vsak dan umre zaradi podhranjenosti 35 tisoč otrok. Žal pa še vedno ni prave politične volje, da bi v te mračne in senčne predele življenja človeštva posvetili kot je treba.

Pred desetimi dnevi smo obhajali 61. rojstni dan deklaracije ZN o človekovih pravicah. Obletnica je seveda šla kot običajno gladko mimo svetovne pozornosti in medijskega zanimanja. Kdor pa se je ob njej za hippec zamislil, ni mogel mimo dodatne zaskrbljenosti. Več pokazateljev govori o tem, da so tudi ta mednarodna pravila v nevarnosti. Za nekatere so zastarela. Mnoge tribalne skupnosti se v njih ne prepoznavaajo. Nove velisile, kot sta Kitajska in Indija, odpirajo nove »distinguo«. Nekatera verstva, zlasti islam s svojimi tradicionalnimi pogledi, tako na žensko vprašanje, kot do vprašanje telesnih kazni, se težko usklajujejo z duhom deklaracije. Prav tako pa se po drugi strani ne usklajuje s tem duhom švicarski referendum o minarjetih. Pravice do verskega udejstvovanja bi po določilih deklaracije o človekovih pravicah ne smeli postavljati pod vprašaj, kot so to naredili Švicarji in bi to radi naredili še marsikje, začenši s Padanio. To je eden tistih proizvodov današnjega časa, ki jasno kaže na stopnjujočo se kulturno regresijo.

Z vso to navlako se bližamo prvi prelomnici novega stoletja. Komunizem je medtem le še spomin, kapitalizem pa se zviija v hudih bolezenskih krčih. Jasnih družbenih in političnih alternativ ni videti. Jasnno je le to, da bo potrebna neka nova zavest. Morda prav tista, ki jo razglaša »seattleško ljudstvo«. Treba bo najti trajnejšo rešitev za podnebno »znano neznanoko«. Treba bo kritično pogledati na področje razlik med izobiljem in revščino. Danes ni več čas za zapiranje oči. Potrebne bodo spremembe, preden bodo družbeni in politični sistemi v krizi zasturpili, kar je še rešljivega na našem planetu, in preden nas bo podivjano podnebje ugonobilo.

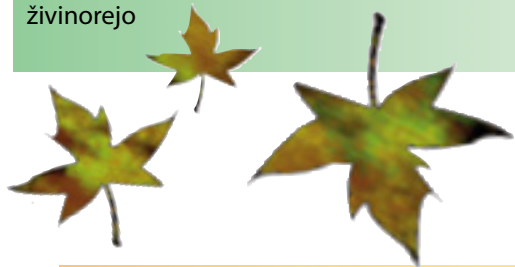

V tednu, od 28. septembra do 2. oktobra, so učenci 3., 4. in 5. razreda OŠ I. Grbca-M.G.Stepančič iz Škednja in OŠ J. Jurčiča iz Devina, preživeli na Vojskem teden v naravi.

Dom Vojsko se nahaja na Vojskovski planoti na nadmorski višini 1090m. Dom je sredi vasi. Po planoti so razpršene številne kmetije, ki se bavijo predvsem z živinorejo

Šola v

Pred prihodom v dom, smo si v Idriji ogledali "Antonijev rov", rudnik živega srebra.

Popoldne smo šli na sprehod v gozd. Kakšni prekrasni gozdovi! So že začeli spreminjati barvo. Takih pri nas ni. In koliko gob.....tudi rdeče mušnice so vse naokoli.

Gospa Renata nam je zvečer predstavila klekljanje. Tudi mi smo se preizkusili. Sprva je bilo težko, a smo se hitro naučili opravljati s kleklji.

Po dobrem kosilu smo se zbrali v jedilnici, kjer nas je ravnateljica seznanila s hišnim redom in s programom, ki so ga pripravili učitelji.

Razdelili smo se v dve skupini: 1. skupina učenci 5. razreda in 2. skupina učenci 3. in 4. razreda.

Že prvi dan popoldne smo se podali na pohod v bližnji gozd. Prva skupina se je podala na odkrivanje gozdne učne poti, druga skupina pa je spoznavala osnove orientacije.

Med jutranjo telovadbo smo se razgibali in naučili svežega zraka, ki je že dišal po jesenskem listju.

Na jutranjem sprehodu smo opazovali zajčke, teličke, krave, bike, koze. Tu na kmetiji je prav lepo.

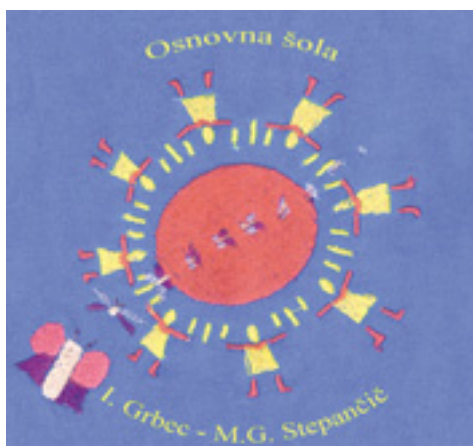
Dopoldne smo z učiteljem streljali z lokom in plezali na plezalni steni. Nekateri smo preplezali do vrha.

Po zajtrku je sledil doooooolg pohod in ogled Partizanske tiskarne Slovenija, kjer se je tiskal predhodnik Primorskega dnevnika. Partizanski dnevnik – edini dnevnik v okupirani Evropi-prehodnik Primorskega dnevnika.

naravi

Raziskovanje potoka Gačnika je bilo zelo zanimivo in zabavno. S cedilniki smo lovili vodne živalice; tudi žabo sekuljo smo ulovili

Orientacijski tek je bil zelo naporen. Razdeljeni smo bili na deset skupin. Proga je bila dolga tri kilometre. Spoznali smo mnogo zanimivosti Vojskovske planote.

Ob tabornem ognju smo pekli okusne hrenovke.

Z učiteljem Gašperjem smo kuhali idrijske žlikrofe, ki smo jih pojedli za kosilo. Mmmm...., kako so bili okusni.

V prostem času smo igrali družabne igre in se družili med sabo.

Težko se poslovimo od novih prijateljev. Bili smo zelo zadovoljni. Upamo, da se bomo še kdaj vrnili v ta čudovit kraj.

Teden je zelo hitro minil. Po kosilu nam je ravnateljica podelila zaslužena priznanja v lokostrelstvu, orientacijskem teku, pospravljanju sob....

Ravnateljici Simoni, vsem učiteljem ter osebju doma se iz srca zahvaljujemo za tople sprejem in odličen program šole v naravi. Kuharju pa posebna zahvala za okusne zajtrke, kosila in večerje.

Vsakoletno predbožično srečanje članov Kmečke zveze vedno znova potrjuje navezanost kmetov na svojo stanovsko organizacijo, ki je na tem, da prihodnjega januarja praznuje svojo šestdesetletnico. Jubilej bo stanovska organizacija obeležila tudi z izdajo posebne publikacije.

SREČANE KZ NA TURISTIČNI KMETIJI API WINE

Uspešno delo tik pred praznovanjem šestdesetletnice

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE

Na turistični kmetiji Api Wine Marlenke Dobaj in Bogdana Castellanija v Gabrovcu je imela Kmečka zveza pred dnevi tradicionalno večerjo pred zaključkom leta. Družabnega srečanja se je udeležilo veliko odbornikov stanovske organizacije iz tržaške, goriške in videmske pokrajine, v dokaz, da gre za občuteno, prijetno in sproščeno prijateljsko druženje, ki je tudi priložnost za izmenjavo božičnih in novoletnih voščil.

Poleg članov so bili prisotni tudi številni gostje, ki so s svojo prisotnostjo izkazali zanimanje za slovensko zamejsko kmečko stanovsko organizacijo, kar potrjuje njen ugled in priznanje za delo, ki ga opravlja.

Zbrane je uvodoma nagovoril predsednik zveze Franc Fabec, ki se je zahvalil za prisotnost tako gostom kot članom. V svojem nagovoru je nato podčrtal razvejano dejavnost zveze tako v vlogi nuditeljice vedno številnejših storitev svojim članom, tako kot tudi premočrtne braniteljice pravic naših kmetov ter teritorija, ki pripada le-tem in celotni naši skupnosti. V zvezi z delovanjem ustanove se je zahvalil osebju zveze, ki nosi glavno breme njenega zahtevnega dela. Zahvalil se je tudi Patronatu, ki vrši nenadomestljivo vlogo za našo celotno skupnost na vedno zahtevnejšem in obširnejšem področju so-

cialnega skrbstva. Zveza je v dolgih letih obstoja razvila tudi strokovnost in temeljit pristop k preučevanju zapletenih normativov, s katerim se sami kmetje ne bo mogli dovolj uspešno ubadati.

Svojo hvaležnost je Fabec izrazil tudi vsem ustanovam, v zamejstvu kot v matici, ki sodelujejo s Kmečko zvezo in s tem pripomorejo, da je njena dejavnost tako razvejana in plodna. Ob koncu svojega posega se je še zahvalil članom, katerih zaupanje je za zvezo gonilna sila, ki jo je uspešno pripeljala do skorajšnje šestdesetletnice delovanja. Ta pomembni jubilej bo Kmečka zveza praznovala čez manj kot mesec dni in sicer petnajstega januarja 2010. Pri tem se je predsednik Fabec spomnil na vse članke, odbornike in voditelje Kmečke zveze, ki so s svojim delom in prizadevnostjo pripomogli k tako pomembnemu dosežku zveze, posebej pa se je zahvalil bivšemu predsedniku Alojzu Debelisu, ki je še danes zanesljiva in ugledna opora naši zvezi.

Svoj pozdrav so nato prinesli gostje in sicer: generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan, deželni svetnik Igor Gabrovec, deželni svetnik Igor Kocjančič, državni podsekretar na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije Vladimir Čeligoj, predsednik Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije Ciril Smrkolj, člana vodstva Zbornice Jo-

že Romšek in Vincenc Otoničar, ki je tudi predsednik komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve v državnem svetu, ter direktor Kmetijskega nadzornišтва v Trstu in Gorici Roberto Cuzzi.

Vse nagovore in pozdrave uglednih gostov je povezovala skupna nit delovanja Kmečke zveze v korist zamejskih kmetov in širše celotne slovenske skupnosti, predvsem kar zadeva njene številne posege v obrambo teritorija, neodpovedljive dobrine za njen obstoj. Govorniki so tudi poudarili sodelovanje Kmečke zveze s posameznimi upravami, ustanovami ali organi, ki jih predstavljajo, seveda v oblikah in okvirih svojih pristojnosti. Potrdili so pripravljenost nadaljnega sodelovanja v mejah in načinih, ki jih bodo okoliščine dopuščale v teh nelahkih časih gospodarske recesije.

Nagovorom je sledil sproščen pogovor o aktualnih temah, ki zadevajo predvsem primarni sektor in oblike čezmejnega sodelovanja. Še enkrat se je izkazalo, da so takšna družabna srečanja tudi prijetne priložnosti za vzpostavljanje in utrjevanje vezi, ki lahko pripomorejo in pospešijo razne oblike sodelovanja v zaščeno posameznikov in korist skupnosti, ki jih predstavljajo.

V prijetnem vzdušju se je družabni večer nadaljeval do pozne ure, ko so se udeleženci razšli po izmenjavi voščil za bližajoče se praznike in novo leto.

MINULI TEDEN

Zeleno omizje o divjih prašičih

V torek 15. decembra se je na Pokrajini sestalo na pobudo Kmečke zveze zeleno omizje, da bi obravnavalo aktualne teme, ki zadevajo tržaški primarni sektor. Glavna točka dnevnega reda je bila škoda, ki jo v zadnjih letih povzročajo kmetijstvu, predvsem pa vinogradnikom, divji prašiči. O tem jasno govorijo prošnje kmetovalcev po odškodnini. Tozadevni podatki, ki jih je predstavil predsednik omizja Walter Godina, so sledeči: v letu 2007 je bilo na Pokrajino naslovljenih 14 prošenj za skupnih 9.175,00 € odškodnine, v letu 2008 je to število poraslo na 45 za skupno odškodnino 132.440,00 €, v letošnjem letu pa se je število prošenj zmanjšalo na 31 za skupni znesek 57.786,00 €. Skupno je bilo vloženih 90 prošenj za 199.401,00 €.

Tem gre dodati še 39 prošenj za prispevke za zaščitne posege proti divjadi, predvsem pa divjim prašičem, za skupno vsoto 99.189,00 €. Skupno predstavljenih prošenj je torej za približno 300.000 €. Ob tem je predsednik omizja dodal, da ima žal Pokrajina na razpolago za poravnavo škode le 22.000 €, katerim bo Dežela za leto 2009 dodala še 16.000 €. Gre torej za vsoto, ki je daleč izpod pričakovanj zveze in ostalih organizacij ter potreb vinogradnikov in drugih oškodovanih kmetovalcev. V delno tolažbo je dejstvo, da se je v letu 2009 v primerjavi s prejšnjim škoda po divjih prašičih na gojenih kulturah vidno zmanjšala, tudi vsled precej visokega odstrela prašičev v letu 2009 - 500 na Tržaškem, v vsej deželi pa 1500.

Predsednik omizja je v nadaljevanju izpostavil, da uvaja nov deželni zakon za izplačevanje odškodnine za škodo po divjih prašičih kriterij prenosorazmernosti s površino gozdov v raznih pokrajinah. To pomeni, da bo zaradi svoje skromne razsežnosti tržaška pokrajina potegnila krajši konec, kljub temu, da živi v njej približno tretjina celotne populacije divjih prašičev, kar se odraža tudi v razmerju odstreljenih prašičev.

Kmečka zveza, ki je že na sestanku izrazila nezadovoljstvo za nezadostno upoštevanje zahtev tržaških kmetov, bo nastopila pri deželni upravi zoper nepravilnim ukrepom dežele in zahtevala pravičnejšo rešitev obravnavanega problema. Istočasno bo predložila krajevnim pristojnim oblastem zahtevo, da se nadaljuje usmerjen odstrel ter izvaja prepoved krmljenja teh živali v predmestnem pasu, kar pospešuje njihovo razmnoževanje.

STROKOVNI NASVETI

Sobne rastline v zimskem času

ZALIVANJE - V zimskih mesecih moramo sobne rastline zelo zmerno zalivati. Bolje je, da zalivamo manj, kot več. V primeru, da je vode preveč, je zraka v zemlji veliko manj in korenine ne morejo normalno dihati. Obenem lahko rastline napadejo razne bolezni, kot so fusarium ali phythium in korenine gnijejo. Posledice so nepopravljive, rastlina največkrat usahne. Nižja je temperatura v stanovanju, manj moramo zalivati. V bolj toplem stanovanju pa rastline potrebujejo nekoliko več vode. Vsaka vrsta ima določeno potrebo po vodi. Večja je vaza, več moramo zalivati. Zemlja se mora pred ponovnim zalivanjem skoraj posušiti. Izjema so papirus, azaleja, praprotnice in nekatere druge rastline, ki zahtevajo več vlage. Kaktusi pa pozimi zahtevajo zelo malo vode. Na splošno zalivamo od vrha in med tem pazimo, da ne močimo listov. Zalivalka naj ima ozko žrelo, da ne močimo listov. Odvečno vodo, ki se kopiči v krožniku, moramo vedno odliti. Nekatere rastline raje zalivamo v krožnik pod vazo, posebno take, katerih listi radi gnijejo, ko jih zalivamo od zgoraj. Počakamo kakih 10 minut, nato odvečno vodo, ki se nabira v krožniku, odljemo. Važno je tudi, da rastline imajo plast kamenčkov za boljšo drenažo, posebno v primeru večjih vaz.

Najboljša voda za zalivanje je deževnica. Vodovodna voda je trda, to se pravi bogata s kalcijem in velikokrat vsebuje tudi klor. Odvečni minerali v vodi povzročijo sušenje listov na robovih. Če nimamo deževnice, pustimo vodovodno vodo, da stoji čez noč. Dobro je tudi, da voda ni prehladna. Voda naj nekaj časa stoji pri sobni temperaturi tudi zaradi tega, da se nekoliko ogreje.

GNOJENJE - Zelo previdni moramo biti tudi z gnojenjem. Gnojimo le tiste rastline, ki v tem času cvetijo, vse, dokler ne odcvetijo. Za gnojenje uporabljamo tekoča gnojila. Rastline, ki ne cvetijo in ki pozimi mirujejo, pa sploh ne gnojimo.

TEMPERATURA - Temperatura naj bo v stanovanju čim bolj stalna. Najbolj občutljive rastline glede nihanja temperature lahko izgubijo liste. Zato moramo biti na to pozorni in jih postaviti daleč od grelca. Zelo važno je tudi, da rastline niso na prepihu. Vsekakor sobnim rastlinam prija, da stanovanje večkrat prezračimo.

Nekatere rastline potrebujejo pozimi nižje temperature, kot so v stanovanju, da mirujejo. Take rastline moramo prenesti v hladnejšo sobo, na verando ali osvetljeno neogrevano klet. Tipičen primer so kaktusi, ki po nava-

di cvetijo le, če jih pozimi gojimo pri nizkih temperaturah. V takih pogojih jih zalivamo malo ali nič. Lahko jih držimo tudi pri višji temperaturi, vendar bomo v tem primeru imeli slabši uspeh pri cvetenju.

SVETLOBA - Za sobne rastline je zelo pomembna tudi pravilna svetloba. Svetlobe v zimskem času primanjkuje, saj so dnevi kratki, zunaj pa je velikokrat oblačno. Na splošno so cvetoče rastline bolj zahtevne, zelene pa manj, pa čeprav to ni pravilo. Sobne rastline, ki imajo temno zelene liste, bolj prenašajo slabo osvetljenost. Tiste pa, ki imajo dve ali večbarvne liste, potrebujejo nekoliko več svetlobe, vsekakor pa ne direktnega sonca. Kaktusi morajo biti pozimi tudi na dobro osvetljenem kraju. Drobnolistni fikusi je tudi občutljiv na pomanjkanje svetlobe. To pride do izraza predvsem v zimskem času: listi predčasno porumenijo in odpadejo, če ni dovolj svetlobe. Na isti način se vedejo ostale občutljive vrste. V primeru nezadostne svetlobe lahko tudi pride do čezmernega podaljšanja stebel v smeri svetlobe. Stebla postanejo bolj šibka in zato bolj podvržena boleznim ali škodljivcem. Zato moramo rastline zahtevne za svetlobo pomakniti v svetlejši prostor.

VLAGA - Pozimi je v stanovanju pogosto vlaga prenizka, in to zaradi centralne kurjave. Listni robovi se lahko začnejo sušiti. Temu se izognemo tako, da na grelec denemo vlažilce in rastline občasno poskropimo. V podstavek občutljivih rastlin denemo razširjeno gline, plast kamenčkov, ki jih občasno orosimo, ali plast navlažene šote. Praprotnice so na pomanjkanje vlage precej občutljive. Lahko jih na primer gojimo v kopalnici ali v kuhinji, kjer je po navadi vlaga višja.

Včasih se zaradi prenizke vlage in šibkosti rastlin pojavijo pršice ali kaparji. Stalno moramo rastline kontrolirati, da se ne bi škodljivci širili še na druge rastline. Odnesti jih moramo na prosto in poskropiti s specifičnimi pripravki.

PRAH - Sobne rastline moramo redno očistiti prahu, ki se nabira na listih. Na listih se nahaja večina listnih rež, po katerih pride v notranjost rastline ogljikov dioksid, ki se s svetlobo in vodo preoblikuje v ogljikove hidrate. Pri tem se sprošča kisik. Čistimo z navlaženo krpo. Največ listnih rež se nahaja na spodnji strani listov, zato je zelo važno, da očistimo tudi spodnjo stran.

Magda Šturman

Pod naslovom slavje po referendumu v eni katalonskih občin; spodaj levo kampanja za referendum je potekala tudi z javnimi prireditvami; desno glasovnica za podporo neodvisnosti Katalonije.

PO NEDELJSKIH NEFORMALNIH REFERENDUMIH V 168 OBČINAH

V Kataloniji narašča volja po neodvisnosti

Približno 200.000 ljudi oziroma več kot 30 odstotkov volilnih upravičencev se je v nedeljo v 168 občinah v Kataloniji podalo na volišča na neformalni referendum o tem, ali naj Katalonija postane neodvisna država. Referendum so organizirale nekatere organizacije civilne družbe.

Vprašanje, na katerega so odgovarjali volivci, se je glasilo: »Ali verjamete, da Katalonija lahko postane socialne, demokratične in neodvisne države ter članice Evropske unije?« 95 odstotkov udeležencev je na to vprašanje odgovorilo »DA«.

Območje, na katerem je potekal referendum, predstavlja približno 15 odstotkov vsega katalonskega prebivalstva; Katalonija kot znano šteje 7 milijonov prebivalcev.

Eden izmed največjih podpornikov referenduma in predstavnikov gibanja za neodvisnost Katalonije je Joan Laporta, predsednik nogometnega kluba Barcelona, zmagovalca zadnjega evropskega pokala. Dnevniku El País, ki je blizu vladajoči zapaterovi socialistični stranki, je tako dejal: »Mi smo nacija in jaz čelim, da bi imeli lastno državo.«

Na nekaterih območjih v okolici Girona, enega izmed izrazito katalonskih predelov dežele, je udeležba na referendumu dosegla 50 odstotkov upravičencev. V največjem kraju, kjer je potekal referendum, Sant Cugat del Valles, je volilna udeležba dosegla 25,48 odstotka. »Danes je volil vsak četrti Katalonec, kar je za nas velik uspeh, saj je bila na nedavnih volitvah evropskega parlamenta udeležba prav tolikšna,« je navdušeno dejal Vistor Alexandre, član krajevnega odbora za organizacijo referenduma. V mestu, ki šteje 60.000 prebivalcev, so odprli samo štiri volišča.

Namen organizacij civilne družbe je bil predvsem ustvarjanje pritiska na katalonski parlament, naj razpiše referendum, ki bi bil pravno zavezujoč. Vendar španska zakonodaja katalonskemu parlamentu ne dopušča razpisa takega referenduma.

Do referendumov prihaja v času, ko Španija čaka na razsodbo španskega ustavnega sodišča o tem, ali je statut o avtonomiji Katalonije v skladu s špansko ustavo. Statut o avtonomiji, ki ga je leta 2006 najprej potrdil španski parlament, nato pa še Katalonci na referendumu, regiji zagotavlja politično in finančno avtonomijo od oblasti v Madridu. Predvideva tudi okrepitev katalonskega jezika, vendar pa na drugi strani enotnosti Španije ne postavlja pod vprašaj. Glavno jabolko spora predstavlja odstavek, ki določa, da lahko Katalonci sebe pojmujejo kot nacijo, katalonsko zastavo in himno pa priznava kot nacionalna simbola.

Podobne statute imajo tudi druge španske regije, vendar za Katalonijo in Ba-

skijo velja večja samouprava kot za ostale.

Ustavno sodišče o statutu že tri leta odloča na podlagi zahteve največje španske opozicijske stranke, Ljudske stranke, ki se zavzema za večjo centralizacijo države. Velika večina političnih strank v Kataloniji statut podpira, v regiji pa so se že pojavile grožnje s protesti, če bi prišlo do kakršnih koli sprememb tega dokumenta.

V najmanjši katalonski vasi Sant Jaume de Frontanya je referendum potekal že v soboto, samostojnost regije pa je podprlo 18 od 21 registriranih volivcev. Podoben referendum je potekal tudi že 13. septembra v kraju Arenys de Munt, na njem pa je sodelovalo 41 odstotkov od skupno 8000 tamkajšnjih prebivalcev. Med njimi jih je 96 odstotkov izrazilo podporo neodvisnosti te gospodarsko najmočnejše španske regije.

V regiji na severovzhodu Španije, ki ima svoj jezik in kulturo, referendum načrtujejo še v drugih mestih; v prestolnici Barcelona bodo lahko mnenje glede sa-

EU financirala projekt za ugotovitev vitalnosti manjšinskih jezikov

Evropska unija je skupini strokovnjakov poverila nalogo, naj izdelajo barometer vitalnosti evropskih jezikov. Ta barometer naj bi Evropejcem posredoval zanesljivo sredstvo za ugotavljanje, katerim evropskim jezikom grozi izumrtje. Za projekt ELDIA (kratice pomenijo Evropska jezikovna različnost za vse) je Evropska komisija namenila 2,7 milijona evrov.

Raziskovalci iz osmih univerz v šestih državah članicah so se dogovorili, da izdelajo raziskavo o 14 ugrofinskih jezikih. »Ti jeziki so zelo primerni za raziskovalno delo, ker nekako krijejo spekter različnih manjšinskih jezikov, začenši z jezikom meankieli na Švedskem, pa vse do jezikov »novih« manjšin, na primer Estoncev, ki so na delo v Nemčiji, je pojasnila koordinatorka tega projekta, profesorica Anneli Sarhimaa z univerze Johannes Gutenberg v nemškem mestu Mainz.

Profesorica Sarkimaa, ki je strokovnjakinja za severnoevropske in baltske jezike, je tudi povedala, da bodo ta projekt uporabili za oblikovanje barometra, s katerim bom mogoče ugotavljati vitalnost jezikov po vsej Evropi. Še zlasti bodo ta barometer lahko uporabljali za vse jezike manjšin.

Člani te raziskovalne skupine so tudi pojasnili, da bo evropski barometer za ugotavljanje vitalnosti jezikov (EuLaViBar) podoben rdečemu seznamu mednarodne unije za ohranjanje narave in naravnih virov (IUCN), ki je najpopolnejši svetovni inventar za globalno ohranjanje vrst živali in rastlin. EuLaViBar bo posredoval podatke o dejanskem stanju in o stopnji ogroženosti posameznih jezikov. S tem sredstvom bo lahko Evropska unija tudi preverjala učinkovitost izvajanja evropske politike za zaščito manjšin.

Skupina raziskovalcev ELDIA, ki jo sestavlja 12 univerzitetnih profesorjev in 20 doktorskih študentov oziroma mladih doktorjev znanosti, bo

opravljala poglobljeno testiranje na terenu in bo preučevala besedila v zvezi s 14 manjšinskimi jeziki in z ustreznimi večinskimi jeziki.

Lingvisti, ki bodo sodelovali v raziskavi, bodo med drugim vzeli v pretres jezik setu v vzhodni Estoniji in madžarščino, ki jo govori madžarska manjšina v Sloveniji. Sociologi bodo preverjali, kako javnost dojema te etnične skupnosti, strokovnjaki za statistiko pa bodo razvili metodološki model za shranjevanje in ocenjevanje vsega gradiva. Pri raziskavi bodo sodelovali tudi pravniki, ki bodo preučevali pravni status manjšinskih jezikov glede na določila evropske zakonodaje.

»Večjezičnost je del našega velikega izročila,« je še poudarila profesorica Sarhimaa. »V Evropi kar 46 milijonov ljudi vsakodnevno uporablja manjšinski jezik in jezik države, v kateri živijo,« je dodala.

Eden ciljev projekta ELVIA je ohranjanje in zaščita tega izročila, opozarjajo strokovnjaki, ki so zadovoljeni za to raziskavo. Preučevali bodo tudi nekatere zelo majhne skupine, kot so na primer skupnosti, ki govorijo karelijski, vepsijski in setu jezik v Rusiji ter skupnost severnih Samijev na Norveškem.

Namen barometra vitalnosti je po mnenju strokovnjakov tudi v tem, da dokaže, da ni potrebno nikakršno tekmovanje med večinskimi in manjšinskimi skupnostmi. Pa tudi, da je možno sožitje dveh jezikovnih skupin. Vsekakor pa že sedaj raziskovalci nakazujejo, da je težko govoriti o prihodnosti skupnosti, ki štejejo manj kot milijon ljudi.

Pri projektu ELDIA sodelujejo raziskovalci treh univerz iz Finske (Univerza v Helsinkih, Univerza Oulun in Alands Fredsinstitut), dunajske univerze, Univerze Mälardalens s Švedske, univerze v Tartuju v Estoniji in Univerze v Mariboru.

Dawyth Hicks

mostojnosti regije podali 28. februarja, v mestih Girona in Lleida pa 15. aprila prihodnje leto.

Kot rečeno, referendum o samostojnosti ne bo pravno zavezujoč. V skladu s špansko ustavo ima namreč le zvezna vlada pravico razpisati obvezujoče referendume. Vlada v Madridu je lokalnim oblastem v Kataloniji celo prepovedala, da bi za ta referendum dale na razpolago svoje prostore ali sezname volivcev.

Referendum je tako organizira španska civilna družba, financirali pa so ga iz donacij. Referendum je potekal v zasilnih prostorih, marsikje v šotorih, v vasi Malla pa celo v cerkvi, ki jo je dal na razpolago domači župnik. Ker pa je bila ob 11. uri maša, so za eno uro volišče zaprli. Ponekod so med volilci zabeležili veliko priseljencev, predvsem Romunov in Afričanov iz Senegala in Malija.

Referendum so spremljale skupine opazovalcev iz različnih regij, kjer si prav tako prizadevajo za neodvisnost ali odce-

pitev. Referenduma so se tako med drugimi udeležili predstavniki Škotske nacionalne stranke, severnoirske katoliške stranke Sinn Féin, francoskega otoka Korzike in kanadske province Quebec. Na referendumu so bili prisotni tudi politični predstavniki španskih avtonomnih dežel Baskije in Galicije. Med opazovalci je bila tudi evropska poslanka valizanske stranke Plaid Cymru Jill Evans, ki je dejala, da je navdušena nad tako markantno aktivnostjo organizacij civilne družbe. »Pomembno je predvsem dejstvo, da so vse to naredili sami.«

Veliko je bilo tudi zanimanje mednarodnega tiska: za referendum je v Katalonijo prišlo veliko dopisnikov pomembnih mednarodnih medijev. O dogodku so med drugimi poročali BBC, Financial Times, le monde, Liberation, pa tudi mehiški dnevnik El Proceso in norveški list Sami press.

Seveda so bila mnenja političnih strank deljena. Katalonski nacionalni stranki Convergencia de Catalunya in Esquerra republicana de Catalunya sta referendum podprli in se pripravljata na nov politični boj. Proti referendumu pa sta se izrekli največji španski stranki, socialisti in Ljudska stranka. Podpredsednik urada za teritorialno politiko pri španski vladi Manuel Chaves je ta referendum označil kot »politično propagando«, ki nima »nikakršne veljave«. Pri ljudski strani pa ocenjujejo, da gre samo za pritisk na ustavno sodišče, naj ne zavrne statuta o avtonomiji.

Po drugi strani pa se pobudniki referenduma pripravljajo na nov velik korak: v katalonskem parlamentu bodo formalno vložili zahtevo po razpisu referenduma za osamosvojitve, ki naj bi potekal 25. aprila prihodnjega leta, na dan sv. Jurja, zavetnika Katalonije.

Ob koncu Francove diktature leta 1975 je neodvisnost Katalonije podpiralo le pet odstotkov Kataloncev, danes pa jih je glede na študijo, ki jo je opravila regionalna vlada, za to okoli 20 odstotkov. Časnik La Vanguardia pa omenja izide neke druge raziskave, po kateri naj bi se za odcepitev Katalonije od Španije zavzemalo do 40 odstotkov Kataloncev. (CR, STA)

100 LET GLASBENE MATICE - PROTAGONISTI

Bogdan Kralj

V prejšnjih izdajah Kulturnih stikov smo objavili spomine bivših ravnateljev in dejavnega člana učnega kadra, ki so bili protagonisti zgodovine šole od povojnega časa do začetka vašega mandata. Kako je sedanji ravnatelj prebiral te pripovedi, ki govorijo o povsem drugačnih delovnih razmerah in problematikah, a tudi o koreninah šole in o odgovornosti do določene dediščine?

Ko sem prvič prestopil prag Glasbene matice, sem to storil z zavestjo, da gre za ustanovo, ki je pomembna za celoten teritorij. Zato me navdaja s ponosom, da smo ji uspeli ohraniti in okrepiti kljub vsem krizam. Zavedam se velike odgovornosti, ki jo nosim že 15 let; pri branju spominov in pričevanj prejšnjih ravnateljev, se porajajo različna mnenja, pogledi, predvsem pa spoštovanje in hvaležnost do vseh predhodnikov. Biti ravnatelj take ustanove ni bilo nikoli lahko. Spominjam se, da so mi pripovedovali o poletjih, ko so žagali drva na vrtu Glasbene matice v ulici R. Manna, da bi s tem pridobili nekaj sredstev. Moje obdobje zagotovo ni prizaneslo z velikimi težavami in preglavicami, saj je sledilo zlomu TKB-ja, kar je podrlo ekonomske in politične zaslonbe, ki jih je šola imela do leta 1996. Ljudje so izgubili zaupanje in imam vtis, da smo danes veliko bolj izolirani znotraj slovenske stvarnosti, tudi s strani javnih oblasti. Leta 2001 smo doživeli drugo hudo obdobje, ko je bilo celotno osebje na cesti. Z veliko mero trgovaštvi in volje do obstanka, hvala upravnemu odboru in krovnima organizacijama, pa smo uspeli po poletnem premoru vzpostaviti minimalno strukturo na noge, tako da ni šola nikoli zamrla. Za prerod imajo velike zasluge tudi profesorji, ki so kljub razmeram znali biti složni med sabo in so upravičeno verjeli v bodočnost ustanove. Danes pa splošno primanjkuje čut solidarnosti za skupnost, kar je gotovo znak današnjega časa, in stiska SSG je dokaz tega. Doživljamo namreč težke trenutke, ki jih zaznamujejo bolj sebični pristopi in vrtičkarstvo.

Vsako obdobje so zaznamovali ključni dogodki ali dosežki, ki so potem usmerili nadaljnje delovanje ustanove. Kaj je zaznamovalo obdobje vašega ravnateljevanja?

Moje vodilo pri delu na Glasbeni matici je predvsem iskanje kvalitete in hkrati upoštevanje statutarne cilja, da širimo glasbeno kulturo med slovensko manjšino v Italiji. Ko sem prevzel vodstvo šole, se je tržaški sedež že ponašal z visoko kvaliteto delovanja, zato je bil moj cilj pripeljati tudi vse ostale sedeže na čim višjo raven. Rezultat smo dosegli z jasnim načrtom, s pozornostjo do izbire učnega kadra in širitvijo ponudbe v Gorici in Špetru, tudi z odprtjem novih podružnic v Jamljah in Bardu. Beneška šola se v zadnjih letih ponaša z odličnimi rezultati: prvi diplomanti, nagrade na tekmovanjih. Število učencev se je povsod močno okrepilo. Goriško šolo obiskujejo tudi učenci iz Slovenije, ki so izbrali Glasbeno matico zaradi kakovosti, odnosov, programov. Dejstvo, da smo zanimivi tudi onstran meje, nas seveda navdaja s ponosom. V zadnjih letih dobro uspeva tudi sedež v Kanalski dolini, saj se je pred dnevi, prvič in z dobrim rezultatom predstavil tudi na tekmovanju z enim od svojih učencev.

Glasbena matica se stalno spreminja v teku s časom in povpraševanjem. Katere so bile najvažnejše novosti zadnjega desetletja?

V teh letih smo se tesneje povezali s teritorijem z odpiranjem novih podružnic; povečali smo učni kader, posodobili programe tako, da smo skušali ponujati predmete, ki so odraz novih žanrov, usmeritev in za katere velja torej večje povpraševanje. Pred leti smo izpeljali projekt zborovodske šole, ki jo je vodil Boris Švara, oddelek za solopetje smo postavili na visoko raven z Eleonoro Jankovič. Ustanovili smo oddelek za jazz in zabavno glasbo še preden bi to storil tržaški konservatorij. Uvedli smo tečaj diatonične harmonike, ki je predsta-

vljal edinstveni primer v slovenskem glasbenem šolstvu. Z izdajo učbenikov smo ponudili nove poglede na pedagoške pristope. Poskrbeli smo tudi za predšolsko vzgojo, namenjeno otrokom, ki nimajo še stika z instrumentom. Povezali smo se s šolami in društvi na teritoriju, v sklopu mednarodnih projektov pa smo priredili dva strokovna simpozija. Znotraj šole pa smo na primer uvedli praznovanje dneva slovenske kulture, na katerem nastopajo učenci vseh štirih sedežev in to izključno s skladbami slovenskih avtorjev.

Mandatna doba vsakega ravnatelja je bila dovolj dolga, da bi vsak lahko pustil pečat svojih usmeritev in nazorov. Nad katerimi dosežki ste najbolj ponosni, kaj pa pogrešate?

Ponosen sem na vse moje stalne in zunanje sodelavce, na učno in neučno osebje za kakovost delovanja in trud, ki ga vlagajo v ne-lahko poslanstvo. Po drugi strani pa me žalosti, da ne uspemo ohraniti tega potenciala v naši sredini: do osemdesetih let je šola uvažala profesorje iz Slovenije, zdaj pa se dogaja ravno obratno, saj vedno več naših profesorjev uči na glasbenih šolah v Sloveniji. Po eni strani sem vesel, po drugi pa ugotavljam, da šola ne more nabirati sadov dolgoletne investicije v bodoči učni kader, saj tudi sami profesorji žal ne morejo vračati tega zaupanja, kot bi želeli.

Kateri so vzroki tega izvažanja delovnih sil?

Vozel je nerešeni status Glasbene matice, kar pomeni, da nimamo avtonomne sekcije, ki jo je odobril zaščitni zakon. Že zmeraj smo privatna šola, za katero se prispevki iz leta v leto zmanjšujejo. Zato nismo kos vsem, tudi najbolj nujnim potrebam. Letos smo dosegli najvišje število vpisov, ampak s sredstvi, ki jih imamo na razpolago, ne moremo zadovoljiti povpraševanju. Sedanji status nam ne daje nobene gotovosti. Starši krepko plačujejo, da se otroci lahko izobražujejo v slovenskem jeziku, s tem pa ne krijemo niti 30 % realnih stroškov šole. Ob glavnih težavah s kritjem stroškov pouka, nam neurejen status onemogoča tudi realizacijo drugih projektov kot je na primer redno delovanje orkestra.

Morda zveni nekoliko čudno, da glasbena šola ne more ustanoviti lastnega orkestra.

Govorimo o profesionalnem orkestru in za tovrstne sodelavce nimamo sredstev. Če pa govorimo o šolskem orkestru bi poudaril, da imamo več let dva uspešna harmonikarska orkestra. Simfoničnega šolskega orkestra pa nimamo zaradi nezadostnega števila učencev pri določenih oddelkih. Dve tretjini vpisanih tvorijo namreč učenci kitare in klavirja, za tovrstni sestav pa rabijo godala, ki jih je vedno manj. Pomanjkanje orkestra smo nadomestili s spodbujanjem igranja v komornih skupinah, saj se zavedamo pomena skupnega muziciranja.

Kaj se pravzaprav dogaja z godalnimi oddelkom?

Za klavir je vedno veliko povpraševanja iz tradicije, kitara pa je instrument, ki omogoča razvoj široke palete glasbenih zvrsti, ki so mladim najbližje. Nekatera glasbila pa so težje dostopna v mladih letih, v smislu, da prideš počasneje do konkretnih rezultatov. Lju-

dje pa danes hočejo ravno to, da rezultate dosežeš takoj in s čim manjšim trudom. Časi so se spremenili, taki pogoji pa so pri godalih nemogoči.

Eden od glavnih vprašanj, ki so spremljala zgodovino šole v zadnjih desetletjih je prav gotovo problem priznanja oz. primerne, inštitucionalnega ovrednotenja njenega delovanja. Kako bi označili sedanjost fazo?

Naši učenci morajo še vedno polagati izpite na konservatoriju. Za slovensko sekcijo ni konkretnih dogovorov razen odprte možnosti tečajev v slovenskem jeziku, v načrtu pa je ustanovitev umetniškega glasbenega liceja, ki bi nadgradil ponudbo glasbenega laboratorija nižje srednje šole sv. Cirila in Metoda, kar bi predstavljalo prestopni korak do višje ravni slovenske sekcije konservatorija. Trenutno preverjamo možnosti podpisa konvencije, da bi priznali pouk na Glasbeni matici kot na državnem liceju.

Katero je pravzaprav poslanstvo Glasbene matice danes?

Slovenska manjšina se bo ohranila samo s kakovostjo. Italijani nas ne sprejmejo in priznavajo, ker imamo veliko učencev, ampak po dosežkih. Vedno več Italijanov se zanima za našo šolo ravno zaradi kvalitete delovanja. Zelo me veseli, da smo v tem letu dosegli pomembna priznanja s strani Pokrajine Trst, ki nam je prvič dala možnost, da smo sodelovali pri poletni festivalski pobudi, Fundacija CRT pa nas je vključila v svoje socialne projekte. V obeh primerih smo bili postavljeni na isto raven kot tržaški konservatorij.

Kaj pa stiki s slovensko stvarnostjo onstran meje? V vašem mandatnem obdobju se je veliko spremenilo tudi zaradi propada bivše Jugoslavije.

Stike s Slovenijo smo ohranili predvsem na nivoju skoraj osebnih poznanstev oz. ne-inštitucionalno. Zelo dobro se nadaljuje sodelovanje z Zvezama primorskih in slovenskih glasbenih šol, čeprav redkokdaj pride do tesne povezave in skupnih pobud. Ohranjamo lep odnos z Akademijo iz Ljubljane, ki je marsikdaj sodelovala s svojimi solisti in skupinami pri koncertni sezoni. Pred osamosvojitvijo nam je bilo vedno, avtomatično omogočeno, da smo bili zraven pri vsaki izpopolnjevalni ali koncertni pobudi, zdaj pa smo na nivoju katerekoli druge šole.

In v mednarodnem merilu?

Imamo dobre stike s slovensko glasbeno šolo v Celovcu, predvsem pa se naša mednarodna podoba povezuje z delom dveh profesorjev šole, ki sta duša in srce pomembnih pobud: Marko Feri kot umetniški vodja mednarodnega festivala kitare Kras, ki privablja umetnike z vsega sveta, Claudio Furlan pa kot eden od organizatorjev mednarodnega tekmovanja Fisa...armonie, katerega je s svojo dolgoletno izkušnjo glavni akter.

Kakšne so perspektive stoletne Glasbene matice?

Zgleda, da bomo doživeli krepko redukcijo prispevkov, kar bo seveda pogojevalo tudi delovanje. Lahko že napovem, da bomo zaradi tega s prihodnjim šolskim letom drugače organizirali glasbeni pouk na šoli. Kljub temu, bomo ostali zvesti svojima ustanovnim načeloma; naš načrt predvideva ovrednotenje bolj ambicioznih učencev in profesorjev, hkrati pa bomo širšemu krogu nudili osnovno glasbeno znanje na sodobnejši način, ki ni nujno vezan na individualne lekcije in strogo klasične nazore.

NAPOVEDNIK

V torek, 22. decembra ob 20. uri v cerkvi na Katinari

Orsrednja božičnica Glasbene matice PRVI APLAVZ

Učenci Gm na Slovenskem programu RAI: 29. decembra 2009- Marco Obersnel, flavta/ Matjaž Zobec, klavir 5. januarja 2010- Andrej Bachi, harmonika / Rafael Baldassi, kitara 12. januarja 2010 - Rok Dolenc, klavir.

Učenci GM nagrajeni na tekmovanju Spincich

Glasbena akademija Ars Nova v Trstu je priredila peto izvedbo Mednarodnega tekmovanja Paolo Spincich, ki je namenjeno učencem javnih in privatnih glasbenih šol. Letošnja struktura tekmovanja je predvidevala šest tekmovalnih sklopov za soliste do 19. leta starosti: solisti na klavir, prečno flavto, violino, violončelo, pihala in komorne skupine. Za učence Glasbene matice je udeležba na tem tekmovanju postala navada in tudi letos so mladi tekmovalci iz raznih sedežev šole dosegli zelo dobre rezultate. Pianisti iz razreda prof. Claudie Sedmach so se udeležili v lepem številu in so odnesli več nagrad: Helena Lupinc se je uvrstila na četrto mesto v A kategoriji, Jan Dell'Anno in Rudi Fermo sta z igranjem na klavir štiriročno prešla priznanje, Sara Tence in Valentina Cibic prav tako priznanje v C kategoriji, Erika Legiša pa tretjo nagrado v duu s trobentačem Gabrielom Legišo iz razreda prof. Petra Pačnika.

Flavtist Marco Obersnel, ki študira v razredu prof. Erike Slama, je prejel drugo nagrado v kategoriji do 13. leta starosti. Zelo dobro sta se odrezali tudi harfistki Martina Carecci in Paola Gregorič iz razreda prof. Tatiane Donis, ki sta v duu dosegli drugo nagrado.

Tudi pianisti iz goriškega sedeža niso odšli praznih rok. V razredu prof. Beatrice Zonta je Ivan Antonutti prejel drugo nagrado, Eva Frandolič pa četrto. Manuel Gergolet, ki študira s prof. Jano Drassich, je osvojil tretjo nagrado, Elisa Terrana in Katarina Visintin iz razreda prof. Vesne Zuppin pa drugo in tretjo nagrado. Simone Vuerich, učenec prof. Manuela Fighelija na šoli Glasbene matice v Ukvah je z uvrstitvijo na četrto mesto prvič zastopal na tekmovanju Glasbene matice iz Kanalske doline.

Glasbena matica 100

Z nekolikošno zamudo glede na iztekanje leta stoletnice ustanovitve Glasbene matice se začenejo snemanja dokumentarnega filma z delovnim naslovom Glasbena matica 100 v produkciji Zavoda Kinoatelj in Kinoateljca. V sredo, 9. decembra 2009, je ekipa prišla lov za podobami na Tržaškem. Avtorska ekipa je tržaško-ljubljanska: scenaristka je Tatjana Rojc, režiserja sta Martin Turk in Jurij Gruden, ki pri tem projektu prvič delujeta "štiriročno", za kamero bo stal Bojan Kastelic, zvok pa bo nadziral Miha Jaramaz. Producent je Aleš Doktorič, predsednik Kinoateljca, z Goriškega pa je tudi ostala produkcijska ekipa.

"Moj spomin na Glasbeno matico v Trstu," pravi Martin Turk, "je vezan na trenutek, ko me je mama vprašala, zakaj se ne bi šel učiti kitara. Star sem bil 8 let. Taki spomini, kot jih imam jaz, male stvari, ki za druge mogoče niso pomembni, so del intimne vsakega Slovence za mejo, kajti ko odrasčaš za mejo enostavno pride trenutek, ko se odločiš za neko izvenšolsko dejavnost, in večina se odloči za glasbo. Glasbena matica pa je na našem Primorskem sinonim za glasbeno vzgojo."

Z razmišljanjem kolege se Jurij Gruden absolutno strinja, ker z njim deli podobne izkušnje in spomine. Oba izjavljata: "Vsi imamo svoje osebe spomine in hkrati imamo skupne spomine, kot so na primer požig Narodnega doma, v katerem je v začetku prejšnjega stoletja Glasbena matica imela svoje prostore. Ti in taki spomini sestavljajo kolaž skupnega življenja in skupne za-

vesti Slovencev v Italiji. Ta skupna zavest nosi v sebi odraščanje v borbi za preživetje narodnosti, nujno po kulturni rasti in vero v boljši jutri."

V tem smislu je dokumentarni film ob 100-letnici Glasbene matice v Trstu v produkciji Kinoateljca zastavljen tako, da se spomini ljudi vseh starosti prepletajo z zgodovinskimi dogodki, v katerih se je Glasbena matica znašla v svojih 100 letih obstoja. Gre za ustanovo, ki se je stalno borila z zgodovino, vendar je hkrati bogatila naš skupni kulturni prostor in s svojo željo po obstoju in ljubeznijo do glasbe in kulture pripomogla k izoblikovanju posameznikov in njihovih osebnosti. Zunaj našega prostora njena zgodba ni kdo ve kako znana, predvsem tistim, ki ne živijo za mejo (to je v Sloveniji), pa tudi našim italijansko govorim someščanom, zato bi dokumentarni film vsem omogočil svež pogled na naš svet in na naše preteklo stoletje, vendar tako, da bi govoril z v prihodnost zazrtimi očmi.

Objektivno plast dokumentarnega filma bodo sestavljali arhivski posnetki in fotografije, drugo, subjektivno plast bodo sestavljali posnetki živčnih ljudi vseh starosti, ki bodo govorili o svojem intimnem doživljanju glasbe in prostora in se spominjali svojega odraščanja in Glasbene matice. Posnetki lokacij, kjer je bila Glasbena matica aktivna, in prepletanje preteklosti z aktualnostjo bo gledalce privedlo do zadnjega dela dokumentarca, ki bo upodobil perspektivo bodočnosti - želje, upanja in načrte.

Aleš Doktorič & Martin Turk

Projekt BREZMEJNO/SCONFINATAMENTE

Cilj projekta BREZMEJNO/SCONFINATAMENTE je spodbujanje širše skupnosti k medsebojnemu razumevanju in povezovanju z ustvarjanjem skupnih prostorov in z okrepitevijo kulturne in športne ponudbe.

Zastavljeni cilji zato merijo v prvi vrsti na premagovanje predsodkov, da bi posledično, zlasti med mladimi, razvili tolerančno in svobodno mišljenje ter povečali stike in izmenjave med mladimi pripadniki različnih kultur in različnim jezikovnim skupinam.

Iz praktičnega vidika bomo to izvedli z javnimi razpravami, kjer bomo obravnavali tematike kot so: multietnični odnosi in večkulturni dialogi; z raziskavo na teritoriju in monitoriranjem oblik organiziranosti v obmejnem prostoru na kulturnem, športnem in rekreacijskem področju. V programu je tudi uresničitev večjezičnega informativnega centra za zbiranje in posredovanje informacije o teritorialni ponudbi zgoraj omenjenih področij. Podatki bi bili naknadno objavljeni na spletni strani, ki bomo sami upravljali. S tem želimo bistveno izboljšati pretok informacij v obmejnem pasu in tudi ovrednotiti stvarnost slovenske narodnostne skupnosti v Gorici.

Projekt predvideva naslednje **splošne cilje**:

1. premagati še obstoječe mentalne pregrade ideološke in narodnostne narave;
 2. ustvariti "skupni prostor": obmejni teritorij, ki ga ne deli več državna meja, temveč mentalne pregrade, ki jih sami postavljamo in gojimo;
 3. premostiti ovire, ki izhajajo iz konceptov, kot so manjšina / večina, center / podeželje. ... itd, še posebno med mladimi;
 4. prispevati k izboljšanju in realizaciji vidnih pobud (kulturnih, športnih, razvedrilnih, literarnih ...) med Italijo in Slovenijo, ki imata skupno zakulisje, bodisi na kulturnem kot na teritorialnem področju; nadgradnja opravljenega dela;
- Projekt se bo izvajal postopoma in v 4 fazah:
1. predstavitev društva in društev, ki sodelujejo v projektu;
 2. analiza načrta in zbiranje podatkov (bodisi na papirju kot na računalniku); arhiviranje materiala, ki bo uporabljen v projektu;
 3. gojenje medsebojnega spoznavanja z institucijami kot so šole, društva, javne ustanove, mediji;
 4. organizacija skupnih srečanj.

ARCI servizio civile Prostovoljna civilna služba

Kaj je prostovoljna civilna služba? Zakaj ste jo izbrali?

Prostovoljna civilna služba je nastala leta 2001 in je posebna oblika civilne angažiranosti za mlade od 18. do 28. leta.

Namenjena je tako fantom kot dekletom in traja eno leto. Mladi imajo možnost, da izberejo projekt na katerem se želijo udeleževati. Projekti, ki jih predložijo razne organizacije, ustanove oz. društva, zaobjemajo različna področja kot so kultura, naravovarstvo, socialna skrb, šport - rekreacija itd. Izbrali smo jo, ker se nam to zdi izvrstna priložnost za nabiranje potrebnih izkušenj in za osebno rast. Nam omogoča, da vsak dan srečamo nove ljudi in

Ali ste plačani za vaše delo?

Ja, za naše delo smo plačani 433 € mesečno. Po pogodbi moramo opraviti 1400 ur dela v roku 12 mesecev.

Kdo sodeluje v sklopu projekta Brezmejno?

Pobudnik projekta Brezmejno / Sconfinatamente je Arci servizio civile – Gorica, pri projektu pa sodelujejo tudi tri organizacije iz Goriške pokrajine in sicer ZSKD, ZŠSDI in UISP (Unione italiana sport per tutti).

Kaj si pričakujete od te izkušnje?

Od te izkušnje si pričakujemo vsepšno osebno, kulturno in formativno rast, ki nam bodo služile za spoznavanje novih realnosti.

da spoznamo druge realnosti našega teritorija. Ima velik pomen za skupnost, ker izboljšuje kakovost življenja v družbi, ščiti interese posameznikov in skupin, ki so ogroženi ter ustvarja možnosti aktivnega delovanja državljanov v družbi.

Katera je razlika med nekdanjim oporečništvom in današnjo civilno službo?

Razlika je, da je bilo oporečništvo obvezno (alternativa obveznemu vojaškemu služenju) in torej namenjeno samo fantom, medtem ko je danes prostovoljna civilna služba, tako kot vojaško služenje, prostovoljno in namenjeno tako fantom kot dekletom.

Kaj sploh delate? Ali bi lahko vozili otroke na treninge? Ali pa čistili sedeže društev?

Projekt je sestavljen iz več aktivnosti oz. pobud. Vsaka aktivnost-pobuda predvideva določene korake. Prostovoljci sodelujejo pri vsakem koraku, ki je potreben da se pobude-dejavnosti projekta odnosno uresničijo.

agenda - agenda - agenda

NATIVITAS 2009

Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju z USCI napoveduje niz božičnih koncertov v okviru zborovske revije Nativitas – Alpe-Jadran:

»Božični napev iz Lonjerja«

Lonjer (TS), Športno kulturni center,

23.12.2009 ob 20.30

Nastopa:
Pevski zbor Tončka Čok, Lonjer (dir. Manuel Purger)

»S pesmijo vam želimo...«

Miljska Stolnica, 10.01.2009 ob 15.30

Nastopata:
DePZ Kraški slavček, Nabrežina (dir. Mirko Ferlan)
Kvartet Nomos (umetniški vodja Aljoša Tavčar)

OTROŠKA GLEDALIŠKA PREDSTAVA

»OLGICA IN MAVRICA«

ZSKD in SSG v sodelovanju s kulturnimi društvi vabijo na ogled otroške pred-

stave Olgica in mavrica (igra Vesna Hrovatin v priredbi in režiji Marka Sosiča):
SKD Tabor - torek, 22.12.2009 ob 16. uri, Opčine-Prosvetni dom
SKD Vigred - torek, 22.12.2009 ob 19. uri, Šempolaj-Štalca
SKD Igo Gruđen - sreda, 23.12.2009 ob 16. uri, Nabrežina-društvena dvorana
KD Briški grič – torek, 29.12.2009 ob 19. uri, Števerjan-Kulturni dom na Bukovju

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,

e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,

e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,

e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,

e-pošta rezija@zskd.org

www.zskd.eu

Delovanje SCGV Komel v predbožičnem obdobju

Na SCGV Emil Komel je bilo dogajanje v zadnjih mesecih zelo živahno. Učenci in učitelji so se poleg rednega pouka udeleževali različnih srečanj, koncertov in tekmovanj, na katerih so se vsakič uspešno predstavili. Odzivali so se na povabila zunanjih ustanov, igrali pa so tudi na domačem odru, na notranjih razrednih in božičnih nastopih. Sedaj se pripravljajo še na osrednji božični koncert, ki bo letos pravo presenečenje.

Božično voščilo

V torek 22. decembra ob 19 uri bodo dijaki in profesorji zaigrali na tradicionalnem božičnem koncertu v veliki dvorani KC Lojze Bratuž. Prikazali bodo delo prvega polletja vseh tečajev, ki jih so-

la ponuja. Zaplesala bo skupina, ki obiskuje balet, nastopili bodo otroci iz predšolske glasbene vzgoje »Do mi sol« in vsi razredi nauka o glasbi. Na posamezne instrumente bodo zaigrali najboljši učenci iz pripravnic, nižje, srednje in višje stopnje. Program bo zaključil šolski orkester pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča. Organizatorji prireditve si želijo, da bi bil tošnji nastop Božično voščilo za starše nepozaben dogodek. Veliko pozornosti so med pripravami posvetili režiji programa in scenografiji. Vse točke bodo vsebinsko povezane, vsaka bo prispevala svoj kosček k celoti, vrhunec bo na koncu, ko bo na oder stopil orkester.

Nastopi in božičnice

V teh dneh so otroci nastopili na manjših božičnicah, kjer ima glasbena šola svoje podružnice. V torek 15. decembra so božično vzdušje prinesli v Devin,

v petek 18. decembra pa so zaigrali v Dobrodo. V ponedeljek 21. decembra se bodo predstavili še v Mirnu, na Plešivem in v Štandrežu.

V celem mesecu decembru so profesorji priredili tudi razredne nastope iz vseh instrumentov, bilo jih je kar 15.

Zunanja srečanja in koncerti

Učenci centra Komel so se v zadnjih mesecih predstavili na številnih prireditvah v Sloveniji in Italiji. Udeležili so se srečanja trobilcev in tolkalcev Zveze primorskih glasbenih šol, ki je potekalo 25. novembra na Glasbeni šoli v Sežani. S trobentama sta nastopili Živa Srebrnič in Elisa Gerolimetto, učenki profesorjev Erika Žerjala in Roberta Caterinija.

Dvajset članski šolski zbor je 2. decembra, pod vodstvom Damijane Čevdek, zapel na otvoritvi razstave Umetniki za Karitas, v KC Lojze Bratuž in 8. decembra na Mali Cecilijanki.

Glasbena šola se je predstavila s komornimi zasedbami na mednarodnem tekmovanju Stipicah v Trstu, kjer so se nastopajoči lepo uvrstili. V duu trobent sta spet nastopili Živa Srebrnič in Elisa Gerolimetto, s harfama pa Claudia Zamparutti in Clelia Furlan, iz razreda Tatiane Donis. Obe zasedbi bosta nastopali tudi na božičnem koncertu 22. decembra.

Na nedeljski matineji, 29. novembra, je prof. Michela De Castro, v knjigarni Libreria editrice goriziana, predstavila otroško knjigo o Mozartu. Na predstavitvi so sodelovali učenci centra Komel, ki so z malo zasedbo, čembalom, harfo, violino in trobento odigrali Mozartovo glasbo.

bo podal božično duhovno misel, po kateri bo možnost za pogovor z udeleženci srečanja. Začetek ob 20.30.

Slovensko prosvetno društvo Mačkolje, v sodelovanju z župnijo, vabi v četrtek, 24. decembra ob 23.15, v župnijsko cerkev Sv. Jerneja Ap. na pevski uvod v Božično skrivnost »V pričakovanju ...«. Nastopa MePZ Mačkolje.

Župnija Sv. Jerneja Ap. in MePZ Sv. Jernej vabita na Koncert božičnih pesmi, ki bo v petek, 25. decembra ob 18.00 v župnijski cerkvi na Opčinah.

Slovensko pastoralno središče vabi na BOŽIČNICO, ki bo na Štefanovo, 26. decembra v cerkvi sv. Antona Novega v Trstu s pričetkom ob 16.00 uri. S petjem sodeluje Združeni zbor ZCPZ.

Msgr. Valentin-Zdravko Birtič: 100 letnica rojstva

Valentin Birtič - Zdravko se je rodil v Ruoncu, nad Podbonescem, 20. decembra 1909. Oče Angel je bil kmet, mama Antonija Sakù pa gospodinja. Šolal se je najprej v domači vasi Ruoncu in nato v Tarčentu. Ker je bil posebno nadarjen je odšel v Videm, kjer je dokončal gimnazijo in teologijo. 23. julija 1933 je postal duhovnik in odšel za kaplana v Rezi-jo do leta 1936, ko je bil premeščen v Mersin pod Matajurjem in tam ostal do leta 1947. Od tega obdobja je pomembno izpostaviti dejstvo, da je ravno g. Birtič rešil vas popolnega uničenja, ko je preprčil nemško komando v Podbonescu o nevarnosti vaščanov pri uboju treh kozakov. Leta 1947 je bil premeščen v Dreko, kjer je ostal do smrti, ki je nastopila 13. avgusta 1994. Med župnikovanjem v Dreki je leta 1966 sodeloval pri ustanovitvi kulturno - verskega lista Dom. Leta 1979 je bil imenovan za kanonika čedajskega kapitlja. Občinski svet v Dreki mu je za svoje življenjsko delo podelil zlato kolajno in pregamentno listino.

Monsinor Valentin-Zdravko Birtič je bil med beneškimi Slovenci še posebno poznan kot pesnik. Pisal je domoljubne pesmi in veliko prigodic. Ob raznih prilikah, predvsem pa pri novih mašah, je rad recital svoje pesmi. Zanj je bilo značilno, da je pri porokah, sredi praznovanja, kar vstal in z močnim glasom in velikim poudarkom deklamiral svoje verzice. Bil je duhovnik in pesnik, ki je v sebi premišljeval in posredoval, kar mu je notranja moč potiskala na dan. Sodeloval je s Tržaškim koledarjem, Koledarjem Goriške Mohorjeve družbe ter s furlanskim koledarjem Stele de Nadal. V slednjem je bi-

Mons. Valentin-Zdravko Birtič

la leta 1968 objavljena v slovenščini in italijanski njegova pesem Božična noč – Notte natalizia.

Monsinorja Birtiča sta skozi življenje spremljali dve besedi: Bog in ljudstvo. Pri obeh je tudi črpal navdih in snov za svoje poezije. Tako v duhovniški službi, kot v poezijah izhaja skrb za Boga, za ljudstvo ter ljubezen do rodne zemlje. Še posebno v priložnostnih poezijah je mons. Birtič želel na poseben način izraziti bližino in sočutje z novomašnikom, hrepenenje po domu, sotrpjenje s svojim ljudstvom in ljubezen do delo podelil zlato kolajno in pregamentno listino. Lepot njenih vasi, mogočnega Matajurja in čiste Nedize. Posebno lepe so prispodobne lipe, kot znamenje slovenstva in koštanja za moč in radodarnost. Bralca pa gotovo gane veselje za novo mašo mladega Benečana in hvaležnost do zlato-mašnika. V pesmih mons. Birtiča, beneški Slovenec vidi in čuti v željo, da bi Benečija ostala in ohranila njene lepote, modrost za pravo življenje, veselje do dobrega in skrb za ohranitev našega jezika, z opozorilom in upanjem, da vera ne sme izginiti.

Danes, ob stoletnici njegovega rojstva, smo Valentinu Birtiču - Zdravku zelo hvaležni.

Bodeža neža glasbeno cveti tudi v božičnem času

Tudi v letošnjem božičnem času bodo ubrani glasovi mladih pevcev DVS Bodeža neža bogatili doživljanje Odrašenikovega rojstva tako pri nas, kot v Sloveniji.

Prvi božični koncert je bil na sporedu v četrtek, 17. decembra v Ljubljani, kjer je DVS Bodeža neža nastopila skupaj z MPZ Veter v Šentjakobski cerkvi.

V naslednjih dveh tednih bo DVS Bodeča neža nastopila še trikrat in sicer:

27. decembra ob 12.30 na Božičnici v cerkvi sv. Lovrenca na Vrhov. Mihaela (po maši). Istega dne bo, skupaj s skupino harf "Girotondo d'arpe" oblikovala božični koncert v cerkvi sv. Jakoba v Škofji Loki. Koncert se bo začel ob 19.00 uri.

7. januarja ob 19.00 uri bosta prav tako DVS Bodeča neža in skupina harf "Girotondo d'arpe" nastopile v cerkvi sv. Evfemije in Tekle v Grčanju pri Trstu.

SCGV Emil Komel: Novo leto 2010 s projektom »MUSICA in«

Z novim letom 2010 bo SCGV Emil Komel, skupaj z Zvezo primorskih glasbenih šol in Mednarodnim centrom za glasbo in umetnost »Arsatelier«, ponudil izpopolnjevalne tečaje instrumentalne glasbe in solopetja, tri seminarje na temo psiho-pedagogike in razpis za štipendije Solo&Orkester za mlade glasbenike iz goriškega čezmejnega prostora.

Tečaji instrumentalne glasbe so namenjeni študentom vseh stopenj in učiteljem. Potekali bodo od 7. do 9. januarja 2010. Kakovost tečajev zagotavljajo docenti Sijavuš Gadžijev, Črtomir Šiškovič, Vasja Legiša in Alessandro Svab. Tečaj solopetja pa bo potekal od 11. do 13. januarja 2010.

Predavanja SCGV Emil Komel bodo obravnavali teme psiho-pedagoške vsebine, ki se pojavljajo pri delu z otroki in mladostniki. Namenjena so učiteljem glasbe in vzgojiteljem. Predavatelji bodo prof. Marina Horak, prof. Alenka Rebu-

la, prof. Riccardo Zadra in prof. Federica Righini.

V organizaciji Arsatelier – Mednarodnega centra za glasbo in umetnost iz Gorice bo razpisan projekt Solo&Orkester, ki daje možnost mladim glasbenikom iz goriškega čezmejnega prostora, da sodelujejo na koncertu z orkestrom Arsatelier. Koncert, pod vodstvom dirigenta Marka Feruglia, bo v petek 26. marca 2010 v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Prijavijo se lahko glasbeniki, rojeni od 1. januarja 1984 do 31. decembra 1992 ali stanujoči v goriški pokrajini in v slovenskem delu goriške regije. Prijave sprejemajo do 30. januarja 2010. Vpis je brezplačen. Avdicije bodo potekale v soboto 20. februarja 2010. Štipendije so omogočene na podlagi pokroviteljstva Fundacije Goriške hranilnice.

Celoten projekt Musica in je objavljen na spletu www.emilkomel.eu.

ZCPZ-Gorica: Božični koncert na Štefanovo 2009

V soboto, 26. decembra, bo v goriški stolni cerkvi koncert pevskih zborov v organizaciji Združenja cerkvenih pevskih zborov – Gorica. Pobudo za te koncerte je dal že v petdesetih letih prof. Mirko Filej, ki je prve takšne nastope tudi sam vodil. Odtlej potekajo redno vsako leto na Štefanovo. Poleg zborov z Goriškega nastopi večkrat še kak zbor s Tržaškega ali iz bližnjih krajev na slovenski strani.

Na letošnjem božičnem koncertu bo nastopilo devet zborov in sicer: Mešani pevski zbor Podgora, Moški pevski zbor Anton Klančič iz Mirna, Pevska skupina Musicum, Fantovski zbor Anton Klančič iz Mirna, Moški pevski zbor Štnaver, Moški pevski zbor Mirko Filej, Mešani pevski zbor Rupa – Peč, Mešani pevski zbor Jazbine – Plešivo in Sprejani pevski zbor Štandrež.

i.nformacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad
tel/fax: 0432 701455
e-mail: slovit@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
tel: 040 370846, fax: 040/633307
e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 538128
e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
fax: 0432037

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 31817
e-mail: zcpz_go@libero.it

gorica

Kulturni center Lojze Bratuž, v sodelovanju z SCGV Emil Komel in ZCPZ-Gorica, prireja danes, 20. decembra ob 17.30 Božični koncert avstrijskega deškega zbora St. Florianer Sängerknaben iz Avstrije, ob spremljavi instrumentalne skupine Collegium Ennsegg (zborovodja Franz Farnberger). Koncert spada v koncertno sezono 2009/2010 in bo v veliki dvorani KC Lojze Bratuž v Gorici.

trst

Društvo slovenskih izobražencev vabi v ponedeljek, 21. decembra v Peterlinovo dvorano na zadnje letošnje srečanje. Gost večera bo novi tržaški škofom mons. Gianpaolo Crepaldi, ki

V Mariboru slovenskega poklicnega gledališča ni bilo vse do konca prve svetovne vojne. Do takrat so tam delale samo amaterske gledališke skupine. Šele v prvi Jugoslaviji so dozoreli pogoji in razmere za slovenski poklicni oder. Zaživel je l. 1920.

BITKA ZANJO IN PROTI NJEJ

Opereta na slovenskih odrih od začetka do danes (2)

LELJA REHAR SANCIN

Slavica Mezgec Kraševac

Štefka Fratnik, pevka

Pavla Udovič, pevka

Mario Šimenc, pevec

Prvi svetovni vojni, pravzaprav še pred njenim koncem, so se gledališka vrata odprla najprej v Trstu. Dramatično društvo je namreč povabilo izkušenega igralca in režiserja Milana Skrbinška, naj prevzame vodstvo gledališča. Takrat je kot mobiliziran nadporočnik služboval pri Vojaškem potovalnem uradu, ki so ga premestili iz Ljubljane v naše mesto. Skrbinšek je vabilo sprejel in takoj odprl dramsko šolo. Na opereto ni niti pomislil, saj je bil njen velik nasprotnik, pa tudi izkušnje zadnjih predvojnih let niso bile naklonjene ponovni uvedbi operete. V Trstu je do požiga Narodnega doma (l. 1920) živela samo drama.

Drugače je bilo v Ljubljani in pozneje tudi v Mariboru. Na repertoar so prišle že pred vojno znane in tudi nove tuje in domače operete. Vedno znova so privabljale občinstvo, ki si je še prav posebno po vojni mori želelo razvedrila. Operete so polnile gledališke blagajne in s tem pomagale vzdrževati opero in dramo. To potrjujejo pričevanja takratnih gledališčinikov, med njimi tudi nekdanje tržaške pevke Štefke Lepuša, pozneje poročene Polič, ki je bila med obema vojnama dolga leta

nesporna primadona ljubljanske operete. Kljub velikemu uspehu, ali morda prav zaradi njega, je imela opereta v Sloveniji veliko nasprotnikov tudi v gledaliških in glasbenih krogih. Da brez operete tudi drame in opere ne bo, so vedela vsa vodstva gledališč, saj so bila finančno odvisna od njih. O tem sem se pred leti v Ljubljani pogovarjala s Poličevo.

V Mariboru slovenskega poklicnega gledališča ni bilo vse do konca prve svetovne vojne. Do takrat so tam delale samo amaterske gledališke skupine. Šele v prvi Jugoslaviji so dozoreli pogoji in razmere za slovenski poklicni oder. Zaživel je l. 1920. Skupaj z dramami in komedijami je takoj prišla na oder tudi opereta. Od maja 1920 do aprila 1941 so uprizorili 37 oper in 65 operet. Opero so morali zaradi prevelikih stroškov po osmih sezonah skorajda opustiti, zaživela je le še občasno. Tako je s sezono 1928/29 postala opereta glavno glasbeno torišče mariborskega gledališča. Zanimivo je, da je prišla tudi v Mariboru l. 1920 prva na oder priljubljena Mam'zelle Nitouche, kateri so sledile mnoge že znane operete.

Po besedah dr. Brenčiča, ki je celih 19 let vodil gledališče, je bila opereta »nujno zlo«, mnogo bolj je bil na-

klonjen operi. Drugačnega mnenja sta bila dolgoletna člana tega gledališča, Danilo Gorinšek in Pavel Rasberger. Gorinšek je v svojih spominih (Dokumenti SGFM 1980) zapisal, »da obstajajo tudi umetniško visoko vredne operete, ki vsaj po glasbeni plati nič ne zaostajajo za lažjimi komičnimi operami in so včasih še bolj zahtevne od njih.« Besedila so res včasih banalna, včasih pa sentimentalna ali sladkobna, je še dodal. Upravnik Brenčič je bil celo prepričan, da je bila mariborska opereta v njegovih časih verjetno najboljša v vsej Jugoslaviji. V Mariboru so namreč v operetah nastopali angažirani pevci in dramski igralci, tudi prvaki. Spominjam se, da so takrat v operetah peli tudi Vladimir Skrbinšek, Maks Furijan, Pavle Kovič in naši povojni igralci Ema Starc, Rado Nakrst in Ljudevid Crnobori.

Med pevkami so v Mariboru med obema vojnama blesteli sopranistke Slavica Mezgec, Štefka Fratnik, Pavla Udovič in zelo priljubljena operetna subreta Elza Barbič, poleg teh pa še tenorist Belizar Sancin in baritonist Karlo Kamuščič, vsi iz Trsta. Tam je takoj po vojni začel svojo pevsko kariero tudi tenorist Mario Šimenc iz Gorice.

Nekaj let pred drugo vojno je Danilo Gorinšek napisal libreto za opere-

to Vse za šalo, uglasbil jo je Čeh Josip Jirasek. Uprizorili so jo kar triindvajsetkrat. Premiera je bila 25. decembra 1938. Kritike so bile odlične. Poleg te, ki je izšla v nemškem Mariborer Zeitung, navaja dr. Henrik Neubauer v svoji knjigi Opereta v Sloveniji bolj kritično oceno s podpisom - r (Radivoj Rehar). Tam beremo tudi: »Glavno komično vlogo Jurija Revna je odigral z velikim uspehom libretist g. Gorinšek sam in vzbujal salve smeha. Ni mu pa mogoče odpustiti v zadnjem dejanju tiste joklske obleke, ki ne spada na slovenski oder in še manj na Gorenjsko...Proti temu moramo odločno protestirati in želimo, da pri nadaljnjih reprizah ta nestvor izgine!« K temu je dr. Neubauer pripisal svojo opombo: »neverjetno, kakšen diktat časopisnega kritika«. Ocena se končuje zelo pohvalno.

Te operete se zelo dobro spominjam in tudi tiste »joklske« obleke, ki je, zdi se mi, res izginila z odra. Šlo je za obleko, ki so jo v Mariboru nosili kot nekakšno uniformo Nemci in nemčurji. Za slovenski del Maribora je pomenila izzivanje. Bele nogavice, ki so spadale zraven, so naši dijaki in študentje poskrpili s črni tušem, če se jim je le posrečilo zasačiti izzivača. Takih dijaških junaštev se je prav dobro še do svojih zadnjih dni spominjal dr. Mitja Bitežnik, ki je takrat z družino živel v Mariboru. Kdor ne pozna predvojnega Maribora, seveda ne more vedeti, zakaj je bila zapisana tista kritika.

Iz zadnjih let pred nemško zasedbo Maribora se spominjam še ene zanimivosti. Med odmorom so spustili glavni zastor in nanj so projicirali besedila najbolj znanih melodij. Zaigral je orkester in dirigent Lojze Hercog se je obrnil proti občinstvu in dirigiral kuplete in šlagerje. Prvi smo se oglasili dijaki, za nami pa vsa dvorana. Čez nekaj dni so po vseh mariborskih ulicah zvižgali in prepevali te melodije, in fantje so z njimi osvajali dekleta. Teksti so bili vedno slovenski. Po Mariboru so v tistih letih v zasebnih družbah krožili tudi šlagerji iz nemških glasbenih filmov, vendar jih na ulicah ni bilo slišati. Pa še eno posebnost je imel Maribor. Na silvestrovo je bilo po opereti o polnoči žrebanje. Srečni izžrebanec je na odru prejel živega odojka z rožnato pentljo okoli vratu. Tisti večer so dvorano do zadnjega kotička napolnili predvsem tovarniške delavke in delavci.

Gorinšek je v svojih spominih napisal, da so mnogokrat operete uprizarjali pred Ljubljano, in zato so morali veliko del šele prevajati. Zadnjih 13 let sta skoraj vse še neprevedene operete prevajala on in Razberger, igralec, pevec, režiser in tudi avtor štirih operet. V knjižnici Mestnega gledališča v Lj. so l. 1965, prav takrat, ko so proti opereti uprizarjali pravo bitko, izšli njegovi Spomini, v katerih je zapisal: »Danes se pri nas zavrača opereta kot dozdnevno manj vredno glasbeno delo, vendar klasična opereta po krivici. Ta je in bo ostala umetnina, vredna največjih pevcev in dirigentov.« (str. 184)

Opereta je imela že takrat tudi v slovenskih gledaliških krogih ostre nasprotnike. Režiser Milan Skrbinšek npr. v povojnem Mariboru že v sezoni 1920/21 ni zasedel in dramah svoje najboljše tržaške učenke Slavice Mezgec, ker ji je zameril, da je pela v operetah. Ko se je nekaj časa govorilo, da bo prevzel vodstvo gledališča, je odločno povedal, da pod njegovo taktiriko operet v Mariboru ne bo. Velik nasprotnik operete je bil tudi Rojančan baritonist Robert Primožič. V Gled. listu (Opera Lj. 1943/44 št. 8) je zapisal takratni direktor Opere Vilko Ukmar, da je bil Primožič po generalki neke operete, ko so v vodstveni sobi delali načrte za bodoče delo, nenavadno tih. Ko ga je nekdo vprašal zakaj molči, je dejal: »Tako tesno mi je in hudo. Toliko je resne in globoke operne umetnosti, mi pa tratimo čas s takimi operetami.« In je odšel. Bil je samo nekaj ur pred njegovo tragično smrtjo l. 1943, ko ga je na eni izmed ljubljanskih ulic ustrelil pijan nemški vojak.

Drugi dirigenti in režiserji so bili sicer opereti naklonjeni, vendar so bolj cenili opero. Vsa desetletja med obema vojnama se je, posebno v Ljubljani, bila tiha bitka za opereto in proti njej. Njeni nasprotniki so ji očitali plehkost in neresnost ter ji odrekli vsakršno umetniško vrednost. Z vso vnemo so si prizadevali, da bi jo izrinili s slovenskih

poklicnih odrov. Prikrita bitka se je nadaljevala, dokler se niso poleteli l. 1945 operetam za več desetletij zaprla vrata vseh slovenskih poklicnih odrov.

Danes imamo o tem in o opereti (predvsem slovenski) dragoceno raziskavo v prej omenjeni knjigi dr. Henrika Neubauerja Opereta v Sloveniji, Zgodovinski pregled ((Glasbena matica, Lj.2008). V njej je tudi daljše poglavje »Izgon operete s slovenskih poklicnih odrov.« Zanimiv je podatek, da so kmalu po zadnji vojni »vse arhivsko gradivo - partiture, klavirske izvlečke, posamezne pevske in instrumentalne glasove ter besedila operet morali iz ljubljanske Opere nemudoma izločiti. Poln kamion je v šestnajstih velikih paketih odpeljal notno gradivo za 18 operet in spevoiger slovenskih ter gradivo za 132 operet tujih skladateljev.« Dolgo ni nihče vedel, kje je vse to. Dr. Borut Loparnik, vodja glasbene zbirke Narodne in univerzitetne knjižnice, je šele okrog leta 1989 izvedel, da so vse operetno gradivo odpeljali v Trst, na sedež Glasbene matice, kjer je obležalo na podstrešju. Kaj vse so odpeljali, je bilo mogoče ugotoviti šele ob vrnitvi v Ljubljano leta 1991. Dr. Neubauer se spominja, da je bilo takrat zadovoljstvo obojestransko, v NUKu in v Trstu.

Z izvozom vsega, kar je dišalo po opereti, je bilo dolgo popolnoma nemogoče, da bi kdor koli pomislil na obnovo operete. Ali so zatrli opereto po naročilu tedanjega ministra za prosveto dr. Ferda Kozaka ali koga drugega, najbrž ne bo mogoče ugotoviti, meni dr. Neubauer. Iz tistih časov se spominjam ostrih debat o neumestnosti uprizarjanja operet. Marksistično usmerjeni izobraženci in tudi gledališčniki so trdili, da opereta samo poneumlja ljudstvo, ki potrebuje v današnjih časih resno glasbeno vzgojo, saj se delovni človek zaveda plehkosti operet, ki so bile vedno namenjene vsega presitemu meščanstvu. Delavstvu je treba le pravilno prikazati vso zlaganost neresničnega življenja, ki ga opevajo operete.

Tudi sama sem se s tem strinjala in zviška gledala na operetne pevce, tudi na svojega poznejšega moža Modesta Sancina, ki na odru »pleše in poje same neumnosti.« Medtem pa so medvojne najstnice po predstavah oprezale okoli gledališča, da bi dobile od pevcev fotografijo ali vsaj avtogram. In spominjam se, da sem se nekaj let prej v Mariboru topila v solzah pri Vijolici z Montmartra, v kateri je kot gostja nastopala Erika Druzovič. V tistih prvih povojnih časih pa smo mnogi res mislili, da bomo spremenili svet in s pocieni sindikalnimi predstavami prevzgojili delavce, ki so preutrujeni le s težavo vzdržali do konca predstav, marsikdo je celo zadremal. Ti že skoraj pozabljeni spomini so mi priklicali še druge iz prvih povojnih mesecev.

Takrat se je namreč mnogo govorilo o Trstu in o vsem, kar bo treba tam postaviti na noge. Kdo se danes še spominja, če se sploh kdo, da je bila poleg drame sprva v Trstu v načrtu opera in tudi opereta, »saj tukajšnji človek potrebuje po dolgoletni fašistični mori, ko je bila slovenščina prepovedana, tudi razvedrilo«. Polovica ljubljanskih igralcev in pevcev si je želela v Trst. Med prvimi sta bila tudi Ksenija Vidali in Dimitrij Žebre, ki sta prišla leto pozneje, ona v Milan, on pa na tržaški Radio. Ko je Modest Sancin, ki so mu naročili, naj sestavi tržaški ansambel, prinesel ministru Kozaku prvi seznam, ga je ta pogledal, vzel svinčnik in energično prekrizal vsa imena ter dodal: »Tako, zdaj pa začni znova!« Na novem seznamu marsikoga ni bilo več, ostala pa je vrsta Primorcev, med njimi tudi Elza Barbičeva in Belizar Sancin, operetna pevka, ki sta še vedno upala, da bosta v Trstu lahko nadaljevala svojo pevsko kariero, tako tudi Belizarjeva žena Angelca.

Medtem so se načrti iz dneva v dan spreminjali. Ko je prišel v Ljubljano Ferdo Delak, da bi v Trstu prevzel vodstvo gledališča, so ga tam celo zadržali, češ, da gledališča v Trstu ne bo. O tem je ohranjeno njegovo pismo. Potrebne so bile intervencije iz Trsta, da je l. avgusta le prišel in prevzel vodstvo gledališča. Ansambel je bil v glavnem že sestavljen, in v njem tudi Barbičeva in Belizar Sancin, ki sta pod silo razmer za več let pristala v drami, saj operete tudi v Sloveniji ni bilo več. Ko je l. 1957 le zaživela v Trstu, sta bila oba že štiri leta v Sloveniji.

(se nadaljuje)

Pred tridesetimi leti, decembra 1979, je sovjetska vojska, ki je bila tedaj še svetovna vojaška velesila, vdrla v Afganistan. Po desetih letih se je Moskva morala umakniti in priznati poraz. Toda Afganistana to ni rešilo pred novimi spopadi in vojnami, ki trajajo še danes.

PRED TRIDESETIMI LETI

Nekdanja sovjetska invazija Afganistana

uvod v krvavo zgodbo

KATJA KJUĐER

Afganistan je država, ki jo sestavlja mozaik različnih narodov, jezikov, kultur, verskih ločin in običajev. Stoletja so njegova ljudstva živela in večinoma še danes živijo po togih, srednjeveških, plemenskih in verskih določilih, za katere je zvestoba družini oziroma klanu pomembnejša od napredka in demokracije. 80 odstotkov prebivalcev Afganistana je bilo na pragu tretjega tisočletja nepismenih.

Durandova črta

Leta 1893 so Angleži, ne ozirajoč se na ljudstva, ki so tam živela, potegnili mejo med svojim imperijem v Indiji in afganskim kraljestvom na severu. Nastala je tako imenovana Durandova črta, ki je Paštune razdelila na dva dela. Ko sta leta 1947 na razvalinah britanske kolonije vzniknili novi državi: Indija in Pakistan, je problem meje med novonastalo muslimansko državo na jugu in Afganistanom udaril na dan. Šah Mahmud je zahteval, naj se ozemlje, kjer živijo Paštuni, vrne Afganistanu ali pa vsaj, naj se temu ljudstvu v Pakistanu prizna samoodločbo. Nič takega se ni zgodilo, posledice pa so bile takoj vidne v mednarodni politiki: Indija in Sovjetska zveza (SZ) sta podprli Kabul.

Danes v Afganistanu nobena etnična skupnost, razen določenega dela Paštunov (ostali se namreč potegujejo za neodvisni Paštunistan), ne teži k temu, da bi se afganska oblast na račun Pakistana razširila vse do Inda, saj bi združitev kakih dvanajstih milijonov pakistanskih Paštunov s šestimi milijoni afganskih porušila etnično ravnotežje v Afganistanu in bi tam živeče Tadžike, Hazare, Uzbeke, Nuristance, Baluče, Kirgize, Turkmence, Pamirce in Ajmake potisnila na raven manjšin.

Princ Davud 1953-1963

S princem Davudom, kraljevim bratrancem in predsednikom vlade, se leta 1953 za Afganistan začne obdobje laičnega nacionalizma. Princ je že takoj na začetku zahteval od Pakistana izročitev paštunskih ozemelj in ni slučaj, da je Pakistan v tem času postal član proameriških sporazumov o ozemeljski varnosti (Centa - Central Treaty Organization in Seata - South-East Asia Treaty Organization), s katerima so ZDA hotele omejiti sovjetski vpliv v Aziji. Pakistan je severno ameriška „dobrotnica“ takoj založila z orožjem. Sedaj se je tudi Afganistan obrnil na ZDA in jih prosil za vojaško pomoč, ostal pa je praznih rok. Tako je januarja 1955 sprejel sovjetsko orožje in vojaške svetovalce, ki jih je poslala Moskva. Odslej se je za Afganistan začelo drsenje v sovjetsko vplivno sfero. Sovjeti so si v Afganistanu takoj privahali rokave in začeli asfaltirati ceste, graditi bolnišnice, šole, elektrarne in mostove.

Medtem se je Afganistan priključil gibanju neuvrščenih in gospodarski napredek v tej državi je „predramil“ ZDA, ki so leta 1956 ponudile pomoč v okviru programa a dollar for every ruble (dolar za vsak rubelj). Bilo je prepozno: Sovjeti so se že vrinili v vodstvo države.

Komunistična partija Afganistana

Takoj po ustanovitvi, januarja 1965, se je prosovjetska Komunistična partija Afganistana, katere člani so bili v glavnem Paštuni, razdelila na dve struji: Khalq (Ljudstvo) in Parcham (Zastava).

Prvi so pripadali plemenu Ghilzai, bili so za odpravo monarhije, ki je bila sim-

bol moči zasovraženega plemena Durrani, ki je Afganistanu vladalo od leta 1747, Voditelja sta bila Taraki in Amin.

V struji Parcham so bili zastopani levičarski intelektualci paštunske elite, ki so pripadali plemenu Durrani. Podpirali so sodelovanje z monarhijo in bili naklonjeni postopnim spremembam v državi na poti marksizma in leninizma. Med voditelji je bil Karmal.

Laični pripadniki drugih etničnih skupin, ki so se na kabulski univerzi, afganskemu središču intelektualnega in političnega življenja, navzeli komunističnih idej, pa so se približali Kitajski, ki je po pretrganju stikov s SZ, podpirala Pakistan.

Edino opozicijsko silo marksističnim partijam so v Afganistanu predstavljali islamisti – pripadniki islamske skrajne desnice.

Republika in njeni državni udari

Z državnim udarom je bila julija 1973 v Afganistanu proglašena republika, ki ji je predsedoval princ Davud. Spomladi naslednjega leta so bili aretirani najvidnejši islamistični aktivisti, ostali pa so se zatekli v Pakistan, v mesto Peshawar.

Za Pakistan je postalo islamistično gibanje edina afganska sila, ki bi bila zmožna kljubovati Davudovemu nacionalizmu in sovjetskemu vplivu. Zato je leta 1975 podprl v Afganistanu upor, ki so ga zanetili islamski skrajneži. Propad vstaje je v Pakistanu sprožila razcep afganske islamističnega gibanja na več frakcij.

Aprila 1978 je z novim državnim udarom prišla na oblast vlada predsednika Tarakija, katere namen je bil izvesti agrarno reformo, ločiti vero od države, uzakoniti sindikate in spodbuditi emancipacijo žensk.

V afganskih hribih so se začeli organizirati mudžahidi (islamski borci), ki so se zavzemali za ohranitev fevdalnih odnosov, ženske podrejenosti in vseh ostalih verskih prepisov.

Na začetku decembra 1978 je vlada v Kabulu podpisala s SZ pogodbo o prijateljstvu, dobrem sosedstvu in sodelovanju, ki je predvidevala pomoč v primeru napada iz tujine. V naslednjih mesecih je v deželi število sovjetskih vojaških svetovalcev naraslo na 4000 oseb, ki so počasi prevzemale pomembnejše položaje v afganski vojski.

Napadi mudžahidov, ki so se začeli v začetku leta 1979, so do aprila zajeli že skoraj polovico afganskega ozemlja. Taraki je zaprosil Sovjete, naj pošljejo njihovo pehoto, da bi afganskim vojakom pomagala zatreti upornike. V avgustu je začela afganska vojska razpadati, vojaki so se z orožjem vred vračali domov oziroma se pridružili upornikom.

Septembra 1979 je v Afganistanu prišlo do novega državnega udara, v katerem je bil ubit Taraki, in oblast je prevzela nova vlada s predsednikom Aminom na čelu. Ne da bi upošteval tradicijo, je Amin hotel izpeljati družbene reforme. Za časa njegove oblasti je mnogo ljudi izginilo. Moski njegovo početje ni bilo pogodu. Zato se je SZ začela dogovarjati z nasprotniki afganske vlade, Karmalom in njegovimi privrženci, ki so bili takrat v političnem izgnanstvu v vzhodni Evropi. Konec septembra 1979 je bil Amin ubit in v Kabulu je bila postavljena nova vlada, ki ji je predsednikoval Karmal.

Afganski komunisti so se od aprila 1978 vse do decembra 1979 brez usmiljenja pobijali tudi med sabo, njihove vlade so bile polne spletk, nepotizma in korupcij. Prosovjetski Paštuni so se znesli nad maoističnimi intelektualci, ki so bili iz vrst ostalih afganskih narodnosti, naklonjeni Kitajski. V različnih pokolih je v tem obdobju izgubilo življenje 27 tisoč ljudi, med temi je bila tudi večina islamističnih zapornikov.

Sovjetska invazija

Medtem je Iran pretresla revolucija, ki je januarja 1979 zrušila šaha, ameriškega varovanca na Srednjem vzhodu, in vzpostavila islamsko republiko. Sedaj so ZDA poleg vojaških baz v tej deželi izgubile tudi cel sistem vohunskih elektronskih postojank, preko katerih so vzdolž meje med Iranom in SZ nadzorovale svojo tekmo.

Do decembra 1979 se je afganska vojska zaradi dezertstva od prvotnih 80 tisoč mož zmanjšala na 30 tisoč vojakov. To je bil alarmni zvonec za SZ, ki je odločila, da izvede vojaško intervencijo v bran Karmalove vlade, ki ni bila več sposobna kljubovati islamskim upornikom. V prepričanju, da Carterjeva administracija ne bo posegla v državo, ki jo je uradno smatrala za nevtralno, je med 25. in 27. decembrom z zračnim mostom pripeljala svoje vojake v Kabul, istočasno pa so na afganska tla vstopile sovjetske motorizirane divizije s severa. Vse pa opravičila s pogodbo o prijateljstvu in sodelovanju, ki jo je z Afganistanom podpisala dve leti pred tem.

Varnostni svet OZN je obravnaval problem na začetku januarja 1980 in zahteval takojšen in brezpogojen umik vseh tujih sil iz Afganistana. Osnutek je bil zavrnjen zaradi veta SZ.

Odpor mudžahidov se je v Afganistanu okrepil. Šest večjih odporiških skupin se je združilo v Islamsko zvezo za osvoboditev Afganistana, v kateri sta se nacionalizem in islamizem zlila v afgansko odporništvo.

Pomoč borcem za svobodo

Januarja 1981 je nova ameriška administracija še ojačila vojaško zavezništvo s Pakistanom, na ozemlje katerega so se zatekali, organizirali in urili mudžahidi, ki jih je ameriški predsednik Reagan imenoval „borci za svobodo“. CIA jim je nudila ameriške, egiptovske, kitajske in iranske vojaške inštruktorje. Arabske države, še zlasti Saudska Arabija, pa so jih zalagali s potrebnim denarjem. Tajna pakistanska služba je bila nato zadolžena, da je orožje razdelila med bojavnike. Iran je podpiral etnične skupnosti, ki so nasprotovale tako Sovjetom kot Paštunom.

Poveljnik saudske tajne službe je izbral Osama Bin Ladna za vodjo „arabske brigade“. Ta je v 35 državah osnoval središča, kjer so se prijavljali prostovoljci za „sveto vojno“ v Afganistanu. V samih ZDA je bilo kar trideset takih uradov, ki so leta 1989 postala baza za organizacijo Al Qaeda. Mudžahidom se je pridružilo od 15 do 30 tisoč tujih borcev. Mnogi med njimi so

se urili v vojaških vežbališčih v Sudanu, Somali in na Filipinih.

Tako kot mnogi drugi varovanci Cie, so se uporniki krili tudi z denarjem, ki je prihajal od prodaje heroina. Vodje mudžahidov so v Afganistanu osebno nadzorovale ogromna polja vrtnega maka, iz katerega se pridobiva heroin. Mule oziroma tovornjaki, s katerimi je bilo za gverilce pripeljano orožje v Afganistan, so nazaj gredle v Pakistan prevažali opij v številne delavnice, ki so vzniknile vzdolž meje, kjer je bil nato s pomočjo pakistanske vojske predelan v heroin, s katerim je bilo založeno ameriško in evropsko tržišče.

Nadžibulah

Leta 1986 je v Kabulu nastopil novi predsednik Nadžibulah, ki ga je podpirala SZ in z njim nova afganska ustava. V njej je poprejšnjo socialistično retoriko zamenjala islamska. V svojem nastopnem govoru je izjavil: „To ni socialistična in revolucionarna država, ne želimo zgraditi komunistične družbe“. Tako kot svoj predhodnik, je tudi Nadžibulah s pomočjo SZ skušal izboljšati razmere v državi. Po vaseh je bila napeljana elektrika, postavljene so bile zdravniške ambulante, sprejeti so bili ukrepi za agrarno reformo, začelo se je opismenjevanje ljudi in izpušeni so bili mnogi zaporniki, ki so bili po krivem zaprti. Medtem pa se je vojna nadaljevala.

Odprta rana

Februarja 1986 je novi sovjetski predsednik Gorbačov označil Afganistan kot odprto rano, ki ni žela zaželenih uspehov, še več, v domovino so se začela vračati čedalje številnejša trupla sovjetskih vojakov.

SZ je na fronto v glavnem pošiljala nabornike namesto oficirskih elit in profesionalnih vojakov, kar je v nasprotju z logiko vojaškega posega kolonialnega tipa, kar je sovjetska intervencija v Afganistanu v resnici bila.

Kolonialna vojna, taka ki je za javno mnenje znosna, mora biti kratka, z maloštevilnimi žrtvami med oficirskimi enotami, padli zavezniki – domači vojaki – pa tako in tako niso pomembni, saj so v taki vojni v resnici le topovska hrana. Ko pa se vojna podaljša in morajo biti na fronto v tužno odposlani naborniki, katerih trupla se nato vračajo in krstah, začne javno mnenje protestirati.

Ruski naborniki so umirali, da obratno Kabul, ker ni bilo več nobene afganske vojske, ki bi bila pripravljena umreti na njihovem mestu.

Poraz

Po večletnih pogajanjih v OZN je bil aprila 1988 podpisan sporazum, s katerim se je SZ obvezala, da bo do 15. februarja 1989 umaknila svojo vojsko iz Afganistana.

Maja je Moskva priznala poraz. Umrlo je 13.310 sovjetskih vojakov in skoraj 36 tisoč je bilo ranjenih na skupno 620 tisoč mož, ki je služilo v tej deželi. V desetletni vojni je izgubilo življenje en milijon Afgancev, mnogi tudi zaradi lakote, ranjenih in pohabljenih je bilo tri milijone in več kot pet milijonov beguncev, to je dobra tretjina celotnega afganskega prebivalstva, se je zatekla v sosednji državi: približno 3 milijona Paštunov v Pakistan, 2 milijona predvsem Tadžikov, Uzbekov in šitskih Hazarov pa v Iran, kjer so mnogi dobili celo zaposlitev, saj so bili Iranci na fronti, v vojni z Irakom, ki se je začela septembra 1980.

15. februarja 1989 je zadnji sovjetski vojak zapustil afganska tla preko „Mostu prijateljstva“, ki je povezoval sovjetski Uzbekistan z Afganistanom.

Gorbačov je pritiskal na ZDA, da bi podprle prepoved uvoza orožja v Afganistan in da bi prišlo do premirja med kabulsko vlado in uporniki. Obja predloga je nova ameriška administracija z Bushem na čelu odklonila.

Nadžibulahova vlada je padla leta 1992, dobili so mudžahidi, ki so se sedaj začeli klati med sabo. Leta 1996 so oblast v Afganistanu dobili Talibani. Na tisoče islamskih bojnikov, ki so se v osemdesetih letih v Afganistanu borili proti SZ, so bili v devetdesetih vpleteni v različne vojne: v Bosni, Alžiriji, Somali, na Kosovu in Filipinih.

Na pragu tretjega tisočletja je Afganistan postal valilnik islamskega fundamentalizma, od borcev za svobodo so v očeh ZDA mudžahidi postali teroristi in Sovjetska invazija je bila samo uvod v krvavo zgodbo, ki v Afganistanu še danes krvavi in ji ni videti konca.

SMUČARSKI TEKNI - Svetovni pokal na Rogli

Snega na tone, -16 stopinj, močan veter ...

V sprintu zmagi na Norveško, Petra Majdič na tretjem mestu

Petra Majdič v finalu zasedla »le« tretje mesto

KROMA

ZREČE - Rogla se je še pred desetimi dnevi ubadala s pomanjkanjem snega in previsokimi temperaturami, včeraj pa se je to slovensko zimsko smučarsko središče na prvi tekni svetovnega pokala v smučarskih teh predstavilo v povsem drugačni luči. Snega na tone, temperature 16 stopinj pod lediščem in še nižje, močan veter ...

V zahtevnih razmerah, pravi sibirski pravljici, sta zmagi v obeh konkurencah odšli na Norveško, zmagala sta Petter Northug in Marit Bjørgen. Slovenka Petra Majdič je na Rogli upravičeno pričakovala visoko uvrstitev, proga ji je bila namreč s tremi vzponi, zadnjim celo v ciljno ravnino, pisana na kožo. V danih razmerah, na progo je vsekoli naletaval sneg in povzročal dodatno trenje ter s tem zahtevnejše pogoje, se je Majdičeva dobro znašla. V kvalifikacijah s šestim časom in nato v četrtfinalu in polfinalu je odtekla zgolj toliko, da je bilo dovolj za napredovanje.

Vseskozi je nadzorovala ostale tekme in se suvereno uvrstila med najboljših šest.

Finale je bil zgodba zase. Veter se je še okrepil, sneženje prav tako. Majdičeva je začela nekoliko slabše, tekla na začetku na četrtem mestu, nato pa na vzponu padla na zadnje šesto. »Tekmice so

me zrinile povsem na stran, tako da sem padla na zadnje mesto. Tudi zato sem potem morala nekaj časa teči v svoji progi, da sem pridobila kakšno mesto, saj sem se zavedala, da se z zadnje pozicije ne bom mogla boriti za vrh,« je dejala Majdičeva. Tudi spusti so bili nevarni, saj je zasnežena proga zelo nepredvidljiva.

»Če katera pred tabo pade, te lahko hitro potegne zraven in potem se lahko za dobro uvrstitev obrišeš pod nosom. Tudi zato sem bila previdnejša.

Napadla sem na zadnjem klancu, tam je bilo moči še dovolj, da sem se prebila na tretje mesto, s čimer sem v teh zahtevnih razmerah vsekakor zadovoljna,« je na novinarski konferenci po tekmi še povedala Majdičeva, ki bo danes startala na novo dobro uvrstitev: »Želje so vedno visoke, je pa res, da dekleta ne znamo taktizirati. 15 kilometrov s skupinskim startom je tako nepredvidljiva tekma, da se ne da ničesar napovedovati.

Kowalczykova je tako močna, da lahko sprinta tudi od starta do cilja, vsekakor pa bo v skupini nekaj mladih, ki bodo prav tako hotele biti vsaj kakšen kilometer v ospredju. Danes sem naredila veliko delo, tako da bom jutri na tekmo šla povsem sproščeno,« je povedala Majdičeva.

ALPSKO SMUČANJE V Val Gardeni je zmagal Kanadčan

VAL GARDENA - Drugo smučarsko zmago v svetovnem pokalu je vpisal 25-letni Manuel Osborne-Paradis iz olimpijskega Vancouvra, ki je bil lani na tej isti progi tretji. Kanadčan je v cilju za 25 stotink prehitel Ambrosija Hoffmanna, ki je s tretjim mestom osvojil prve stopničke v sezoni. Vmes se je med prve tri pred Švicarja vrnil Avstrijec Mario Scheiber (+0,13) s prvimi stopničkami po poškodbi mara lani. Švicar je tretje mesto delil s Francozom, povratnikom po poškodbi Johanom Clareyjem, ki je osvojil svoje prve stopničke v svetovnem pokalu. Lanski zmagovalc smuka v Val Gardeni avstrijski smučar Michael Walchhofer je bil peti (+0,48), Američan Bode Miller, ki je lani ta smuk končal na drugem mestu, pa je tokrat zasedel deveto mesto z zaostankom 0,77. Švicar Didier Cuche je po treh smukih ohranil vodstvo v skupnem smučarskem seštevku svetovnega pokala. Medtem ko je na smuku v Lake Louisu zmagal, v Beaver Creeku pa je bil drugi, je tokrat ostal brez stopničk na desetem mestu, z zaostankom 0,85 za zmagovalcem. Na progo je šel kljub zlomljenemu rebbru.

Tokratno tekmo so zelo krojile vremenske razmere, saj so se nekateri od prvokategornikov morali boriti proti vetru v prsi. Tekmo sta zaradi poškodbe izpustila Italijan Werner Heel in Slovenec Andrej Jerman. Andrej Šporn (+0,93) je bil 13., kar je njegova deveta uvrstitev v petnajsterico v svetovnem pokalu.

Smučarska karavana svetovnega pokala se zdaj seli v Alta Badio, kjer sta na smučarskem koledarju tehnični disciplini, najprej današnji veleslalom in nato jutri še slalom.

Ženski smuk v Val d'Iseru je bil odpovedan zaradi premočnega vetra in megle.

ZSŠDI - Ob finančni krizi

V manjšini bi morali bolj poglobljeno razpravljati o tem, kako naprej

Na zadnji seji izvršnega odbora Združenja slovenskih športnih društev v Italiji so izrazili veliko zaskrbljenost nad nastajajočimi razmerami v naši organizirani družbi, kjer prihaja čedalje bolj izrazito na dan, da bo vsa naša dejavnost, spričo grozečemu kleščanju finančnih sredstev, v bodoče zelo osiromašena, piše v tiskovnem sporočilu ZSŠDI.

Skorajda protislovno izpade analiza doseženih rezultatov v letu, od katerega se poslavljamo, saj so naša društva ponovno segla z nekaterimi svojimi predstavniki v sam svetovni in evropski vrh, veliko pa lahko beležimo tudi izjemnih uveljavitev v državnem in deželnem merilu, da o pokrajinskih uspehih niti ne govorimo. In vendar visi nad vsem tem široko razpredenem delovanju in uspehi kot Damoklejev meč nevarnost, da vsa ta aktivnost zastane. ZSŠDI je skozi vsa leta svojega obstoja zelo pazila na razpoložljiva sredstva, jih skrbno upravljala in ni nikoli naši družbi ustvarjala problemov s kakimi nepredvidenimi primanjkljaji. Tega načela se trdno drži tudi danes, saj je v svojih programih že zamrznilo celo vrsto prispevkov, kot npr. prispevke iz sklopa za uspešnost, zato da bi obržala bilanco v pozitivnem ravnovesju. Skrbi nastajajo ob pogledu na naslednje leto. ZSŠDI je namreč v zadnjih desetletjih kakovostno zelo zraslo in se prelilo v kvaliteten servis, ki je na voljo vsem svojim članicam in deluje danes kot utečen stroj. Društva se lahko na urade ZSŠDI obračajo – in to tudi delajo – ob vsakem trenutku in vedno dobijo točne odgovore, ki so povezani z upravnimi in davčnimi obveznostmi, ki so včasih za odbornike naših društev, ki so predvsem veliki zaposlenjaki in se društvu predajajo s prostovoljnim delom, težko rešljiva uganika. Izvršni odbor si težko predstavlja, da bi že itak skromni profesionalni kader, s katerim razpolaga, lahko krčili. Taka hipoteza bi predstavljala smrtni udarec naši organiziranosti, krčenje prispevkov pa bi pomenilo dvig rok v

znak vdaje prav pri delu z najbolj delikatno plastjo naše manjšine, t.j. delu z mladimi.

Športno udejstvovanje je instrument s pomočjo katerega privabljam v slovenski krog našo mladino, ki se tudi danes vsem iniciativam, ki prihajajo s športnega področja, odziva masovno in z velikim navdušenjem. Zato šport ni samo domena našega tako zvanega športnega sveta in ZSŠDI-ja, ampak mora biti kot delovanje vpleten v vse strukture naše manjšinske organiziranosti in potrebuje podporo in razumevanje vseh.

Izvršni odbor ZSŠDI upa, da ne bo prišlo do najhujšega in da politika ne bo ostala gluha na potrebe naše manjšine in upa, da se bodo stvari – mogoče tik pred zdajci – pozitivno rešile. So pa tudi mnjenja, da bi moralo vsekakor priti v sklopu upravljanja naše stvarnosti do bolj poglobljenih razgovorov in analiz o tem, kako naprej. Tu prav gotovo ni mišljena nikakršna revolucija v odnosih med manjšinskimi organizacijami, odborniki ZSŠDI-ja tudi ne razmišljajo o tem, da bi kogarkoli odpisali ali komurkoli rezali perut. ZSŠDI za to ni poklicano, pa tudi nobene pravice nima, da sosedu gleda v skledo. Je pa dejstvo, da ZSŠDI močno pogrša temeljite analize o stanju vsega našega delovanja, sociološke analize o tem, kaj naša manjšina želi in kam hoče priti in ne na zadnje številčne analize o tem, kaj in kje ter s čim se naši ljudje ukvarjajo. Če je res, da smo po dolgih letih s šolsko populacijo ponovno presegli številko štiri tisoč, potem je že to sam na sebi žarek upanja, da ni res, da je vse za vozevo. Vprašanje je le, kako pametno voziti naprej.

Odborniki ZSŠDI so se seveda na seji spoprijeli s tekočimi vprašanji organizacijskega značaja, podrobno so pregledali delo panožnih komisij in določili, da bodo januarsko sejo posvetili prisotnosti našega športa na spletnih straneh ter skušali prav temu aspektu dati nove vizije, se končuje tiskovno sporočilo ZSŠDI.

PRIZNANJA - Za uspehe v letu 2008

V Pordenonu bodo podelili »športne orle«

TANJA ROMANO

KROMA

V Pordenonu, v avditoriju Concordia, bodo jutri (ob 16. uri) podelili tradicionalne nagrade »Aquila dello Sport« (športni orli). Predstavniki Dežele, deželnega CONI in združenja športnih novinarjev USSI bodo nagradili kar 340 športnikov in športnic različnih športnih disciplin, ki so bili v letu 2008 uspešni na državnih (bronasti orli), evropski (srebrni orli) in svetovni ravni (zlati orli).

Zlato deželno priznanje bo prejelo deset športnikov, med katerimi sta tudi zmagovalka svetovnega pokala v skirollu Mateja Bogatec (ŠD Mladina) ter svetovna prvakinja v umetnostnem kotalkanju Tanja Romano (ŠD Polet). Bronaste orle pa bo prejelo kar 255 športnikov in športnic iz naše dežele, med katerimi so številni naši športniki in športniki, ki nastopajo za naša društva.

MATEJA BOGATEC

KROMA

Nagradili bodo tudi veterane, ki bodo za zmage na evropskih in državnih veteranskih prvenstvih dvignili bele orle.

ZLATI ORLI - Skiroll: Mateja Bogatec (Mladina); umetnostno kotalkanje: Tanja Romano (Polet).

BRONASTI ORLI - Veslanje: Ester Gaggi Slokar; atletika: Claudia Coslovich; rokomet: Mitja Cernich, skiroll: Jana Prašelj, Jasna Vitez, Dana Tenze, Rudi Balzano (vsi Mladina); skoki v vodo: Ivana Curri; konjski športi: Andrej Kosmač, Alessia Fontanot, Celeste Verona, Modesto Trevisan (vsi Dolga krona); jadranje: Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta (Čupa).

BELI ORLI - Atletika: Fabio Ruzier, Dušan Švab; rokanje: Enzo Cossaro (Mladina); namizni tenis: Sonja Milič, Dragica Blažina, Sonja Doljak (Vse ŠK Kras).

HOKEJ NA ROLERJIH - A1-liga

Prvak Asiago premočen za »konje«

Poletovci niso presenetili evropskega, državnega in pokalnega prvaka

KROMA

Polet ZKB Kwins - Asiago Vipers 1:7 (0:4)
POLET: Galessi, Viola, S. Kokorovec, D. De Iaco, Strašnik (1 gol), Battisti, Poloni, Fabietti, Berquier, Corazza, Facchini, Montenesi, Vocchi, Rebez. Trener: Ferjanič.

Evropski, državni in pokalni prvaki Asiago Vipers so se na sinočnjem gostovanju na Opčinah, zaradi prometnega vrveža

pri Latisani (beri sneg in led), predstavili šele malo pred 22. uro. Asiago je brez večjih težav premagal sicer borbeno poletovce. Že po prvem polčasu je bilo 4:0. Edini gol je za Polet dal Strašnik.

OSTALI IZID: Modena - Monleale 3:4, Arezzo - Torino 8:4; danes: Civitavecchia - Edera, v torek Vicenza - Milano 24 Quanta.

Obvestila

SPDG obvešča, da bo od 17. januarja do 7. februarja 2010 priredilo nedeljske tečaje smučanja v Forni di Sopra in v Zlebeh (Nevejsko sedlo) in poskrbelo tudi za avtobusni prevoz. Prijave bodo sprejemali v ponedeljek, 28. decembra, v petek, 8. januarja 2010, in v ponedeljek, 11. januarja 2010, od 18. do 20. ure na sedežu društva, Verdijev Korzo 51/int. v Gorici.

AŠK KRAS vabi na uvodne treninge kitajske energetske in borilne veščine v športno kulturnem centru v Zgoniku: 3., 4. in 5. januarja 2010 ob 9.30 osnove kitajskih borilnih veščin za under 25, ob 11.30 energetske veščine za zdravje in dobro počutje za vse starosti. Vpis in dodatne informacije www.mitja.svab.name/mhz/sl tel: 328-4253103 (Mitja).

ZSŠDI v sodelovanju z AŠD Sovodnje in AŠZ Mladost vabi na predstavitev Lakovičevega Zbornika slovenskega športa v Italiji 2009, publikacije Mladost 40 in čezmejnega projekta na področju mladinskega nogometa Sovodnje-Mladost-Adria Miren, ki bo jutri, 21. decembra, ob 18. uri v občinski telovadnici v Sovodnjah.

ŠD BREG vabi vse svoje športnike in navijače na božičnico, ki bo v jutri, 21. decembra, ob 17. uri v telovadnici občinskega športnega centra Silvano Klabian v Dolini.

ŠD KONTOVEL vabi na redni letni občni zbor v torek 22. decembra 2009 ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v društvenih prostorih na Kontovelu. Sledi družabnost.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentaborska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00 ure. Tel.: 347-5292058 (SK Brdina), 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

SK DEVIN prireja Šolo smučanja in deskanja v sezoni 2009/2010 v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 9. oz. 10. januarja 2010. Tečaji so namenjeni otrokom in odraslim. Možnost avtobusnega prevoza in najema smučarske opreme. Vpisovanje do jutri na info@skdevin.it, na 348 1334086 in pri Alternativa Sport 040 209873.

SNEG - V FJK odpadla večina članskih tekem v ekipnih športih

Preložene tekme bodo obrnile na glavo koledar

Nogometaši 10. januarja, odbojkarji med 5. in 7. - Bor Radenska že v torek, kdaj pa Breg?

Zaradi sneženja je v naši deželi odpadla večina tekem v nogometu, odbojki in košarki.

NOGOMET - Deželna nogometna zveza je zaradi zasneženih in poledenelih igrišč na kasnejši datum preložila vse včerajšnje in današnje tekme članskih in mladinskih prvenstev. Preložili so tudi žensko nogometno prvenstvo, prvenstvo 5:5 in vsa ljubiteljska prvenstva.

15. krog v raznih deželnih prvenstvih od elitne do 3. amaterske lige, ki je bil na sporedu danes, bodo - kot piše v tiskovnem sporočilu - igrali v nedeljo, 10. januarja. Na ta datum so bila sicer že predvidena nekatera zaostala srečanja 13. kroga, ki so odpadla zaradi dežja in megle. Na deželni nogometni zvezi so nam potrdili, da bodo 15. krog igrali 10. januarja. Zaostale tekme 13. kroga pa bodo nadoknadili okvirno v sredo, 6. ali v sredo, 13. januarja. »Možna je tudi tretja varianta. In sicer, da se društva med seboj odločijo za drug alternativni datum. Zaostale tekme pa morajo odigrati pred 17. januarjem, ko se bo začel povratni del prvenstva,« je dejal podpredsednik deželne nogometne zveze Gianni Toffoletto. Zaostale tekme 13. kroga morajo od ekip naših društev igrati Kras Koimpex, Sovodnje, Primorec, Breg, Primorje, Zarja Gaja in Mladost. Sneg jo je torej zagodel nogometašem in odbornikom vseh društev. Počitka bo manj, kot je bilo sprva predvideno.

KOŠARKA - Preložene so bile tudi vse košarkarske tekme pod okriljem deželne zveze. Bor Radenska bo tekmo 13. kroga proti ekipi Credifriuli igrala že v torek (ob 20.30 na 1. maju v Trstu). Brežani pa še ne vedo, kdaj bodo igrali proti tržaškemu Santosu. Najkasneje je treba tekmo odigrati do 5. januarja, saj

Že poledenelo igrišče v Bazovici. Podobno je bilo na vseh drugih nogometnih igriščih

KROMA

je na praznični 6. januar na sporedu že redni 14. krog.

ODBOJKA - Deželna zveza je včeraj okrog 12.30 določila odpoved vseh včerajšnjih in današnjih tekem v deželnih članskih in mladinskih prvenstvih. Tekme v članskih ligah bodo nadoknadili med 5. in 7. januarjem v dneh, ki so jih društva določila kot termin za zaostale tekme. Zanimivo je, da tržaška pokrajinska zveza tekeM ni odpovedala. Tako je možno, da so bile nekatere redno odigrane ali bodo odigrane danes.

DRUGO - Preloženo je bilo tudi zamejsko šahovsko prvenstvo, ki bi bilo moralo biti včeraj v Križu, odpadla pa je tudi teovadna akademija SZ Bor.

Danes Televita 2010 v Trstu, Jadran v Margheri in novoletni festival Cheerdance Millenium pri Briščkih

Deželni odbori športnih zvez so določili preložitve vseh tekem tega konca tedna, šport v naši deželi pa ne bo povsem zastal, saj državna dvoranska tekmovanja niso prekinjena. Tako bodo odbojkarji Televita Trieste Volley 2010 danes v tržaški športni palači (začetek ob 18. uri) redno odigrali prvenstveno tekmo B2-lige proti Trentinu. Gre za pomembno srečanje v boju za obstanek. Tudi Jadranovi košarkarji ne bodo mirovali, čaka jih namreč gostovanje državne C-lige v Margheri.

Kar zadeva netekmovalnih prireditev, je vodstvo kluba Cheerdance Millenium potrdil današnji novoletni festival. Progam, ki ga soustvarjajo domače plesne in navijaške skupine ter skupien iz Slovenije, se bo začel ob 16. uri v telovadnici pri Briščkih.

NOGOMET - Ljubitelji Sovodenjcem večerne tekme pisane na kožo

Staranzano - Sovodnje 1:2

STRELCA ZA SOVODNJE: v 2. min. Korsič, v 30. min. Visintin.

LJUBITELJI SOVODNJE: Devedak, Mauri, Galliussi, Piccini, Černic, Marco Peteani (Figelj), Pahor, Visintin (Tomšič), Cescutti, Korsič (Vasja Peteani).

Sovodenjski ljubitelji so v sredo zvečer igrali zaostalo tekmo in spet dokazali, da so jim večerne tekme pisane na kožo (v treh tekmah so dosegli prav toliko zmag). V pravem sibirskem mrazu tekma ni bila na najvišjem nivoju. Ledeno igrišče in močna burja sta pogojevala potek igre. Gostje so takoj pritisnili na plin in že v drugi minuti povedli s Korsičem. Domačini se niso potrli in so z dolgimi podajami skušali spraviti v nevarnost sovođenjsko obrambo. Izenačili so po zaslugi dvomljive enajstmetrovke, saj je samo sodnik videl, da se je Černic dotaknil žoge z roko. Drugi in odločilni zadelek je dosegel Visintin, ki je v zlato spremenil krasno asistenco Pahorja. V drugem polčasu ni blo večjih sprememb. Končni rezultat je pravičen.

VRSTNI RED: Mossa 27, Inter San Sergio 26, Leon Bianco 24, Carosello 21, Turriaco 20, Sovodnje 17; Moraro in Villesse 15, Fossalon 13, Staranzano 12, Chiopris 9, Cervignano 5, Domio in Fincantieri 2.

KOŠARKA

Ridolfi (Sokol) jutri z deželno reprezentanco

Košarkar nabrežinskega Sokola Martin Ridolfi je bil vpoklican v deželno reprezentanco letnikov 1996, ki bo jutri, pod taktirko glavnega trenerja Alberta Cautera (pomožni trener je Roberto Jakomin) igrala prijateljsko tekmo proti ekipi Reyer iz Benetk. Tekma bo ob 18. uri v športni palači v Latisani.

KOŠARKA - Petkove tekme

Kontovel brez zastojev

S požrtvovano igro prepričljivo premagali drugo uvrščeni Monfalcone - Promocijska liga: Sokol odpravil vodilni CUS - Bor uspešen drugič zapored, Dom popravil vtis

Kontovel - Monfalcone 75:57 (24:15, 35:23, 51:48)

KONTOVEL: Paoletič 18 (2:2, 2:4, 4:9), Zaccaria 8 (-, 4:11, -), Godnič 3 (1:2, 1:3, 0:1), Ban 26 (6:8, 7:12, 2:5), Lisjak 11 (5:6, 3:8, 0:1), Bufon, Gantar 9 (2:2, 2:4, 1:1), Regent (-, 0:1, -), n.v.: Vodopivec, Starc, Genardi, trener Gerjevič. SON: 17.

Kontovelci so na najboljši način sklenili letošnje nastope v D ligi, s tem da so premagali drugouvrščeni Monfalcone, pri katerem igra tudi naekdanji Kontovelov košarkar Andrej Adamič.

Bila je to, po našem mnenju, ena najboljših Kontovelovih predstav v tem prvenstvu. Gerjevičevi fantje so igrali odločno, zrelo, samozvestno in predvsem požrtvovalno v obrambi. In prav obramba je bila ključ povsem zaslužene zmage gostiteljev, ki so vodili skozi vse srečanje.

Prva in zadnja četrtina sta bili sploh najlepši del tega srečanja, ki je bil na visoki ravni za to ligo. Gostitelji so stopili na igrišče zelo motivirani in po vodstvu gostov s 5:2, povedli na 6:5 ter sklenili četrtino z devetimi točkami razlike. V tem delu se je zlasti izkazal mladi Borut Ban, ki je dosegel 14 točk (dve trojki in 4:4 pri prostih metih). V drugi četrtini so bili Kontovelci manj učinkoviti v napadu, dosegli so le 11 točk, bili pa so zelo uspešni v obrambi, saj so gostom dopustili, da so dali le pičlih osem točk. Po glavnem odmoru so se gostje prebudili, in z delnim izidom 25:16 znižali zaostanek na same tri točke. V zadnji četrtini so gostitelji spet ujeli pravi tempo igre, v 5. min. povedli za 10 (60:50), v 7. minuti pa za 14 točk (66:52). Gostje so skušali z agresivno obrambo po celem igrišču in v končnici s taktičnimi osebnimi napakmi nadoknaditi zaostanek. Kontovelci pa so

bili pri izvajanju prostih metov precej uspešni in povsem zasluženo zmagali.

Za novi dve točki so zaslužni prav vsi igralci, posebno pa so se izkazali Borut Ban (26 točk) in Roby Paoletič (19) za igro v napadu, Peter Lisjak, ki je imel 6 pridobljenih žog, in Marko Gantar, ki je zelo dobro vodil igro svoje ekipe.

Kontovelovo zmago je oplemenitela še zelo športna gesta trenerja Maria Gerjeviča v zadnji četrtini. Sodnika sta pomotoma dosodila Kontovelcem izvajanje žoge iz avta, Gerjevič pa je priznal, da se je žoge dotaknil eden izmed njegovih košarkarjev in "avt" je izvedel Monfalcone, kar so gledalci in vsi igralci tržške ekipe pozdravili z burnim aplavzom. Po tekmi pa je eden odbornikov gostujoče ekipe osebno čestital Kontovelemu trenerju: »Že dolgo let spremljam ekipo, nikdar pa nisem videl tako lepe športne poteze." (lako)

PROMOCIJSKA LIGA Na Tržaškem

Sokol - CUS 86:72 (19:13, 45:39, 69:42)

SOKOL: Spadoni 3, Umek 19, Križman 25, Budin 7, Vescovi 6, Doljak 10, Piccini 12, Guštin, Trampus 4, Rogelja, Hrovatin, trener Emili.

Tri točke: Umek 2, Doljak 1, Križman 1, Trampus 1, Umek 1; PON: Umek (40).

Sokol nadaljuje z uspešnimi nastopi in tokrat si je privoščil kar prvega z lestvice, ekipo tržaškega CUS. Zmaga varovancev trenerja Marka Emilija je bila povsem zaslužena, saj je vsa ekipa igrala zelo dobro tako v obrambi kot v napadu in je bila v vodstvu skozi vse srečanje. Največja prednost domačega moštva je v tretji četrtini znašala kar 27 točk. Gostje so nato zmanjšali zaostanek na 10 točk, kaj več pa niso zmogli.

Borut Ban (Kontovel) je dosegel 26 točk, od teh kar 14 v prvi četrtini

KROMA

Za ponoven uspeh je zaslužna prav vsa ekipa, vseeno pa bi od posameznikov pohvalili Pavla Križmana, ki je bil s 25 točkami najboljši strelec domačega moštva, Jana Umka (19 točk) ter Erika Piccinija in Alexa Vescovija za igro v obrambi.

»Igrali smo zares dobro in fantom čestitam za lepo zmago,« je po tekmi dejal Sokolov trener Marko Emili. (lako)

Bor Art group - 69ers 65:43 (20:10, 34:13, 57:26)

BOR: Trevisan 17 (1:4, 5:7, 2:6), Schiavo 12 (4:6, 1:1, 2:5), W. Sancin 7 (3:3, 2:2, 0:2), Udovič 3 (-, 0:1, 1:2), Oblak 6 (-, 3:7, -); Querinuuzzi 10 (-, 2:5, 2:2), E. Filipaz (-, -, 0:1), B. Filipaz (2:2, 1:2, -), Stokič 4 (2:4, 1:3), Puzzer 2 (-, 1:1, -), Faraglia (-, 0:1, -), trener F. Sancin. PON: E. in B. Filipaz.

Borovci so v osmem krogu promocijske lige dosegli že drugo zapored-

no visoko zmago proti ekipi 69ers. V uvodnih minutah je bila tekma izenačena (4:4), Sancinovi varovanci pa so nato z odlično obrambo omejili nasprotnike in kmalu povedli s štirinajstimi točkami naskoka. V drugi četrtini so Udovič in soigralci povsem nadigrali nasprotnike in jim v obrambi dopustili le tri točke v tem delu. Razlika med ekipama je tako kmalu presegla mejo dvajsetih točk. Za razliko od prejšnjega srečanja so Svetovčančani po glavnem odmoru še dodatno pritisnili na plin in povečali vodstvo na celih 34 točk (52:18). Tekme je bilo dejansko konec že sredi tega dela, ko so borovci že zbrali več točk kot nasprotniki ob koncu tekme. V zadnji četrtini je trener Sancin pustil na klopi vse standardne igralce, tudi druga peterka pa se je dobro upirala najboljši postavi. (M.O.)

Na Goriškem Olimpia Gorizia - Dom 54:57 (19:12,

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25

Tv Kocka: »Nasvidenje jesen«

20.30

Deželni TV dnevnik

20.50

Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.00

Aktualno: Quello che

6.30

Aktualno: Unomattina Week End

9.30

Aktualno: Magica Italia

10.00

Aktualno: Linea verde Orizzonti

10.30

Aktualno: A Sua immagine

10.55

Sveta maša, sledi Angelus

12.20

Glasb. odd.: Božični koncert

13.30

Dnevnik

14.00

Variete: Domenica In - L'arena

15.30

Variete: Domenica In - 7 giorni (v. P. Baudo)

16.25

Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

18.50

Kviz: L'eredità (v. C. Conti)

20.00

Dnevnik in športne vesti

20.40

Kviz: Affari tuoi

21.30

Nan.: Un caso di coscienza 4

23.20

Aktualno: Speciale Tg1

0.30

Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.00

Variete: Scanzonatissima

6.15

Aktualno: L'avvocato risponde

6.25

Doc.: Il cuore del paese: Ferrara

6.45

Variete: Mattina in famiglia

10.05

Aktualno: Ci vediamo domenica

10.30

Film: Winnie the Pooh e gli elefanti (risanka, ZDA, '04, r. F. Nissen)

11.30

Variete: Mezzogiorno in famiglia

13.00

20.30 Dnevnik

13.30

Aktualno: Tg2 Motori

13.40

Vremenska napoved

13.45

Variete: Quelli che... aspettano

15.30

Variete: Quelli che il calcio e... (v. S. Ventura)

17.05

Šport: Stadio sprint

18.00

Dnevnik in vremenska napoved

18.05

Šport: 90° Minuto

19.00

Film: Taron e la pentola magica (risanka, ZDA, '85)

21.00

Nan.: NCIS (i. M. Harmon, C. de Pablo)

21.50

Nan.: Criminal Minds

22.35

Šport: La domenica sportiva, sledi Domenica sprint

6.00

1.45 Aktualno: Fuori orario

7.00

Variete: Aspettando è domenica papà

7.20

Aktualno: Mamme in blog

7.30

Variete: E' domenica papà

8.55

Koncert: JuniOrchestra, Accademia di Santa Cecilia

9.40

12.40 Šport: Svetovni pokal v alpskem smučanju, veleslalom

12.00

Dnevnik in športne vesti

12.25

0.40 Aktualno: TeleCamere

14.00

19.00, 23.15 Deželni dnevnik in vremenska napoved

14.30

Aktualno: In 1/2 h

15.00

Dnevnik L.I.S.

15.05

Aktualno: Alle falde del Kiliman-giario

18.00

Kviz: Per un pugno di libri

18.55

0.30 Vremenska napoved

20.00

Variete: Blob

20.10

Aktualno: Che tempo che fa

21.30

Aktualno: Elisir

23.30

Aktualno: Tatami

6.30

Dnevnik: Pregled tiska

7.10

Aktualno: Super Partes

8.55

Nan.: Nonno Felice

9.30

Dok.: Artezip

9.35

Dok.: Magnifica Italia

10.00

Sveta maša

11.00

Aktualno: Pianeta mare

11.30

Dnevnik in prometne informacije

12.10

Aktualno: Melaverde

13.30

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

14.05

Dok.: 4. Doc - Guerre d'Italia - Bloody Christmas - Ortona

15.15

Film: Il grande botto (kom., ZDA, '44, r. M. Clair, i. S. Laurel, O. Hardy)

16.45

Film: Joyeux Noel - Una verità dimenticata dalla storia (dram., Fr., '05, r. C. Carion, i. D. Boon)

18.55

Dnevnik in vremenska napoved

19.35

Variete: Ieri e oggi in tv

20.00

Film: Colombo - Una questione d'onore (krim.)

21.30

Film: Hollywood Homicide (akc., ZDA, '03, r. R. Shelton, i. H. Ford, J. Hartnett)

23.35

Šport: Controcampo

6.00

Dnevnik - Pregled tiska

7.55

Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

8.00

Jutranji dnevnik

8.50

Aktualno: Le frontiere dello spirito

9.45

Aktualno: Verissimo

12.30

18.15 Resničnostni show: Grande Fratello

13.00

Dnevnik, vremenska napoved in Okusi

14.00

Variete: Domenica 5 - Remix (v. B. D'Urso)

16.25

Film: Finalmente Natale (kom., It., '07, r. R. Izzo, i. G. Scotti, M.A. Monti)

17.35

22.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

18.50

Kviz: La Stangata (v. G. Scotti)

20.00

Dnevnik in vremenska napoved

20.40

Variete: Striscia la Domenica

21.30

Film: Che pasticcio Bridget Jones! (kom., V.B., '04, r. B. Kidron, i. R. Zellweger, H. Grant)

23.30

Variete: Zelig Off

0.40

Nočni dnevnik in vremenska napoved

7.00

Aktualno: Super Partes

7.40

Risanke

10.55

Nan.: Malcolm

11.20

Variete: Oltrefrontiera - Viaggio tra avventura e solidarietà

12.25

Dnevnik in športne vesti

13.00

Šport: Guida al campionato

13.50

Film: Willow (fant., ZDA, '88, r. R. Howard, i. V. Kilmer)

15.35

17.20, 19.30, 21.05 Dnevnik - Kratke vesti in vremenska napoved

16.25

Film: Barbie e il canto di Natale (risanka, ZDA, '08, r. W. Lau)

18.00

Nan.: Cory alla Casa Bianca

18.30

Dnevnik in vremenska napoved

19.00

Film: Bah Humduck! A looney tunes Christmas (ZDA, '06, r. C. Visser)

20.05

Film: Spirit: Cavallo selvaggio (risanka, ZDA, '02, r. K. Asbury, i. L. Cook)

21.35

Dok.: Wild - Oltrenatura

6.55

Film: Sangue all'alba

8.30

Salus TV

8.40

Musa TV

8.50

Aktualno: Italia Economia

9.40

Super Sea

10.20

Incontri al caffè de la Versiliana

11.30

Ski mgazine

11.55

Aktualno: Fede, perchè no?

12.00

Sv. maša in Angelus

12.25

Aktualno: Prepariamoci al Natale

12.30

Aktualno: Carnia, che passione

12.50

Dokumentarec: Borgo Italia

13.15

Aktualno: Qui Tolmezzo

13.20

Glasb. odd.: Musica, che passione!

13.30

Attenti al cuoco

13.55

Dai nostri archivi

14.05

Camper magazine

15.15

Dok. odd.: La grande storia

16.05

Impresa e economia 2009

17.30

Risanke

19.15

Aspettando... E domani è lunedì

19.30

Dnevnik

19.45

E domani è lunedì

23.00

Film: Scivolando senza confini

23.25

Film: Avalanche Alley

6.00

Dnevnik, horoskop in prometne informacije

7.00

Aktualno: Omnibus - Week End, sledi Omnibus Life - Week End

10.10

Aktualno: La settimana

10.30

Film: 2075: Il clima che verrà (dok., Fr./Kan., '08)

12.30

0.35 Dnevnik in športne vesti

13.00

Film: La vita privata di Henry Orient (kom., ZDA, '64, r. G.R. Hill, i. P. Sellers, P. Prentiss)

15.10

Film: James Bond 007 - Casino Royale (kom., V.B., '67, i. D. Niven, P. Sellers)

18.00

Film: Uno sparo nel buio (kom., V.B., '64, r. B. Edwards, i. P. Sellers, E. Sommer)

17.20

Film: 20.000 leghe sotto i mari (pust., ZDA, '54, r. R. Fleischer, i. K. Douglas, J. Mason)

20.00

Dnevnik

20.30

Resničnosti show: S.o.s. tata

21.35

Film: Burn Up (dram., V.B./Kanada, '08, r. O. Madha, i. N. Campbell, R.P. Jones)

23.30

Aktualno: Effetto domino

7.00

Ris. Nan.: Živ Žav

9.50

Otr. serija: Mulčki

10.20

Dok. nan.: Na krilih pustolovščine (pon.)

10.50

Oddaja Tv Maribor

11.20

Ozare (pon.)

11.25

Obzorja duha

12.00

Ljudje in zemlja

13.00

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.15

V dobri družbi (pon.)

14.30

Prvi in drugi (pon.)

15.00

15.20 NLP, razvedrilna oddaja: Glasbeni troboj

15.15

Športne novice

15.40

Nedeljsko oko z Marjanom Jermanom

15.50

Športna oddaja

16.00

Družabna

16.25

Kuharska odd.: Za prste obliznit

17.00

22.40 Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.15

NLP, razvedrilna oddaja: Naglas!

17.30

Fokus

18.25

Žrebanje Lota

18.35

Risanke

18.55

Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti

19.50

Gledamo naprej

19.55

Spet doma

21.45

Družinske zgodbe

23.05

Nad.: Afrika

6.30

1.10 Zabavni infokanal

7.35

Skozi čas

7.45

Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 20.12.1991

8.10

Med valovi (pon)

8.40

Turbolenca (pon.)

9.35

Alta Badia: SP v alpskem smučanju, veleslalom (m), prenos 1. vožnje

10.45

Rogla: SP v nordijskem smučanju, smučarski teki, 15 km (ž), klasično, prenos

12.00

Pokljuka: SP v biatlonu, zasledovalna tekma, 10 km (ž), prenos

12.40

Rogla: SP v nordijskem smučanju, smučarski teki, 30 km (m) klasično, prenos

14.15

Pokljuka: SP v biatlonu, zasledovalna tekma (m), prenos

15.05

Alta Badia: SP v alpskem smučanju, veleslalom (m), posnetek 2. vožnje

16.00

Engelberg: SP v nordijskem smučanju, smučarski skoki, posnetek Val D'Isere: SP v alpskem smučanju, superveleslalom (ž), posnetek

19.25

Slovinci po sveti, slovenski izseljenci v Kanadi (pon.)

20.00

Dok. oddaja: Jezdecì viharnih valov

20.45

Nad.: Eksodus

21.35

Na utrip srca

23.15

Film: Kaj ima pri tem ljubezen (pon.)

12.00

13.45 Dnevni program

12.15

Alta Badia: SP v alpskem smučanju, veleslalom (m), 1.vožnja, povzetek

12.45

Alta Badia: SP v alpskem smučanju, veleslalom (m), 2.vožnja, prenos

14.00

Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti

14.10

Evronews

14.30

Vas tedna

15.00

Trendovska oddaja: »Q«

15.45

Sredozemlje

16.15

Rogla: SP v smučarskih tekih, zasledovanja, povzetek

17.30

Potopisi

18.00

Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem

19.00

22.00, 0.05 Vsedanes - Tv dnevnik

19.25

Tednik

20.00

Vesolje je...

20.30

Istra in...

21.00

Dok. oddaja: Smrt ob zori

22.15

Nedeljski športni dnevnik

22.30

0.20 Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

23.30

Biker explorer

15.30

Zelena bratovščina

16.00

Glasb. odd.: Z Mojco po domače (pon.)

17.00

Hrana in vino

18.00

Duhovna misel (pon.)

18.15

Tedenski pregled (pon.)

18.30

Mavrica pogledov (pon.)

19.15

Pravljica

19.30

Med Sočo in Nadižo

20.00

Razgledovanja (pon.)

20.30

Kmetijska oddaja

21.30

Znanstveni večeri Univerze v Novi Gorici

22.45

Dobrodelni koncert ob 65. letnici RK Renče

0.00

Videostrani

8.00, 13.00, 19.00

Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzorik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Mopped show; 14.30 Nedeljskih sedem not; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba, vmes Kratka poročila; 17.30 Z naših prireditvev; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.15 Jutro na RK; 7.45 Kmetijska oddaja; 8.00 OKC obveščajo; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Kronika; 9.15 Pregled prireditvev; 9.30 Radio je živ; 9.45 Srečanje z dobrim dedkom; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Plesoči arhitekt; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.20 Nedeljsko popoldne; 16.30 Reportaža; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditvev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.00 Športno popoldne; 14.20 Obvestila; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pre-

gled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved oddaje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Sv. maša; 11.00 Prenos koncerta z Ljubljane; 13.00 Božični dan Evroradia, prenos iz Avstrije in Grčije; 15.00 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Božični dan Evroradia, prenos iz Finske in Estonije; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Božični dan Evroradia, prenos iz Češke, Nemčije in Poljske; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

OVEN 21.3.-20.4.:

Prepričani boste vase in v svoje delovne sposobnosti. Samozavest je pri delu potrebna, zato ga boste opravili dobro. Toda zaradi naporov na delovnem mestu ali v šoli boste izčrpani.

BIK 21.4.-20.5.:

V službi boste imeli dober odnos s šefom, kar izkoristite in se z njim pogovorite o svojih idejah. Prisluhn! vam bo. Zelo dobro vam bo šla od rok vzgoja otrok. Denar: dobro!

DVOJČKA 21.5.-21.6.:

Sprostite se in pojdite na sprehod v naravo ali na kuhano vino v okrašenem mestu. Na delovnem mestu ali v šoli ste manj zbrani. To se vam dogaja, ker ste si zadali preveč dela.

RAK 22.6.-22.7.:

Imeli boste občutek, da se vas prijatelji izogibajo. Kmalu bo bolje, to je prehodno obdobje. Čas, ki ga preživite sami, dobro izrabite in se posvetite svojim željam. Delo: bodite pozorni.

LEV 23.7.-23.8.:

Prihodnji teden boste morda nekoliko preveč samozvestni. Hoteli boste imeti prvo in zadnjo besedo in težko se boste podredili idejam drugih. Poskušajte se posvetovati s sodelavci.

DEVICA 24.8.-22.9.:

Prihodnji teden boste zelo resni. Poskusite se sem ter tja nekoliko razvedriti in pojdite ven s prijatelji. Naložili si boste veliko dela. Denar: veseli boste nepričakovanega denarja.

TEHTNICA 23.9.-22.10.:

Zaradi dobrega občutka za druge ljudi boste v prihodnjem tednu velikokrat v središču pozornosti. Dobro se boste počutili v vsaki družbi. Uspešni boste pri študiju, pisanju in iskanju idej.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.:

Prihodnji teden bo Venera močno vplivala na vas, zato boste polni radosti in ljubezni. Prinaša vam tudi dobro razumevanje z družino, še posebej z otroki. Pazite na prehrano!

STRELEC 23.11.-21.12.:

Prihodnji teden boste pripravljeni pomagati ljudem v stiski. V družbi boste prilagodljivi in sproščeni. Prijatelji vas bodo spoštovali. Denar: poiščite dodatni vir zaslužka.

KOZOROG 22.12.-20.1.:

Izogibali se boste predpraznični norišnici. Sami od sebe se ne boste pretirano angažirali, zato pa se boste prepustili partnerju in se zadovoljili z vsakim njegovim predlogom.

VODNAR 21.1.-19.2.:

Pustite, da se tudi vas dotakne čarobnost prihajajočih praznikov. Poiščite otroke v sebi in poskrbite, da mu bo toplo pri srcu. Stopite partnerju nasproti in pozabite na stare zamere.

RIBI 20.2.-20.3.:

Uspelo vam bo pozabiti na službene skrbi in se prepustiti prazničnemu razpoloženju. Doma boste hoteli storiti čim več, da vam bo skupaj toplo in prijetno; vse bo v vaših rokah!

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika

20.25 Tv Kocka: Videofleš: Vlado Kreslin - Iz Goriškega v Piran

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews

6.05 Aktualno: Anima Good News

6.10 Nad.: Julia

6.30 Dnevnik in vremenska napoved

6.45 Aktualno: Unomattina

10.00 Aktualno: Verdetto finale

11.00 Aktualno: Occhio alla spesa

11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved

12.00 Variete: La prova del cuoco

13.30 Dnevnik in gospodarstvo

14.05 Aktualno: Rosa dei venti - L'isola che c'è

14.10 Variete: Festa italiana

16.15 Aktualno: La vita in diretta

16.50 Dnevnik - Parlament

18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)

20.00 23.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Affari tuoi

21.10 **Film: Come d'incanto** (fant., ZDA, '07, i. A. Adams, P. Dempsey)

23.05 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)

0.40 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 Variete: Videocomic

6.10 Aktualno: Tg2 costume e società

6.25 Dokumentarec: Sannio terra d'acqua e miele

6.45 Aktualno: Tg2 Zdravje

6.55 Aktualno: Quasi le sette

7.00 Variete: Cartoon Flakes

9.15 Aktualno: Protestantesimo

9.45 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso

9.55 Šport: Svetovni pokal v alpskem smučanju, slalom

10.55 18.30 Aktualno: Tg2 Notizie

11.00 Variete: I fatti vostri (v. G. Magalli, A. Volpe, M. Cirillo)

13.00 Dnevnik in rubrike

14.00 Aktualno: Il fatto del giorno (v. M. Setta)

14.45 Aktualno: Italia sul Due (v. L. Bianchetti, M. Infante)

16.10 Nan.: La signora del West

17.40 Variete: Art Attack

18.05 Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti

19.00 Variete: Secondo canale

19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

20.30 Dnevnik

21.05 Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti

21.50 Nan.: Senza traccia

22.40 Nan.: Criminal Minds

23.25 Dnevnik, sledi Punto di vista

23.40 Dok. odd.: La Storia siamo noi

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

7.30 Tgr Buongiorno Regione

8.15 Dok.: La Storia siamo noi

9.15 Aktualno: Figù - Album di persone notevoli

9.20 Aktualno: Cominciamo Bene - Prima, sledi Cominciamo bene

12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

12.25 Aktualno: Tg3 Shukran

12.45 Le storie - Diario italiano

12.55 Šport: Svetovni pokal v alpskem smučanju, slalom

14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved

14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis

15.10 Dnevnik - kratke vesti

15.15 Variete: Trebisonda

15.20 Nan.: Zorro

16.00 Aktualno: Tg3 GT Ragazzi

16.10 Nan.: L'albero magico

16.35 Variete: Melevisione

17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo

18.10 Vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce

20.35 Nad.: Un posto al sole

21.05 Dnevnik

21.10 Aktualno: Chi l'ha visto? (v. F. Sciarelli)

23.10 Šport: Replay

Rete 4

6.50 Nan.: Vita da strega

7.20 Nan.: Quincy

8.20 Nan.: Hunter

9.45 Nad.: Bianca

10.30 Nan: Giudice Amy

11.30 Dnevnik in prometne informacije

11.40 Nan: Wolff - Un poliziotto a Berlino

12.30 Nan.: Un detective in corsia

13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved

14.05 Aktualno: Popoldanski Forum

15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21

16.10 Film: Adorabile infedele (biog., ZDA, '59, r. H. King, i. G. Peck, D. Kerr)

16.50 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije

19.35 Nad.: Tempesta d'amore

20.30 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Nan.: Il comandante Florent

23.10 Nan.: Il Commissario Moulin

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska

7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar

8.40 Nan.: Finalmente soli

9.10 Film: Babbo Natale cerca moglie (kom., ZDA, '04, r. H. Frost, i. S. Guttenberg, C. Bernard)

10.00 Dnevnik - Ore 10

11.00 Aktualno: Forum

13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.05 Resničnostni show: Grande Fratello pillole

14.10 Film: La vigilia per farli conoscere (kom., ZDA, '08, r. N. Ganatra, i. W. Malick, C. Stevenson)

15.20 17.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

16.30 Film: La figlia della sposa (kom., Kan., '08, r. L. Hope, i. J. Garcia, L. Perry)

18.15 21.10 Resničnostni show: Grande Fratello

18.50 Kviz: La Stangata (v. G. Scotti)

20.00 Dnevnik in vremenska napoved

20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)

0.20 Variete: Mai dire Grande Fratello

Italia 1

6.25 Nan.: The War at Home

7.00 Nan.: Sabrina, vita da strega

7.30 13.40, 17.45 Risanke

9.20 Nan.: Un genio sul divano

9.50 Film: Toys - Giocattoli (kom., ZDA, '92, r. B. Levinson, i. R. Williams)

11.45 22.05 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti

15.20 Nan.: Wildfire

16.20 Nan.: Il mondo di Patty

17.10 Nan.: Cory alla Casa bianca

19.30 Nan.: La vita secondo Jim

20.05 Risanke: Simpsonovi

20.30 Kviz: La ruota della fortuna VIP

21.10 Film: Men in Black 2 (fant., ZDA, '02, r. B. Sonnenfeld, i. T.L. Jones)

22.55 Film: Matrix Revolutions (fant., ZDA, '03, i. K. Reeves, M. Bellucci)

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik

8.05 Pregled tiska

9.35 Nad.: Giovanni XXIII

11.35 Variete: Camper magazine

12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti

12.40 Carnia, terra di emozioni

13.10 Videomotori

13.25 Aktualno: Prepariamoci al Natale

14.05 Animali amici miei

14.35 Variete: Ciacole no fa fritole

15.10 Novecento contro luce

17.00 Risanke

19.00 Šport: Nogomet, Triestina

20.00 Športne vesti

20.05 Šport: Nogomet, Udinese

20.30 Deželni dnevnik

21.00 Šport: Triestina - Piacenza

22.50 Dai nostri archivi

23.35 Tg Montecitorio

23.40 Nad.: Cold Squad

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life

10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro

10.25 Nan.: L'ispettore Tibbs

11.30 Nan.: Le inchieste di Padre Dowling

12.30 Dnevnik in športne vesti

13.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa

14.05 Film: Totò sceicco (kom., It., '51, r. M. Mattoli)

16.05 Aktualno: Così stanno le cose

17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi

19.00 Nan.: The District

20.00 0.25 Dnevnik

20.30 Dok.: La Gaia Scienza

21.10 Aktualno: L'infedele

23.30 Aktualno: Reality

Slovenija 1

6.30 Utrip (pon.)

6.40 Zrcalo tedna (pon.)

7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila

7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro

10.10 Ris. nan.: Smrkci

10.40 Ris. nan.: Animalija (pon.)

11.05 Otr. serija: Mulčki (pon.)

11.35 Iz popotne torbe (pon.)

11.55 Ljudje in zemlja (pon.)

13.00 18.55 Poročila, šport in vremenska napoved

13.30 Dok. odd.: Naši vrtovi

14.00 Igramo se z zvezdami (pon.)

15.00 Poročila

15.10 Dober dan, Koroška

15.45 Ris. nan.: Mladi znanstvenik Janko

15.55 Ris. nan.: Feliksova pisma

16.05 Poučno-razv. odd.: Ajkec pri restavradorjih

16.25 Otr. nad.: Ribič Pepe

17.00 Novice, kronika, šport in vremenska napoved

17.20 19.50 Gledamo naprej

17.30 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.)

18.25 Žrebanje 3x3 plus 6

18.40 Risanke

19.55 Pogovor s predsednikom republike

21.00 Nad.: Umazani ples

21.20 Na lepše

22.00 Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved

23.05 Umetni raj

23.25 Glasbeni večer

Slovenija 2

6.30 1.50 Zabavni infokanal

7.00 Infokanal

8.40 To bo moj poklic (pon.)

9.05 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 21.12.1991

9.50 Alta Badia: SP v alpskem smučanju, slalom (m), prenos 1. vožnje

11.00 Slovenski utrinki

11.25 Osmi dan (pon.)

12.00 ARS 360 (pon.)

12.50 Alta Badia: SP v alpskem smučanju, slalom (m), prenos 2. vožnje

14.25 Alpe-Donava-Jadran, podobe iz srednje Evrope (pon.)

14.55 Prvi in drugi (pon.)

15.20 Film: Zlata mrzlica (pon.)

16.30 Alta Badia: SP v alpskem smučanju, slalom (m), posnetek

17.30 To bo moj poklic

18.00 Nad.: Jesenin (pon.)

18.45 Derren Brown - Miselni triki

19.05 Iz sobotnega popoldneva

20.00 0.55 Dok. serija: Južni Tihi Ocean

21.00 Studio city

22.00 Nogometna oddaja: Pozdrav Afriki

22.30 Knjiga mene briga (pon.)

22.50 Dok. odd.: City Folk

23.15 Film: Območje smrti

Koper

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti

14.20 Fanzine

14.50 15.50 Vesolje je...

15.20 Lynx magazin

16.20 Alta Badia: SP slalom (m), povzetek

17.20 Istra in...

18.00 23.20 Športna mreža

18.35 23.55 Vremenska napoved

18.40 23.00 Primorska kronika

19.00 22.00 Vsedanes - TV Dnevnik

19.25 Športne vesti

19.30 Kuharski recepti

19.50 Kino premiere

20.00 Sredozemlje

20.30 Artevisione

21.00 Meridiani - aktualna tema

22.15 Vzhod - Zahod

23.30 Športel

Tv Primorka

9.00 10.00 Novice

9.05 19.00, 23.30 Mozaik

10.05 16.40 Hrana in vino (pon.)

11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami

17.10 Kultura: Literarni festival Škocjan 2009, 1. del

17.40 Glasb. odd.: Naj viža (pon.)

20.00 Dnevnik Tv Primorka, šport, vremenska napoved, kultura

20.30 Športni ponedeljek

21.30 Šport

23.00 Dnevnik Tv Primorka, šport in vremenska napoved (pon.)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, sledi Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radio paprika; 10.10 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.30 Kmetijski tehnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevrecka - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dresom; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio je živ; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Sotočja; 21.00 »Indie ni Indija«; 22.30 Radio Kažin.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiachieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evroženket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni noturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30,

12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditve; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.05 Teren; 11.00 Ime tedna; 11.35 Obvestila; 12.20 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.00 Ime leta, razglasitev; 18.50 Napoved sporedov; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Cederama; 20.30 Top albumov; 21.00 Vzhodno od rocka; 21.30 Glasba za prave moške; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.40 Kulturni globus; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Nove glasbene generacije; 22.05 Igra; 22.30 Noturno; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

PASSARIANO - V vili Manin razstava največje črede ovc na svetu

Špetrski šolarji z ovčkami v Guinnessovo knjigo

ŠPETER - Prejšnji teden so se učenci Dvojezične osnovne šole iz Špetra, znani po tem, da sodelujejo pri številnih manifestacijah v deželi, udeležili otvoritve razstave največje črede ovc na svetu, ki se je odvijala na travniku pred Villo Manin v Passarianu. Pri tej pobudi je sodelovala tudi špetrska šola (po en učenec iz vsakega razreda), ki je pripravila deset ovc. Učenci so jim gobčke okrasili s kostanji, trup pa na različne načine: z vato, s plastičnimi zamaški, z belimi rokavicami, s plastičnimi kozarci, itd. Pri pobudi je sodelovalo kar petinosemdeset šol iz cele Furlanije Julijske krajine, ki so se s tem tudi vpisale v Guinnessovo knjigo rekordov.

Razstava bo na ogled do 16. januarja 2010, vsak dan od 10. do 17. ure.

DOSJEJI

www.primorski.eu

Draguljarna Skerlavai

Srečno z nami v Novo leto

Test - ul. C. Battisti, 2
tel. - 040 76 06 012

Zlatarna Šuligoj
Od leta 1891

URARNA ZLATARNA ŠULIGOJ

Gorica, ulica Carducci 49
Tel. 0481.535657 - www.suligoj.com

BOŽIČNI POPUSTI!

Potello

DANES

Videmski nadškof na obisku v Dreki

DREKA - Nadškof mons. Andrea Bruno Mazzocato, ki je 18. oktobra na čelu videmske cerkve uradno nasledil mons. Pietra Brola, prihaja danes na svoj prvi uradni obisk v Nadiške doline. V Benečiji bo namreč danes posebna svečanost, ki jo prirejajo Kulturno društvo Kobilja Glava, druga Most in kulturno verski list Dom, v spomin na pet duhovnikov, ki so v zadnjem stoletju služili pri Štoblanku in Devici Mariji v občini Dreka. Duhovnikom Jožefu Gosgnachu, Ivanu Siniccu, Antonu Domenisu, Mariu Laurencigu in Valentinu Birtigu bodo postavili tudi spomenik, na katerega je vklesan napis »Našim duhovnikom, ki so se trudili po poti resnice in pravice, v hvaležen spomin«. Blagoslovil ga bo nadškof Mazzocato, ki bo nato tudi vodil mašo.

Slovesnost, ki bo pri cerkvi Device Marije, v primeru slabega vremena pa na Lesah, se bo začela ob 15. uri z božičnim koncertom pevskega zbora Rečan, ob 16. uri pa bo novi vodja videmske nadškofije blagoslovil beneškim duhovnikom posvečen spomenik. Vse se bo nato zaključilo s sv. mašo. Organizatorji upajo, da bo videmskega nadškofa ob tej priložnosti sprejelo čim večje število vernikov, ki mu bodo s tem izkazali svojo tradicionalno gostoljubnost in pokončnost, sam Mazzocato pa je izrazil željo, da bi čim boljše spoznal zgodovinsko kulturo Benečanov in težave, s katerimi se že od nekdaj soočajo. (NM)

VODOPIVEC

SVETUJEMO VAM Vesele božične praznike!

S PROFESIONALNOSTJO

SEAT, Veicoli commerciali, VW, SKODA

Zgonik 50/a (pri županstvu) - 34010 Zgonik - tel. 040.229122

Pekaarna Paolo Bukavce
Sladničarna

Proseč, 160 - Tel. 040/225220

DANES ZJUTRAJ ODPRTA SLAŠČIČARNA!

PANETONI, "TRONCHETTI", PINCE, POTICE, IN DRUGE BOŽIČNE SLADICE NAJBOLJŠIH ZNAMK

Voščimo Vam sladek Božič in slastno leto 2010!

CONAD

SISTIANA / SESLJAN CONAD

Bossi Alessandro
Sesljan 24/H
Tel. 040 291496

OPICINA / OPČINE CONAD

NOVA srl - Dunajska 61
Opčine, Tel. 040 215433
Društvena prodajalna
Ul. Alpini 95 - Opčine

Vsem strankam vesele božične in novoletne praznike!

NOVO PO CENI RABLJENEGA.

> RAZRED C 220 CDI BERLINA CLASSIC

CENA PO CENIKU ~~€ 40.500~~

CENA CARNELUTTI € 31.500

Ponudba velja do 31. decembra in vključuje službena vozila Mercedes-Benz z vožnjami do 15 km. Glede na izrednost ponudbe je razpoložljivost omejena: svetujemo vam, da kontaktirate našega odgovornega za prodaje.

NAMENJENA LINIJA
CARNELUTTI
+ 39335 8417051

> RAZRED A160
AVANTGARDE

CENA PO CENIKU ~~€ 24.000~~

CENA CARNELUTTI € 19.900

> RAZRED A170
ELEGANCE

CENA PO CENIKU ~~€ 25.500~~

CENA CARNELUTTI € 20.500

> RAZRED B150
CHROME

CENA PO CENIKU ~~€ 27.250~~

CENA CARNELUTTI € 23.300

> RAZRED B180
CDI EXECUTIVE

CENA PO CENIKU ~~€ 26.580~~

CENA CARNELUTTI € 22.400

> RAZRED C180
BERLINA KOMPRESSOR CLASSIC

CENA PO CENIKU ~~€ 36.900~~

CENA CARNELUTTI € 28.800

> RAZRED GLK320
CDI 4MATIC CHROME

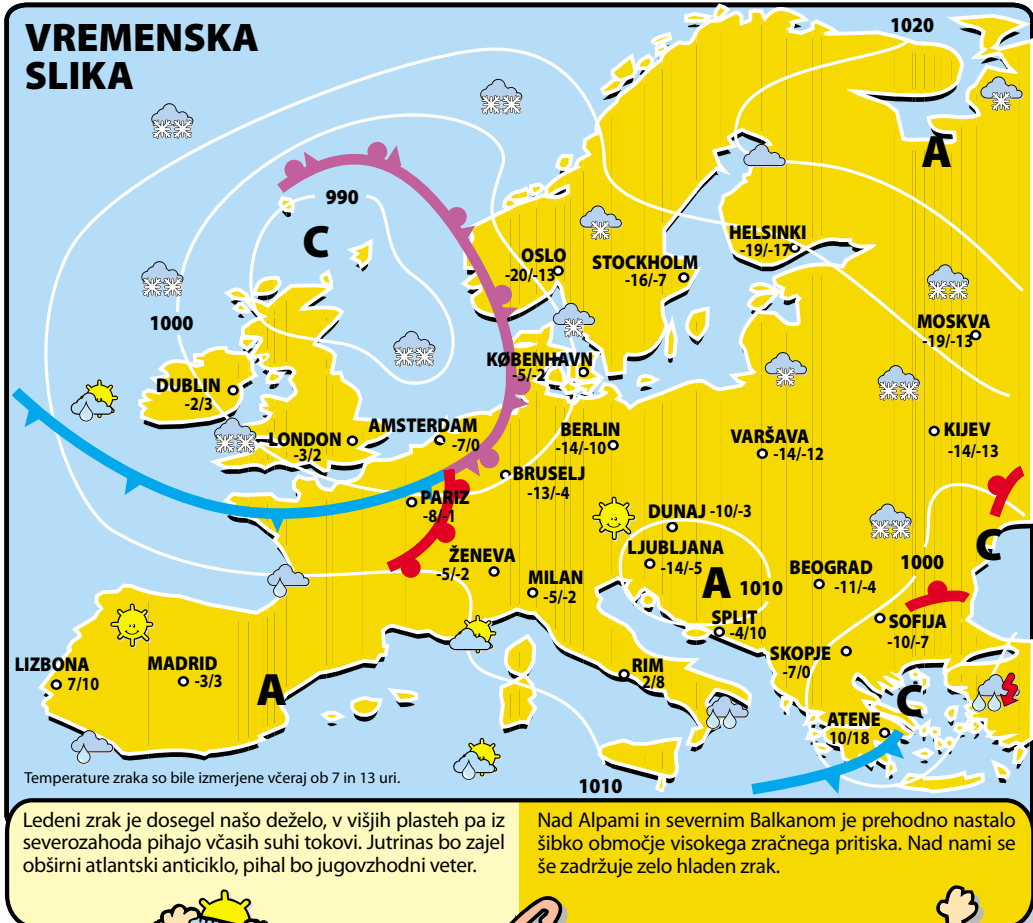
CENA PO CENIKU ~~€ 56.150~~

CENA CARNELUTTI € 47.000

 carnelutti
concessionarie di fiducia

Koncesionar za Mercedes-Benz
Trst - Ul. Flavia, 120 - tel. 040 5890010

Mercedes-Benz

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.42 in zatone ob 16.23
Dolžina dneva 8.41

LUNINE MENE
Luna vzide ob 10.08 in zatone ob 20.19

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.27 najvišje 28 cm, ob 5.42 najnižje -2 cm, ob 10.48 najvišje 28 cm, ob 18.06 najnižje -47 cm.
Jutri: ob 1.13 najvišje 27 cm, ob 6.28 najnižje 1 cm, ob 11.07 najvišje 21 cm, ob 18.39 najnižje -41 cm.

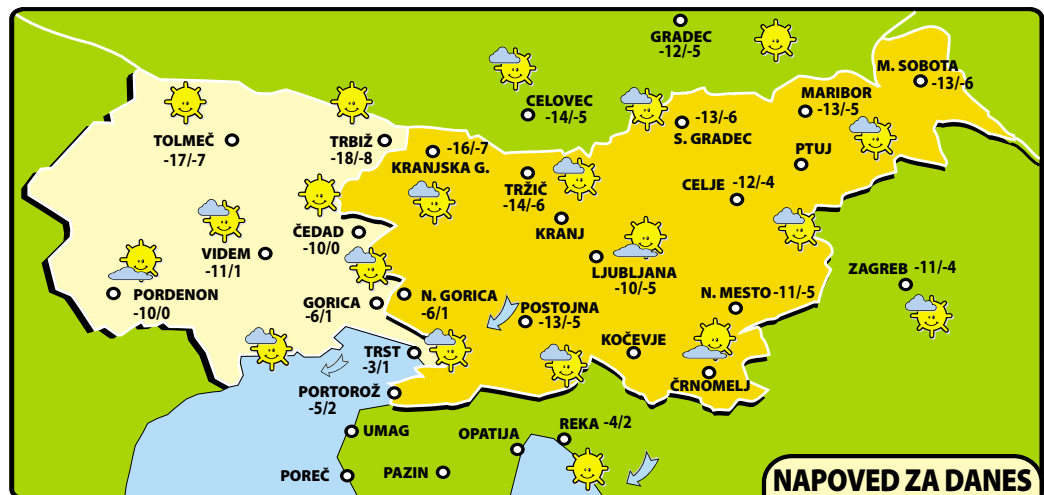
BIOPROGNOZA
Splošni vpliv na razpoloženje in počutje ljudi bo večinoma ugoden, le najbolj občutljivi bodo lahko imeli nekaj težav zaradi nizkih temperatur, predvsem ljudje z boleznimi dihal in obtočil.

MORJE
Morje je zelo razgibano, temperatura morja 10,2 stopinj C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

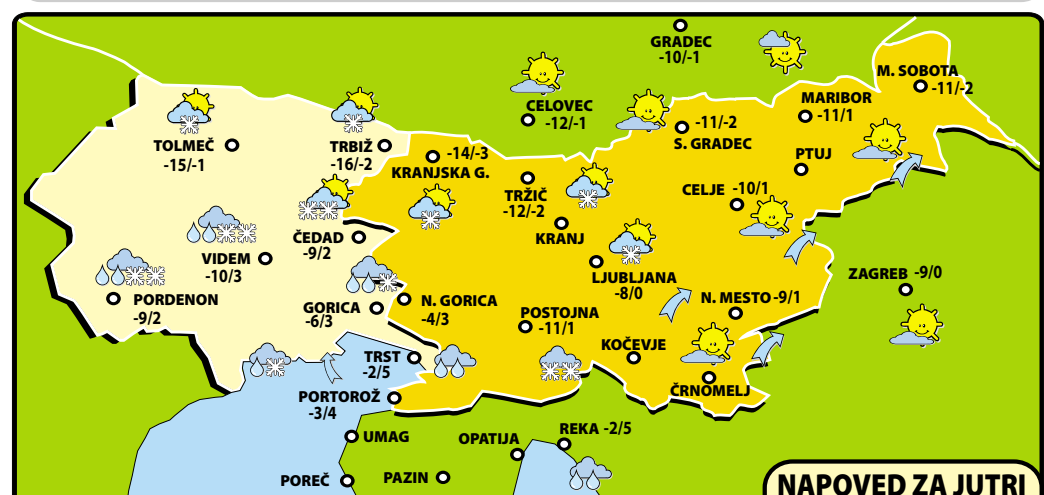
Kanin	Piancavallo	31
Vogel	Forni di Sopra	10
Kranjska Gora	Zoncolan	44
Krvavec	Trbiž	10
Cerkno	Na Zlebeh	10
Rogla	Mokrine	65
Mariborsko Pohorje	Podkloster	120
Cvetta	Bad Kleinkirchheim	120

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

V Karniji in na Trbiškem bo jasno, drugod bo zmerno oblačno. Bo zelo hladno, minimalne temperature bodo sicer zelo nizke, tudi okoli -20 stopinj C na Trbiškem. Povsod po deželi bo tudi čez dan mrzlo, pojavila se bo lahko poleдика.

Pretežno jasno in mrzlo bo. Zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od -8 do -16, na Primorskem okoli -5, najvišje dnevne pa od -7 do -3, na Primorskem okoli 2 stopinj C.

V zgodnjih jutranjih urah bo v hribih zmerno oblačno, ob morju in po nižinah pa spremenljivo vreme. Bo še vedno zelo mrzlo. Čez dan se bo od obale vse do Predalp pooblačilo. Od popoldneva in zvečer bo sprva začelo snežiti. Na spodnji nižini in ob morju bo sneg prehajal v dež; tu bo začel pihati jugovzhodnik. Na zgornji nižini bo sneženje nadaljevalo tudi ponoči.

V severovzhodni Sloveniji bo še precej jasno, drugod se bo od zahoda pooblačilo. Krepil se bo jugozahodni veter. Popoldne bodo v zahodni Sloveniji že padavine.

Zeliščna zakladnica patra

Simona Ašiča

Nedaleč od Ljubljane, v slikoviti vasi Stična, leži Cistercijska opatija Stična. Bogata s kulturno dediščino danes nudi obiskovalcem marsikaj zanimivega. Je dom patra Simona Ašiča, ki je v svojem življenju ustvaril pravo zeliščno zakladnico.

Danes njegovo delo nadaljuje podjetje Sitik d.o.o. s sedežem prav v samostanu. Po recepturah patra Simona Ašiča izdelujejo številne čajne mešanice, mazila, tinkture in druge zdravilne pripravke. Delo patra Ašiča je prevezel in nadaljuje magister farmacije, gospod Jože Kukman. Po smrti patra je tudi dokončal in razširil knjigo z naslovom »Domača lekarna Patra Simona Ašiča – Recepti«, ki vsebuje nasvete in recepte za lajšanje zdravstvenih težav.

Za mnoge med njimi imajo v Stični že pripravljene čajne mešanice. Nekatere so primerne za vsakodnevno uporabo, druge pa le za trenutne težave. Med tiste, ki jih lahko uživamo dlje, spadajo čaj »Zaokrepitev«, ki deluje krepčilno, pospešuje vpijanje telesu potrebnih snovi, čaj »Za pomiritev in sprostitvev« je predvsem učinkovit pri težavah povezanih z današnjim hitrim, stresnim načinom življenja, čaj »Za osvežitev« pomaga pri utrujenosti, pomirja, krepi srce, čaj »Dobro počutje«, pomaga pri težavah z glavobolom, tesnobo in slabim počutjem ter čaj »Za boljši spomin«. Prav tako lahko dlje časa uživamo čaj »Proti celulitu«, ki preprečuje nalaganje maščobnega tkiva, ter čaj »Proti holesterolu«, ki čisti organizem ter pomaga pri zniževanju holesterola v krvi.

Poleg vseh teh čajev iz zakladnice patra Simona Ašiča prihajajo tudi »Prsni čaj«, ki lajša težave dihalnih poti, še posebno v tem času, ko so tovrstna obolenja pogosta; čaj »Za sladkorne bolnike« pa deluje krepčilno in pomaga pri težavah, s katerimi se srečujejo ljudje s sladkorno boleznijo, čaj »Za ledvice in mehur« in druge čajne mešanice.

Vsi opisani izdelki so, poleg Zeliščne lekarne v Stiškem samostanu,
dostopni tudi v Trstu,
v zeliščni trgovini

Nonsolonatura
v ulici Piccardi 2.

Tam si lahko ogledate tudi ostale zeliščne pripravke, ki pa jih bomo podrobneje spoznali v nadaljnjih predstavitev zakladnice Patra Simona Ašiča.

PCM

BREZPLAČNI OGLEDI NA DOM
za inštalacijo zvočnikov
in opreme za sisteme

HOME-THEATER in MULTI-ROOM

EDINI BOSE CENTER v FJK

BOSE

Tržič,
ul. Nino Bixio 6
tel 0481410175
www.piciemme.it

PCM

